

Katolícke noviny ³

TRADIČNÉ NOVINY SÚČASNÉHO KREŠŤANA

ZALOŽENÉ V ROKU 1849 ■ ROČNÍK 131

■ WWW.KATOLICKENOVINY.SK

■ CENA 0,50 € ■ 24. JANUÁRA 2016

Pomáhame kresťanom na Blízkom východe

Pre svoje náboženské presvedčenie dnes trpí vo svete vyše 100 miliónov kresťanov. Slovenská katolícka charita pomohla vysídleným kresťanom a utečencom najmä v irackom Kurdistaně, Libanone a Jordánsku. Projekty financovala zo zbierky veriach, ktorú v marci 2015 vyhlásila Konferencia biskupov Slovenska. SNÍMKA: ANTON FRIČ
VIAC NA STRANE 5, 16 – 17 >>

TRETIA NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

PRVÉ ČÍTANIE
(Neh 8, 2 – 4a. 5 – 6. 8 – 10)

RESPONZÓRIOVÝ ŽALM
(Ž 19, 8. 9. 10. 15)

DRUHÉ ČÍTANIE
(1 Kor 12, 12 – 14. 27)

EVANJELIUM
(Lk 1, 1 – 4; 4, 14 – 21)

DUCHOVNÁ OBNOVA

Sv. Terézia z Lisieux a jej milosrdný Boh

Kvet nemá svoj život, krásu, čaro, pôvab a príťažlivosť sám od seba, ale môžeme povedať, že je to predovšetkým vďaka slnku, za ktorým sa obracia a ktorého životodarné lúče prijíma. Týmto slnkom v živote sv. Terézie bol Ježiš Kristus – Boží Syn a lúčmi bola jeho milosrdná láska.

VIAC NA STRANE 8 – 9 >>

REPORTÁŽ

Za krásami Západnej Papuy

Neprebádaná džungľa, tropické dažďové pralesy, vysoké pohoria, nebezpečné rieky a izolované kmene pôvodného obyvateľstva žijúce ešte ako v dobe kamennej sú pre cestovateľov veľkou výzvou. Kmeň Korowai žije dokonca na stromoch.

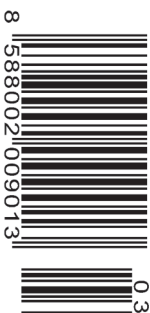
VIAC NA STRANE 12 – 13 >>

MISIE

Nevidiace sestry prosia o svetlo pre svet

Počuli ste už o tom, že v malom talianskom mestečku Tortone žije komunita nevidiacich sestier, ktorých povoláním je neprestajná adorácia a kontemplácia? Komunitu založil v roku 1927 don Luigi Orione a nazval ju Slepé adorátorky Najsvätejšej sviatosti.

VIAC NA STRANE 32 >>

2 | Z DOMOVA

EDITORIÁL

Artimova

„Ja sa vydám len z najhlbšej lásky,“ hovorí Elizabeth Bennetová vo filme *Pýcha a predsudok*. Talianska lekárka Gianna Berettová nebola hrdinka z románu, fiktívna predstava spisovateľa, no jej láska k manželovi, k deťom a úcta k životu z nej urobili príklad hoden nasledovania. Spolok svätého Vojtecha vydal koncom uplynulého roka zaujímavú knihu listov, ktoré si písali Gianna Berettová a Pietro Molla – pred manželstvom i počas manželstva. Úryvky z knihy *Listy*, ktoré si môžete prečítať na strane 24, sú dôkazom krásneho, čistého citu, nežnej náklonnosti, dôvery a lásky. A všetko toto – celé rodinné šťastie Gianny a Pietra je hlboko zakorenené vo viere v Boha. V obdobiach radosti a pokoja, ale aj v ťažkých chvíľach utrpenia sa manželia opierali o svoju vieru, vkladali sa do Božích rúk a modlili sa.

Pápež Ján Pavol II. vyhlásil 16. mája 2004 Giannu Berettovú-Mollovú za svätú. Čím bola taká výnimočná? Veď na prvý pohľad to bola obyčajná žena, obyčajná mama. Možno práve svojou obyčajnou láskou prejavovanou manželovi a deťom – najmä tomu, ktoré priviedla na svet, pričom obetovala vlastný život – je veľmi výnimočná. V súčasnosti sme si totiž odvykli vidieť krásu v maličkostiach; výnimočnosť v obyčajnom, pokojnom živote.

Ak hovoríme o výnimočnosti, treba spomenúť aj inú sväticu – Teréziu z Lisieux. A to nielen pri príležitosti putovania jej relikvií po Slovensku. Svätá Terezka Ježiškova nám má totiž čo povedať aj v aktuálnom mimoriadnom Svätom roku milosrdenstva (strany 8 – 9). Rovnako aj lekár a filozof Pavol Strauss (strany 20 – 21). Príjemné a podnetné čítanie.

ZUZANA ARTIMOVA

Financovanie cirkví sa zatiaľ nemení

CIRKVI ODMIETLI MODEL DAŇOVEJ ASIGNÁCIE. NAĎALEJ BUDÚ FINANCOVANÉ ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU. SYSTÉM ŠTÁTNEJ PODPORY VŠAK MÁ PREJSŤ ZMENAMI

Diskusia o financovaní cirkví sa mala uzavrieť legislatívnou zmenou. Uviedol to minister kultúry Marek Maďarič v rozhovore pre Tlačovú agentúru Slovenskej republiky. Súčasná vláda si podľa neho stanovila viesť diskusiu o možných riešeniach spravodlivejšieho financovania. Konkrétne zmeny však bude riešiť až budúca vláda.

Jedným z návrhov na zmenu financovania cirkví bolo zavedenie daňovej asignácie. Znamenalo by to, že každý občan by sa mohol rozhodnúť, či chce na fungovanie cirkví poukázať podiel zo zaplatenej dane z príjmov fyzických osôb. Po-

diel vo výške dvoch percent by občan poukázal cirkvi podľa vlastného výberu. Návrh však nenašiel podporu medzi predstaviteľmi cirkví na Slovensku. „Rozhodujúce cirkvi na Slovensku veľmi jednoznačne odmietli cestu asignovanej dane. Preferujú zachovanie súčasného stavu, ale pripúšťajú istú modifikáciu,“ uviedol v rozhovore minister kultúry. Tento postoj pre KN ešte v októbri potvrdil aj hovorca KBS Martin Kramara. Katolícka cirkev podľa jeho slov považuje model daňovej asignácie za nevhodný.

Ďalšou možnosťou, ako upraviť financovanie cirkví, bolo zavedenie

príspevkov v závislosti od počtu ich členov. Cirkvi a vláda však nakoniec dospeli práve k ponechaniu súčasného systému priamej štátnej podpory zo štátneho rozpočtu. Tento model však má prejsť určitou modifikáciou. „Musíme tomu dať nejaké pravidlá, či už potvrdiť súčasné, alebo ich zmeniť,“ povedal Maďarič, podľa ktorého však vo financovaní nemožno čakať príliš veľké zmeny.

Zo štátneho rozpočtu je na činnosť cirkví v tomto roku vyčlenených takmer 39 miliónov eur, ktoré pôjdu na platy duchovných a ich odvody či na fungovanie diecéznych inštitúcií. –JL–

S Antonom Srholcom sa rozlúčili tisíce ľudí

Veriaci sa rozlúčili s Antonom Srholcom.

SNÍMKA: VLADIMÍR ČUVALA

Slovensko sa 12. januára rozlúčilo s kňazom Antonom Srholcom, ktorý zomrel 7. januára vo veku 86 rokov. V bratislavskom Kostole Nanebovzatia Panny Márie, kde Srholec v minulosti pôsobil, na zádušnú svätú omšu prišlo približne dvetisíc ľudí. So známym saleziánom sa ľudia rozlúčili aj v jeho rodnej Skalici. Provinciál saleziánov Jozef Ižold vyzdvihol Srholcovu neoblomnosť vo viere. „Bol mužom Božej slobody, bol presvedčený, že v hlasovaní Božieho kráľovstva ho nemôže nikto zastaviť. Horlivosť pre Boha nosil hlboko v sebe,“ povedal Ižold. Antona Srholca pochovali medzi hroby kňazov na skalickom cintoríne, ako si to sám prial. –TK KBS–

Miloš Lichner opäť dekanom

Na pôde Teologickej fakulty Trnavskej univerzity v Bratislave inaugurovali do funkcie dekana Miloša Lichnera. Fakultu bude viesť druhé funkčné obdobie. „Chcel by som, aby sme dokázali prenikať do širšieho európskeho prostredia a ponúkli mu našu kvalitnú teológiu,“ povedal nový dekan pre Ka-

tolíckej noviny. Slávnostnú svätú omšu, počas ktorej prebehla inaugurácia, celebroid bratislavský arcibiskup metropolita Stanislav Zvolenský. Zúčastnili sa na nej aj ďalší slovenskí biskupi, kňazi a predstavitelia akademickej obce z Českej republiky, Poľska, Maďarska a zo Slovenska. –TK KBS–, –MŠ–

Rožňavská diecéza má 240 rokov

Rožňavská diecéza si 15. januára pripomenula 240 rokov od svojho založenia. Zriadená bola 15. januára 1776. V deň výročia sa mladí z farnosti Lučenec-mesto modlili za diecézu a biskupa Stanislava Stolárika, ktorému poslali ďakovný list s prosbou o modlitbové sprevádzanie v neľahkom období života mladého človeka. –TK KBS–

Dobrá novina vyzbierala vyše 850-tisíc eur

VÝŤAŽOK Z TRADIČNEJ KOLEDNÍCKEJ ZBIERKY PÔJDE NA PODPORU VODNÉHO PROJEKTU V POLOPÚŠTNEJ OBLASTI TURKANA V KENI. KOLEDNÍKOV ZA ICH DOBROVOĽNÍCKU ČINNOSŤ POCHVÁLIL AJ PREZIDENT SR

Prezident SR Andrej Kiska 14. januára prijal v Prezidentskom paláci koledníkov Dobrej noviny. Na tradičnom stretnutí zastupovali koledníkov z celého Slovenska skupiny z Malcova, Zákopčia a Kútoch. Tento rok sa konal už 21. ročník Dobrej noviny, čo z nej robí najväčšiu pravidelnú dobrovoľnícku akciu na Slovensku.

„Tešíme sa, že prijímate koledníkov, ktorí vo Vianočnom období navštevovali slovenské rodiny a prinášali do našich domovov radostnú zvesť o narodení Pána Ježiša a vinš pohľadnice do nového roka,“ poďakoval za prijatie riaditeľ Dobrej noviny Marián Čaučík. V posledných rokoch sa podľa jeho slov zapája do koledníckej akcie viac ako 26-tisíc detí a sprevádzajúcich z celého Slovenska, ktorí okrem koledovania zbierajú peniaze na pomoc ľuďom v krajinách Subsaharskej Afriky. Tento rok sa im podarilo vyzbierať 850-tisíc eur. Suma sa ešte pravdepodobne zvýši po spočítaní zbierok zo všetkých regiónov.

Podpora vodného projektu

Mottom tohtoročnej Dobrej noviny bolo „Maji ya maisha“, čo v svahilčine znamená „Voda je život“. „Túto tému sme si zvolili preto, aby sme

upriamili pozornosť našej mladej generácie na problém klimatickej zmeny, ktorá najviac postihuje ľudí v najchudobnejších krajinách,“ vysvetlil Čaučík a dodal, že pri výbere témy sa inšpirovali aj encyklikou pápeža Františka *Laudato si'*. Výťažok tohtoročnej koledníckej zbierky preto pôjde aj na podporu vodného projektu v polopúštnej oblasti Turkana v Keni. „Vďaka podpore Dobrej noviny môžu dva tímy vodného projektu katolíckej Diecézy Lodwar, kde prší len niekoľkokrát do roka, udržiavať a upravovať studne v oblasti, ktorá je jeden a pol ráz väčšia ako Slovensko a zabezpečiť tak miestnym ľuďom pitnú vodu,“ priblížil Čaučík.

Pochvala od prezidenta

Riaditeľ Dobrej noviny poďakoval prezidentovi za ústretové gestá a slová voči migrantom, ktorí hľadajú prijatie a začiatok nového života u nás. „Vnímame obavy našich spoluobčanov, ale ľudskosť a otvorenosť pre ľudí, ktorí prišli o všetko, musia byť predsa väčšie ako strach,“ povedal Čaučík.

Andrej Kiska sa koledníkom poďakoval za ich dobrovoľnícku činnosť, ktorou sa neboja ukázať dobré srdce a svedčia tým o tom, že

Prezidentovi koledovali skupiny z Malcova, Zákopčia a Kútoch.

Slovensko je dobrá krajina. „Je krásne, že myslíte na ľudí vo vzdialenom svete, o ktorých možno len niečo tušíme. Napriek tomu im však nesmierne pomáhate,“ vyzdvihol prezident činnosť koledníkov. K otázke utečencov povedal, že je potrebné spraviť všetko preto, aby ľudia nemuseli utekať zo svojich domovov.

Najstarší koledník

Andrejovi Kiskovi prišiel koledovať aj najstarší koledník Dobrej noviny Walter Malík, ktorý už desať rokov

koleduje v Kútoch. „Rozhodol som sa koledovať, pretože som bol obdarený ako dieťa po vojne. UNRA dodávala oblečenie, obutie a podobné veci chudobným. Ja som bol jeden z tých chudobných, ktorý dostal baganče. Na základe toho, keď začínela u nás Dobrá novina, som sa prihlásil hneď do prvého ročníka s tým, že sa budem snažiť revanšovať aspoň takýmto spôsobom,“ priblížil 76-ročný koledník, ktorý prezidentovi priniesol „kucánske“ drobné od svojej manželky.

—JL—, SNÍMKA: VLADIMÍR ČUVALA

Kiska: Cirkvi majú dôležitú úlohu

Na tradičnom stretnutí prezidenta SR s predstaviteľmi cirkví a náboženských spoločností na Slovensku zastupovali 14. januára Katolícku cirkev predseda KBS Stanislav Zvolenský, apoštolský nuncius na Slovensku Mario Giordana, trnavský arcibiskup Ján Orosch a spišský biskup Štefan Sečka.

Prezident Andrej Kiska zhodnotil uplynulý rok, ktorý poznamenali najmä teroristické útoky a utečenecká kríza. „Silnejšie a nájostnejšie ako donedávna vnímame, že mier a pokojné spolužitie medzi ľuďmi nie sú samozrejmosťou. Keď máme

každý pokoj a mier v sebe, potom ho prenášame do našich rodín, našich komunit,“ povedal Kiska. Práve v šírení pokoja vidí dôležitú úlohu cirkví. „Vaša misia je v tomto nezastupiteľná a povedal by som, že dokonca osobitne v dnešných časoch nenahraditeľná,“ povzbudil prezident predstaviteľov cirkví.

Zároveň upozornil na to, že do politického slovníka v Európe i na Slovensku sa dostávajú slová, ktoré povzbudzujú k strachu a nenávisti voči určitým skupinám ľudí. Takýmto slovom je podľa prezidenta v súčasnosti výraz moslim. „Takéto vyme-

dzenia či prisudzovania kolektívnej viny za chyby, zlyhania či zločiny jednotlivcov do dnešnej Európy nepatria,“ povedal Kiska. V tejto súvislosti vidí dôležitú úlohu cirkví v šírení misie lásky a porozumenia medzi ľuďmi.

Predseda KBS Stanislav Zvolenský uviedol, že Cirkev vníma svoju úlohu pri utečeneckej kríze v prispievaní k spoločenskej súdržnosti. „Lepšie pochopenie potrieb utečencov a stretnutie s nimi prispeli k prehĺbeniu hodnoty rešpektu ľudskej dôstojnosti a účinne vedú k zmene prípadne aj negatívneho postoja,“ pripomenul Zvolenský aktivity Katolíckej cirkvi na pomoc irackým kresťanom. —JL—

Páter Aquinas oslávil 101 rokov

Najstarší člen slovenskej provincie dominikánov, páter Aquinas Juraj Gabura oslávil 17. januára 101 rokov. Ďakovnú svätú omšu za jubilanta vo Zvolene slúžil provinciál Rehole dominikánov na Slovensku Reginald Adrián Slavkovský. Poukázal na stále aktívny duchovný život pátra Aquinasa, na jeho skromnosť, pokoru, ale aj nežný humor a nežnú sebaironiu, ktorá mu je vlastná. Páter Aquinas sa stále sviežim hlasom poďakoval za dar kňazstva a všetkým prítomným udelil svoje požehnanie.

—TK KBS—

4 | NÁZORY

NAPÍSALI VO SVETE

Uctievať pravý oltár

V novej knihe *Meno Boha je milosrdenstvo* pápež František spomína: „... Carlos Duarte Ibarra bol spovedník, ktorého som stretol v našej farnosti 21. septembra 1953, na sviatok sv. Matúša, apoštola a evanjelistu. Mal som 17 rokov. Keď som sa mu vyspovedal, cítil som sa prijatý Božím milosrdenstvom. Ibarra... sa v tom čase liečil v Buenos Aires na leukémiu. Nasledujúci rok zomrel. Dodnes si pamätám, že keď som prišiel domov z jeho pohrebu, cítil som sa opustený. Veľa som v ten večer plakal, veľmi veľa a schoval som sa do svojej izby. Prečo? Lebo som stratil človeka, ktorý mi pomohol pocítiť Božie milosrdenstvo...“

Tieto slová Svätého Otca mi prišli na um po nedávnej návšteve kamarátky. V mladosti bola odanou fanúšičkou speváka Davida Bowieho, ktorý v uplynulých dňoch zomrel. Neplakala síce nad jeho smrťou, ale bola z nej veľmi smutná... Hovorila mi, ako na ňu spevák zapôsobil, ako k nej prehovoril, ako vyplnil prázdno, ktoré cítila, lebo nevedela nič o Bohu. Keďže sa jej zdal akoby „nesmrteľný“, jeho smrť jej bolestne pripomenula jeho aj jej vlastnú smrteľnosť.

Byť človekom znamená uctievať. Ak neobjavíme pravého Boha, ktorý sa nám zjavil, okrem iného aj v milostiplnom stretnutí pri svätej spovedi, ako spomína pápež František, tak budeme uctievať oltár nepravého boha. Pri čítaní bohorovných vyjadrení o živote a smrti Davida Bowieho, ktoré zaplavili médiá, som hľadal „hudbu triezveho opojenia Duchom“, povedané skvelým výrokom pápeža Benedikta, ale nenašiel som ju.

FRANCIS PHILLIPS,
CATHOLICHERALD.CO.UK

PRÍSPEVOK JE KRÁTENÝ

PREKLAD: –RED–

Otvorenosť

MARIAN ŠURÁB

Spoločnosť a ľudia sa hodnotia podľa rozličných kritérií. V dnešných časoch je to aj kritérium takzvanej otvorenosti. Zvykli sme si už hovoriť o otvorenej spoločnosti a o otvorených ľuďoch. Dokonca by sme mohli povedať, že existuje kult otvorenosti. Ak spoločnosť a jedinec nie sú otvorení, pokladajú sa za zaostálych.

Boh je otvorený a aj do ľudskeho pokolenia zakódoval otvorenosť. Ona má otvárať možnosti človekovi a spoločnosti. Jednotlivci nemôže existovať bez vonkajšieho prostredia a druhých ľudí. Otvorenosťou pomáha druhým a sám je obohacovaný. Otvorenosť spočíva v dávaní a prijímaní. Ak máme existovať, musíme byť otvorení. Je to jeden zo zdrojov zmyslu života, ktorý nás naplňa pokojom a radosťou. Aj spoločnosť, ktorá funguje na princípe spoločného dobra, môže existovať len na základe otvorenosti.

Dar Stvoriteľa

Ak sa má niečo otvoriť, musí to byť najskôr zatvorené. Týka sa to jednotlivca aj spoločnosti. Aj zatvorenosť nám dal Stvoriteľ. Je to naša výsada, stav, v ktorom sme len sami so sebou. Je to náš vnútorný svet, ktorý pozná len Boh a časť z neho aj ľudia blízko nás. V zatvorenosti sa formuje naša osobnosť so všetkými dobrými a zlými vlastnosťami. V zatvorenosti poznáme pravdu o sebe. V rodinnom prostredí nás zatvorenosť naplňa pocitom bezpečia. V ňom sa zároveň aj hodnotovo formujeme, k čomu prispieva aj náboženská formácia. Dostávame a prijímame základné princípy pre našu existenciu, vytvorené Stvoriteľom.

Aj národy a štáty majú svoje zatvorené dejiny. Ony ich vyformovali do podoby originality, ktorá je im vlastná. Veď či nepatrí medzi najväčšie dobrodružstvá spoznávať povahy jednotlivých národov a štátov? Nie je to tiež zázrak Stvoriteľa?

Pravidlá otvorenosti

Vďaka otvorenosti môžeme aj dnes prijímať všetky duchovné a materiálne hodnoty, ktoré nám odovzdali generácie. Jej zásluhou sa svet stal pre mnohých krásnym divadlom, v ktorom prežívajú drámy, ale aj komédie a tragédie. Svet je blízko pri každom z nás a vieme o všetkých jeho radoostiach a utrpeniach.

Otvorenosť, ako vlastnosť našej existencie, má však aj pravidlá. Ak sa nerešpektujú, môže pôsobiť deštruktívne a zmeniť sa na tyranu. Vysvetlíme si to na príklade návštevy cudzinca v našom dome. Môžeme mu ponúknuť čas, miesto, pohodlie, jedlo, peniaze, prácu. Môžeme mu povedať, že môže u nás bývať, dokedy bude chcieť. Sme pre neho otvorení a ľudskí. Ak by on však začal postupne ničiť náš dom, napríklad by chcel vyhodiť dvere alebo okná, nedovolíme mu to. Podobne by sme sa bránili, keby chcel cudzinec morálne zdevastovať na-

Už od Francúzskej revolúcie sa tvrdo bojuje za to, aby Boha nahradil človek, ktorý bude strojom vlastného šťastia a môže sa opäť stvoriť podľa svojich predstáv.

šu rodinu. Sme pre neho otvorení, ale zároveň si existenčné veci a hodnoty bránime. Ak by sme to neurobili, stali by sme sa aj my cudzincami.

Konáme tak aj v duchu celej biblickej tradície. Boh formoval vyvolený národ, aby si chránil všetko, čo mu pomohlo existovať a aby nedovolil nikomu to zničiť. Napríklad dostal prísny zákaz klaňať sa cudzím bôžikom. Na prvom mieste mala zostať vernosť Zákonu. Len z pozície vernosti mohol nadväzovať kontakt a pomáhať cudzincom. Ježiš Kristus vidí našu otvorenosť v láske. Ľudia milosrdní budú po jeho pravici. Ale aj varuje, keď hovorí: „Lebo ak neuveríte, že Ja Som, zomriete vo svojich hriechoch“

Ježiš Kristus vidí našu otvorenosť v láske. Ľudia milosrdní budú po jeho pravici.

(Jn 8, 24). Ľudia nemôžu vymeniť otvorenosť za zradu.

Nebezpečná otvorenosť

Dnes, keď sa o niekom povie, že je otvorený človek, tak by sme mali spozornieť. Už to nemusí byť v každom prípade človek, ktorý má jasné postoje a vie, v čom spočíva zmysluplná otvorenosť. Dnes, keď je niekto označený za otvoreného, môže byť zároveň aj nebezpečný. On svoju otvorenosť vidí v tom, aby spochybňoval všetko to, čo je zásadné pre druhých. Predovšetkým od katolíkov chce, aby si nechali všetko rozobrať a potom môžu aj oni vstúpiť do klubu otvorených. Ak sa bránia, tak sú vnímaní ako náboženský fundamentalisti, čo je, samozrejme, v samotnej podstate veľká pocta.

Možno aj preto pred našimi očami defiluje tak málo skutočne otvorených ľudí. Tvorcovia mediálneho sveta im vystavili stopku a nechcú, aby boli prítomní na facebooku sveta. Dnešní revolucionári za otvorenosť neprijímajú plán Boží s človekom, ale názory, na ktorých sa dohodla nejaká skupina ľudí, ktorá má peniaze, politický vplyv a médiá. Iní si z neznámych príčin myslia, že sú teológovia a vyjadrujú sa k všetkému až s obdivuhodnou ľahkosťou a pýchou. Nie je to však až tak veľmi prekvapivé. Lebo už od Francúzskej revolúcie z roku 1789 sa tvrdo bojuje za to, aby Boha nahradil človek, ktorý bude strojom vlastného šťastia a môže sa opäť stvoriť podľa svojich predstáv.

Aj preto sú jednotlivci a národy zmätení a žijú v strachu. Aj vinou takéhoto typu otvorenosti. Ježiš Kristus nás neučil, že keď budeme otvorení, tak budeme šťastní. Ak nás vyzýval k láske, tak rovnako aj k pokániu, lebo všetci máme tvrdé srdcia. Ak sa ony nezmenia, tak sa môžeme z takejto otvorenosti akurát zničiť.

POSOLSTVO PÁPEŽA FRANTIŠKA K SVETOVÉMU DŇU MIGRANTOV A UTEČENCOV 2016

Migranti a utečenci sú pre nás výzvou

K Svetovému dňu migrantov a utečencov, ktorý sme si pripomenuli 17. januára, Svätý Otec František ešte 12. septembra minulého roku, v deň spomienky Najsvätejšieho mena Panny Márie, vydal posolstvo, ktoré nazval *Migranti a utečenci sú pre nás výzvou. Evanjeliovou odpoveďou je milosrdenstvo.*

Svätý Otec zdôvodňuje, že takýto názov posolstva zvolil práve preto, lebo vo všetkých častiach planéty migračné toky neustále silnejú. Migranti pritom chtiac-nechtiac narúšajú „kultúrny a sociálny horizont, s ktorým prichádzajú do styku“, a stávajú sa tak výzvou pre tradičný spôsob života jednotlivcov i skupiny.

Pápež pritom upozorňuje, že tí, ktorí opúšťajú svoje domovy, sú nezriedka obeť násillia a chudoby, ktoré ešte aj na ceste za svojim snom o lepšej budúcnosti podstupujú postupné zaobchádzanie obchodníkov s ľuďmi. Mnohí útrapy náročnej cesty ani neprežijú.

Podľa Františka zoči-voči takému utrpeniu druhých apeluje na naše svedomie evanjelium milosrdenstva viac ako v minulosti, bráni nám privyknuť si naň a súčasne naznačuje odpoveď: skutky duchovného a telesného milosrdenstva.

Treba programy zohľadňujúce príčiny migrácií

Podľa Svätého Otca vzhľadom na to, že pre migračné toky v mnohých oblastiach sveta vznikajú neakceptovateľné humanitárne krízy, je nutné vytvoriť programy, ktoré zohľadnia jednak príčiny migrácií a jednak dôsledky, ktoré z nich plynú.

Ďalej hovorí, že migrácia núti migrujúcich zmeniť viaceré veci, ktoré im boli vlastné; migranti pritom k zmene mimovoľne nútia aj tých, ktorí ich prijímajú. „Ako prežiť tieto zmeny, aby sa nestali prekážkou autentického rozvoja, ale boli príležitosťou na skutočný, ľudský, spoločenský i duchovný rast, ktorý zároveň rešpektuje a podporuje hodnoty umožňujúce človeku byť viac človekom v správnom vzťahu s Bohom, s druhými i so stvorením?“ pýta sa pápež. Kládne si aj ďalšiu rečnícku otázku: „Ako dosiahnuť, aby sa integrácia stala vzájomným obohatením... a zároveň sa predišlo riziku diskriminácie, rasizmu, extrémnemu nacionalizmu a xenofóbii?“

Pápežova odpoveď je jednoznačná: „Biblické zjavenie nás povzbu-

Migranti sú pre kresťana výzvou prejavit' milosrdenstvo. SNÍMKA: PROFIMEDIA.SK

dzuje, aby sme sa ujímali cudzincov a túto požiadavku zakladá na vedomí, že tým otvárame dvere Bohu a v tvári druhého spoznáваме črty Ježiša Krista.“

Migranti môžu prispieť k dobru a pokroku všetkých

Pápež súčasne konštatuje: napriek tomu, že mnohé inštitúcie, diecézne, národné i medzinárodné organizácie už zažili radostné prekvapenie pri stretnutí s prichádzajúcimi cudzincami, neprestávajú sa na štátnej úrovni aj v niektorých farských spoločenských množitiach aj diskusie o podmienkach a hraniciach prijímania cudzincov, pretože predstavujú ohrozenie tradičného pokojného života.

Podľa Františka však Cirkev nemôže konať inak, než dať sa inšpirovať príkladom a slovami Ježiša Krista, ktorý nás vykúpil svojou krvou. Solidaritu voči blížnym pápež označuje za nevyhnutnú odpoveď na Božiu nezištnú lásku a milosrdenstvo, ktoré prejavil Boh Otec, keď nám daroval svojho Syna, aby nás vykúpil.

Zdôrazňuje, že je dôležité hľadať na migrantov nielen z hľadiska legálnosti alebo ilegálnosti ich stavu, ale predovšetkým ako na osoby, ktoré môžu prispieť k dobru a pokroku všetkých. Stane sa to, ak hosťujúce

krajiny ochránia ich dôstojnosť a ak migranti budú rešpektovať materiálne i duchovné dedičstvo krajiny, ktorá ich prijala a budú dodržiavať jej zákony.

Podľa pápeža aj taký dôsledok migrácie, akým je súčasná prítomnosť rôznych kultúr na tom istom území, nás má inšpirovať a povzbudiť hľadať a nachádzať nové cesty na obnovu a premenu celého ľudstva.

Spravodlivé rozdelenie dobiev – prevencia exodu

Svätý Otec zdôrazňuje, že každý exodus je potrebné odvrátiť podľa možnosti už v zárodku. Prevenciou toho, aby ľudia jednotlivci či skupinovo opúšťali vlastné, prírodné i kultúrne prostredie, je podľa jeho slov spravodlivé rozdelenie pozemských dobiev tak, aby všetci mohli žiť dôstojný život bez akéhokoľvek prenasledovania či útlaku.

Nabáda na korektné informovanie verejnosti, aby sa predišlo neoprávneným obavám a špekuláciám na úkor migrantov. „Migranti sú naši bratia a sestry, ktorí hľadajú lepší život ďaleko od chudoby, hladu, vykorisťovania a nespravodlivého rozdelenia zdrojov planéty, ku ktorým by mali mať všetci rovnaký prístup,“ pripomína pápež a pýta sa: „Či nie je túžbou každého človeka zlepšiť si svoje životné podmienky a získať čestný a legitímny blahobyť, o ktorý by sa delil so svojimi blížnymi?“ Podľa Svätého Otca sa dnes nikto nemôže tváriť, že sa ho netýkajú nové formy otroctva, riadené kriminálnymi organizáciami, ktoré predávajú a kupujú mužov, ženy a deti ako nútené pracovné sily; násilne naverbovaní detskí vojaci; obeť obchodu s orgánmi, núteného zobrazenia a sexuálneho zneužívania. „Pred touto nútenou kriminalitou utekajú dnešní utečenci, ktorí Cirkev a ľudské spoločenstvo vyzývajú, aby im umožnili uzrieť tvár Pána, *‘Otca milosrdenstva a Boha všetkej útechy’* (2 Kor 1, 3), v podanej ruke tých, čo ich prijímajú.“

PODLA: WWW.KBS.SK
MEDZITITULKY: REDAKCIA

Pre vieru zabili dvakrát viac kresťanov

Počet kresťanov zabitých pre vieru sa v minulom roku takmer zdvojnásobil. Uvádza sa to v správe organizácie Open Doors, ktorá sleduje prenasledovanie nasledovníkov Krista na celom svete. Podľa správy, ktorú zverejnili 13. januára, Open Doors zaznamenala 7-tisíc zabití kresťanov pre vieru, čo je o takmer 3-tisíc viac než v predchádzajúcom roku. Do týchto konzervatívnych odhadov sa pritom nepočítajú úmrtia v Severnej Kórei, Sýrii a Iraku, kde neexistujú presné záznamy. Krajinou s najvyššou mierou prenasledovania sa už po 14. raz stala Severná Kórea, kde je podľa odhadov Open Doors v pracovných táboroch pre vieru internovaných okolo 70-tisíc kresťanov. Do prvej päťice krajín sa prvý raz dostala Eritrea; do prvej desiatky rebríčka prvý raz postúpila Líbya a do prvej dvadsiatky India pre nárast radikálneho hinduistického nacionalizmu. Čo sa týka násillia páchaného na kresťanoch a kresťanskom majetku, na čele rebríčka je Nigéria a Stredoafriická republika. Miera prenasledovania vzrástla vo veľkej miere aj v Pakistane, Tadžikistane, Afganistane, Azerbajdžane a Kuvajte. Významne sa zvýšila aj v Etiópii, Spojených arabských emirátoch, Bangladeši, Bahrajne, Jemene, Keni, Indonézii a Nigérii.

František si už vybral exercitátora

Tohtoročné exercície pre rímsku kúriu a pápeža Františka povedie taliansky kňaz Rádu služobníkov Panny Márie (servitov) Ermes Maria Ronchi (* 1947), ktorý v súčasnosti pôsobí pri Kostole sv. Karola „al Corso“ v Miláne, vedie Kultúrne centrum Cordia a vyučuje teologickú estetiku a ikonografiu na Pápežskej teologickej fakulte Marianum v Ríme. Duchovné cvičenia sa uskutočnia 6. – 12. marca v talianskom duchovnom stredisku v Ariccie blízko Ríma. Informoval o tom sám P. Ronchi. V denníku *Il Messagero Veneto* opísal telefonický rozhovor, v ktorom ho o túto „láskavosť“ poprosil sám pápež František.

–TS ČBK–

6 | ZO SVETA

Nový film: Zachráňte životy detí

Na cestách denne zomrie až 500 detí, ďalších 20-tisíc utrpí zranenie. Ročne na cestách zahynie 1,3 milióna ľudí a zranenie utrpí 50 miliónov. Aj o týchto skutočnostiach informoval predseda Medzinárodnej automobilovej federácie, bývalý francúzsky pretekár Jean Todt pápeža Františka, ktorý ho 14. januára prijal vo Vatikáne. Zástupca oddelenia bezpečnosti cestnej premávky OSN Svätému Otcovi prezentoval projekt podpory bezpečnosti na cestách, ktorého súčasťou je aj film Luca Bessona *Zachráňte životy detí*.

Chorváti majú novú televíziu

V Chorvátsku od konca minulého roka vysielala nová digitálna katolícka televízia Laudato TV. Jej vznik podporila miestna biskupská konferencia a Únia rehoľných provinciálov. Vysielanie spustili vďaka rozbehovému príspevku Konferencie biskupov USA a nemeckej nadácie Pomoc Cirkvi v núdzi. Ako sa uvádza na internetovom portáli televízie *laudato.tv*, cieľom novej televízie je „prispieť k upevneniu kresťanských, morálnych, národných a rodinných hodnôt“. Riaditeľka televízie Ksenia Abramovichová povedala, že mottom televízie je: *Pravdivé, krásne, dobré*.

Svätá brána bez kostola

Apoštolský administrátor oblasti Kaukazu biskup Giuseppe Pasotto požehnal v decembri minulého roka nezvyčajnú svätú bránu. V gruzínskom meste Rustavi ju totiž tvorí iba zárubňa a dvere postavené na voľnom priestranstve, bez kostola či múrov. Pre talianske *Rádio inBlu* biskup vysvetlil, že v Rustavi sa už roky snažia postaviť kostol, a keďže nedostali povolenie, pri príležitosti Svätého roka milosrdenstva na plánovanom mieste uprostred lúky otvorili svätú bránu symbolicky. Biskup Pasotto, do ktorého pastoračnej starostlivosti patria katolícke komunity v Gruzínsku a Arménsku, v liste veriacim napísal: „Aké pekné je vstúpiť do brány, kde nieto stien a strechy. Také je milosrdenstvo: neohraničené.“ –VRSK–

František vystúpil v židovskej synagóge

Svätý Otec František navštívil v nedeľu 17. januára hlavnú rímsku synagógu. Na návštevu ho pozvala miestna židovská obec už krátko po jeho zvolení za pápeža v roku 2013. František sa tak stal tretím rímskym biskupom, ktorý do tejto synagógy zavítal. Ako prvý ju navštívil sv. Ján Pavol II. v roku 1986. Jeho príklad nasledoval v roku 2010 aj Benedikt XVI.

V obsiahlom príhovore v synagóge František povedal, že už v Buenos Aires bol zvyknutý chodiť do synagóg, stretávať sa s tamojšími komunitami a zúčastňovať sa na židovských sviatkoch. Zdôraznil význam stretávania pre medzináboženský dialóg a spoluprácu, pričom podčiarkol „jedinečné a osobitné puto“, prameniace zo židovských koreňov kresťanstva, ako to už pred 50 rokmi uviedla aj deklarácia Druhého vatikánskeho koncilu *Nostra aetate*.

Pripomenul predchádzajúce návštevy svojich predchodcov v rímskej synagóge a poznamenal, že za dátum svojej návštevy zvolil 17. január, pretože tento deň Konferencia biskupov Talianska slávi Deň dialógu medzi katolíckmi a Židmi.

Spomenul aj „veľké výzvy, ktorým čelí súčasný svet“, medzi nimi otázky ekológie, vojny, násilnosti a náboženskú neznášanlivosť. Pripomenul prenasledovania, ktoré zažil židovský národ, vrátane depor-

Hlavný rímsky rabin Riccardo Di Segni už pred návštevou ocenil Františkov záujem o dialóg a priateľský vzťah so židovstvom, ktorý prejavil prijatím mnohých delegácií, návštevou štátu Izrael a slovným vyjadrením, že odmietavý postoj k štátu Izrael predstavuje formu antisemitizmu. SNÍMKA: PROFIMEDIA.SK

tácií počas druhej svetovej vojny, a dodal: „*Shoah* nás učí, že je stále potrebná maximálna ostražitosť, aby sa mohlo včas zasiahnuť pri obrane ľudskej dôstojnosti a mieru.“

Napokon vyzval na vďačnosť Bohu za prehľbujúce sa vzájomné pochopenie, dôveru a priateľstvo medzi kresťanmi a Židmi a na modlitbu za ešte lepšiu budúcnosť. –VRSK–

Pápež sa stretol s hercom Benignim

Svätý Otec František poďakoval talianskemu hercovi Robertovi Benignimu za prezentáciu svojej knihy *Meno Boha je Milosrdenstvo*. Kniha, ktorú predstavili vo Vatikáne 11. januára, približuje pápežov rozhovor s talianskym žurnalistom Andreom Tornielim. Približne stostranové dielo je prvým knižným počínom pápeža Františka.

TEXT A SNÍMKA: PROFIMEDIA.SK

Anglikáni hovorili o svojej budúcnosti

Anglikánsky prímás Justin Welby zvolal predstaviteľov všetkých provincií Anglikánskeho spoločenstva na stretnutie do Canterbury. Dôvodom stretnutia 11. – 18. januára je budúcnosť a revízia cirkevných štruktúr a závažné doktrínálne otázky týkajúce sa chápania manželstva a sexuality. Medzi avizované témy stret-

nutia patrili aj postoj k udeľovaniu biskupského úradu ženám, k homosexuálnym zväzkom, nábožensky motivované násilie a ekológia. V roku 2013 sa totiž mnohí anglikánski lídri, najmä z afrických krajín, postavili proti rozhodnutiu Anglikánskej cirkvi (*Church of England*) vysvätiť za biskupov kňazov, ktorí sa otvore-

ne hlásili k homosexualite. V spoločnom vyhlásení prímási 37 anglikánskych provincií, zastupujúci približne 80 miliónov veriacich, potvrdili jednotu v chápaní manželstva ako celoživotného zväzku medzi mužom a ženou. Episkopálnej cirkvi z USA, ktorá sa od tejto nauky odchyľila, na tri roky pozastavili plnoprávne postavenie v rámci Anglikánskeho spoločenstva. –VRSK–

AUDIENCIA

Pán je zhovievavý, milosrdný a verný

PÁPEŽ FRANTIŠEK NA GENERÁLNEJ AUDIENCII 13. JANUÁRA V AULE PAVLA VI. VO VATIKÁNE ZAČAL SÉRIU KATECHÉZ O BOŽOM MILOSRDENSTVE, KTORÉ PRIPODOBNIL K NEHE MATKY K SVOJMU DIEŤAŤU

„Začínáme katechézy o milosrdenstve z hľadiska biblickej perspektívy, aby sme sa poučili o milosrdenstve a načúvali, čo nás Boh učí prostredníctvom svojho slova. Už Starý zákon nás pripravuje a vedie k plnému zjaveniu Ježiša Krista, v ktorom sa kompletným spôsobom zjavuje milosrdenstvo Otca.

Vo Svätom písme sa Pán predstavuje ako milosrdný Boh. Toto je jeho meno, prostredníctvom ktorého nám zjavuje svoju tvár a svoje srdce. On sám sa pri zjavení Mojžišovi definuje: „Pán je milostivý a láskavý Boh, zhovievavý, veľmi milosrdný a verný“ (Ex 34, 6). A rovnako aj v iných textoch Svätého písma nachádzame podobnú formuláciu.

Pán je milosrdný. Toto slovo evokuje postoj nehy, aký má matka k svojmu dieťaťu; hebrejský výraz v Biblii naznačuje útroby alebo aj materské lono. Obraz, ktorý navodzujú, je obrazom Boha, ktorý sa nami dáva rozcitlivieť a roznežňuje sa pre nás podobne ako matka, keď berie do rúk svoje dieťa a túži jedine milovať, chrániť, pomáhať, je pripravená darovať všetko, aj samu seba.

Pán je láskavý. Značí to, že je milostivý, má súcit a vo svojej veľkosti sa skláňa nad tým, kto je slabý a úbohý, vždy pripravený prijať,

„Vo Svätom roku milosrdenstva zakúsme radosť, že sme milovaní Bohom,“ pripomenul Svätý Otec.

pochopiť a odpustiť. Je ako otec z podobenstva (porov. Lk 15, 11 – 32): otec, ktorý sa neuzatvára v roztrpčení, že ho opustil najmladší syn, ale neustále ho očakáva, beží mu v ústrety a objíma ho.

Pán je zhovievavý. Je veľkodušný a schopný všetko znášať. Boh vie čakať, jeho očakávanie nie je netrpezlivé ako u ľudí. On je ako múdry roľník, ktorý vie vyčkať,

dobrému semenu ponechá čas na jeho rast, aj napriek kúkoľu (porov. Mt 13, 24 – 30).

Pán je veľmi milosrdný a verný. Aká krásna je táto definícia Boha! Boh je veľký a mocný. Táto veľkosť a moc sa prejavujú v tom, že nás miluje, každého, takých malých, takých neschopných.

Slovo láska, ktoré sa tu používa, naznačuje cit, milosť a dobrotu. Je to láska, ktorá robí prvý krok, ktorá nezávisí od ľudských zásluh, ale od nekonečnej nezištnosti. Ide o božskú starostlivosť, ktorú nemôže nič zastaviť, ba ani hriech, lebo vie ísť ponad hriech, zvíťaziť nad zlom a odpustiť ho.

Vernosť bez hraníc – to je posledné slovo Božieho zjavenia Mojžišovi. Vernosť Boha nikdy nezlyhá, lebo Pán je ochrancom, ktorý – ako sa píše v žalme – nespí, ale neprestajne nad nami bdie, aby nás viedol k životu: „Nedovolí, aby sa ti noha zachvela, nezdríemne ten, čo ťa stráži. Nedrieme veru ani nespí ten, čo stráži Izraela. (...) Pán ťa bude chrániť od všetkého zlého; Pán ti bude chrániť život. Pán bude chrániť tvoj odchod i príchod odteraz až naveky“ (Ž 121, 3 – 4. 7 – 8). Milosrdný Boh je verný vo svojom milosrdenstve.“

–VRSK–

SNÍMKA: PROFIMEDIA.SK

ANJEL PÁNA

Na znak Kristovej krvi

V nedeľu 17. januára, v Svetový deň migrantov a utečencov, sa Svätý Otec stretol s veriacimi na Námestí sv. Petra vo Vatikáne. Pred modlitbou *Anjel Pána* hovoril o odkaze evanjeliového príbehu – o Ježišom zázraku na svadbe v Káne Galilejskej (porov. Jn 2, 1 – 11).

Pápež František okrem iného povedal: „Zázraky sú mimoriadnymi znameniami, ktoré sprevádzajú ohlasovanie dobrej zvesti a majú za cieľ vzbudiť či posilniť vieru v Krista. V zázraku uskutočnenom v Káne môžeme rozpoznať Ježišovo gesto láskavej náklonnosti k mladomanželom, znak Božieho požehnania pre manželstvo. Láska medzi mužom a ženou je dobrou cestou ako žiť evanjelium, s radosťou kráčať cestou k svätosti. Zázrak z Kány sa však netýka iba manželov. Každý človek je povolaný stretnúť sa vo svojom živote s Pánom. Kresťanská viera je darom, ktorý získavame krstom a ktorý nám umožňuje stretnúť Boha. Viera prechádza obdobím radosti i bolesti, svetla i temnoty, tak ako je to pri každej autenticknej skúsenosti lásky.

Ježiš nás hľadá a požíva, aby sme mu urobili priestor v súkromí svojho srdca. Na tejto ceste viery s ním nie sme ponechaní sami: dostali sme dar Kristovej krvi. Veľké kamenné nádoby, ktoré dal Ježiš naplniť vodou, aby ju premenil na víno (v. 7), sú znakom prechodu od starej zmluvy k novej: namiesto vody používanej na rituálne čistenie sme získali krv Ježiša vylievajúcu sa v Eucharistii a krvavým spôsobom pri jeho utrpení a na kríži. Svätosti, ktoré pramenia z veľkonočného tajomstva, nám vliavajú nadprirodzenú silu a umožňujú zakúsiť nekonečné Božie milosrdenstvo.“

–VRSK–

Z HOMÍLIÍ U SV. MARTY

Modlitba odvážnych ľudí viery mení Cirkev

Sprievodcom na ceste prehlbovania vzťahu k Bohu je pre súčasného kresťana pápež František.

V homíliách v Dome sv. Marty vo Vatikáne sa zamerával na slová: láska a modlitba.

■ V piatok 8. januára sa Svätý Otec inšpiroval slovami sv. Jána o Božej láske (porov. 1 Jn 4, 7 – 10) a povedal: „Niekedy myslíme na lásku z televízií, ale to nie je láska. Ktokoľvek miluje, bol stvorený Bohom, lebo

Boh je láska. Ježiš hľadá na zástup a spolucíti s ním, čo nie je to isté ako ulútosťenie sa nad ním. Pánova láska, ktorú prechováva k ľuďom (porov. Mk 6, 34 – 44), ho privádza k tomu, aby s nimi znášal utrpenie, aby sa dal vtiahnuť do života ľudí. Pán nás čaká, každého jedného z nás. Prečo? Aby nás objal.“

■ V utorok 12. januára sa Svätý Otec zamerával na biblickú postavu Anny (porov. 1 Sam 1, 9 – 20), ktorá si vyprosila zázrak od Boha. Okrem iného povedal: „Veľká bola

odvaha tejto ženy viery, ktorá s bolesťou, s plačom prosí Pána o milosť. Aj sv. Monika so svojimi slzami dokázala obsiahnuť milosť obrátenia pre svojho syna sv. Augustína. Modlitba veriacich mení Cirkev. Nie sme to my, pápeži, biskupi, kňazi, sestry, vďaka ktorým Cirkev napreduje, ale sú to svätí. A svätí, to sú tí ako táto žena. Svätí sú tí, ktorí majú odvahu veriť, že Boh je Pán a že zmôže všetko.“

–VRSK–, CELÉ TEXTY NA WWW.TTKBS.SK

8 | **DUCHOVNÁ OBNOVA**

Sv. Terézia z Lisieux a jej milosrdný Boh

BLAHOŠLAVENÝ TITUS BRANDSMA V TRIDSIATYCH ROKOCH MINULÉHO STOROČIA NAPÍŠAL, ŽE OČI SVETA SA TERAZ TAK AKO NIKDY OBRACAJÚ NA KARMEĽ, PRETOŽE V JEHO ZÁHRADĚ ROZKVITOL KVET TAK ÚCHVATNE KRÁSNY, ŽE MNOHÍ TAM ZAMIERILI SVOJE KROKY A TÚŽILI ZOSTAŤ NA MIESTE, KDE RASTÚ TAKÉ KVETY

ANDREJ FILIN

Kvet však nemá svoj život, krásu, čaro, pôvab a príťažlivosť sám od seba, ale môžeme povedať, že je to predovšetkým vďaka slnku, za ktorým sa obracia a ktorého životodarné lúče prijíma. Týmto slnkom v živote sv. Terézie bol Ježiš Kristus – Boží Syn a lúčmi bola jeho milosrdná láska. A práve vzťah sv. Terézie k milosrdenstvu Boha bude témou nášho zamyslenia.

Na misijnú nedeľu 19. októbra 1997 vyhlásil pápež Ján Pavol II. sv. Teréziu z Lisieux za učiteľku Cirkvi. Išlo o dovtedy nevidaný čin pápeža, lebo týmto titulom bolo ozdobené 24-ročné dievča, ktoré neštudovalo teológiu ani jeden semester.

Prvé návrhy padli už v roku 1923, ale pre „prekážku pohlavia“ sa návrh nerealizoval, hoci pápež Pius XI. označil sv. Teréziu za „hviezdu svojho pontifikátu“. Túto bariéru prelomil až pápež Pavol VI. v roku 1970, keď za učiteľky Cirkvi vyhlásil prvé dve ženy v histórii Cirkvi – sv. Teréziu Avilskú a sv. Katarínu Sienskú. Tým sa otvorila cesta aj pre sv. Teréziu z Lisieux. Najprv však bolo treba preskúmať jej spisy a potvrdiť „vznešenú náuku“.

Od roku 1920 doktrinálny prínos sv. Terézie z Lisieux študovalo mnoho význačných teológov. V roku 1992 bolo dokončené kompletne kritické vydanie Teréziiných spisov. Dňa 18. júna 1997 sa pápež Ján Pavol II. rozhodol vyhlásiť sv. Teréziu z Lisieux za učiteľku Cirkvi. Svoje rozhodnutie oznámil 24. augusta na štadióne v Longchamps počas práve prebiehajúcich stretnutí mládeže. Povedal pritom: „Terézino učenie, naozajstná veda lásky, je žiarivým vyjadrením jej poznania Kristovho tajomstva a jej osobnej skúsenosti milosti... Jej význačná náuka si zaslúži, aby bola uznaná za jednu z najplodnejších.“

Sv. Terézia neobjavila hneď svoju cestu, ktorá sa stala centrom jej učenia – cestu lásky, ktorá vedie k úplnému sebadarovaniu v dôvere a odovzdanosti dieťaťa. Nevedela vopred o tejto ceste. Objavovala ju kúsok po kúsok, bez akýchkoľvek mimoriadnych zjavení. Bola presvedčená, že nasledovať cestu, ktorú postupne objavovala, bolo jej vlastné povolanie, ktorému ju učil Ježiš: „Nemyslite si, že oplývam útechami, ó, nie! Moja útecha je v tom, že nemám nijakú útechu. Ježiš sa mi neukazuje, nedáva mi počuť svoj hlas, ale v skrytosti ma pouča, a ani nie prostredníctvom kníh, lebo nerozumiem tomu, čo čítam... Ježiš mi ochotne ukázal jedinú cestu, ktorá vedie k tejto božskej vyhni, a tou cestou je odovzdanosť ma-

Život sv. Terezky, od detstva až po smrť, zaplnila Láska, ktorá má meno Ježiš a jeho tvár. Sv. Terézia z Lisieux (1873–1897) na snímke zo 7. júna 1897 ako francúzska karmelitánska mníška Terézia od Dieťaťa Ježiša s obrazmi svojej celoživotnej lásky...

lého dieťaťa, ktoré bez strachu usína v náručí svojho Otca...“

O čo ide v tejto ceste a ako sa k nej Terézia dostala?

Cesta k „malej ceste“

Karmelitánska spiritualita v tej dobe ponúkala sv. Terézii mnohé svedectvá dosiahnutia dokonalosti cestou asketických a mystických skúseností, ale sv. Terézia bola vnútorne presvedčená o nasledovaní jednoduchšej cesty. Zasvätené duše tých čias boli vyzývané, aby sa ponúkli ako obeť Božej spravodlivosti; aby na seba obrátili hnev Boha, ktorý mal dopadnúť na hriešnikov. Tento ideál predstavovalo aj dielo, ktoré sa používalo pri výchove novíciek: *Poklad karmelu* alebo *Pamiatky starého karmelu* vo Francúzsku. Mnohé karmelitánky v Lisieux sa ponúkli ako obeť Božej spravodlivosti.

Terézia svoje spolusestry neodsudzuje, naopak, vysoko si ich cení. Ale sama nie je schopná nasledovať túto tradičnú líniu. Vie, že Boh je predovšetkým láska a hriech spočíva v tom, že človek o jeho lásku nestojí a obracia sa k stvoreniam. Ak je hriech v prvom rade odmietnutím Božej lásky,

môže byť napravený jedine dôkazom lásky. Boh teda hľadá ľudí, ktorí sa otvoria jeho láske, aby nemusel potlačovať vlny svojej lásky, ale aby ich mohol vylievať na ľudí. Bohu nejde v prvom rade o bolestné uzmierovanie, ale o opätovanie lásky.

Terézia si to plne uvedomuje. Ako to však prakticky uskutočniť? Túži po výšinách svätosti a dokonalosti, ale ako na ne vystúpiť? Keď sa porovnáva s veľkými svätcami, pripadá si pri nich ako zrnko piesku a ona by tak veľmi chcela...

Terézia si uvedomovala, že žije v storočí vynálezov, keď už netreba namáhavo stúpať po schodoch, pretože schodisko výhodne nahradí výťah. A ona túži vynásť výťah, ktorý by ju vyniesol až k Ježišovi, pretože sa cíti príliš malá a slabá nato, aby na výšiny svätosti a lásky stúpala po namáhanom schodisku dokonalosti.

Paradoxne k objavu jej „malej, veľmi priamej, veľmi krátkej a celkom novej cesty“ prispela smrť jej otca. Teréziin otec, Ludovít Martin, zomiera 29. júla 1894. Toho istého roku 14. septembra vstupuje do karmelu aj Teréziina sestra Celina a prináša so sebou malý zošit, v ktorom má zaznamenané najkrajšie pasáže Starého zákona. Terézia sa úplne pohrúži do čítania Celininho zošita. A na jeseň roku 1894 prežíva svoje dôležité „heuréka“, zasiahnutá slovami *Knihy prísloví*: „Ak je niekto malý, nech príde ku mne“ (Prís 9, 4).

V týchto slovách sa Terézia osobne spoznáva: malosť – to je to, čím žije; a zrazu sa táto malosť môže stať cestou k veľkej svätosti? Terézia báda a uvažuje ďalej. Pri vlastnej osobnej exegéze biblického textu sa dáva viesť Duchom Svätým. Hľadá ďalej a nachádza slová proroka Izaiáša: „Bude te sať, v lone vás budú varovať a na kolenách vás budú láskaať. Ako keď niekoho teší matka, tak vás budem ja tešiť“ (Iz 66, 12 – 13).

Terézia vo svojej autobiografii túto pasáž dvakrát cituje a zakaždým necháva vyplávať svoje city, ktoré v nej tieto slová vyvolávajú. Hovorí: „Ach, nikdy moju dušu nepotešili nežnejšie, melodickejšie slová.“ A na inom mieste píše: „Po takej reči nám neostáva iné, iba mlčať; iba plakať z vďačnosti a lásky.“

Prečo takéto hlboké emócie? Pretože je to úplne prvýkrát, čo Terézia číta v Biblii, že Boh je pre nás ako matka pre svoje dieťa. A Terézia je hypersenzitívna na materinskú lásku. Či nestratila svoju milovanú a nenahraditeľnú mamu vo svojich štyroch rokoch a ôsmich mesiacoch, keď zomrela na rakovinu? Táto hrozná strata, vo veku, keď dieťa tak veľmi potrebuje materinskú lásku a náklonnosť na budovanie svojej osobnosti, Teréziu hlboko traumatizovala. Aj preto zo svojho detstva vyrastá až v 14-tich rokoch počas Vianoc.

Po smrti mamy sa malá Terézia naviazala na staršiu sestru Pavlínu, svoju „druhá mamu“, ktorá však čoskoro odchádza do karmelu. Tretia „mama“, ďalšia staršia sestra, Mária, takisto odchádza do kláštora. A tu, hľa, sirota Terézia číta, že Boh je ako mama pre svoje malé dieťa. A tak dedukuje, že treba zostať malou, ba že sa treba neustále umenšovať, aby ju Boh mohol zahrnúť svojou materinskou láskou. Jej záver je jednoznačný: táto malá, veľmi priama, veľmi krátka a celkom nová cesta, ktorá vedie k výšinám svätosti a lásky, tento výťah, ktorý hľadala, to je Božia (Ježišova) náruč.

Odkedy sv. Terézia objavila túto cestu, dáva sa ňou viesť a pozýva na ňu všetkých ľudí. V odkrytí svojej „malej cesty“ darovania všetkého až po darovanie seba z lásky spočíva prínos teológie a spirituality sv. Terézie. Aj preto je sv. Terézia učiteľkou dôvery a lásky.

Milosrdenstvo Boha

Odkedy Terézia objavila svoju „malú cestu“, milosrdenstvo Boha sa stalo pre ňu slnkom jej života. Toto slovo, dovtedy zriedkavé v jej spisoch, začne používať oveľa častejšie a spontánnejšie. Vrchol dosahuje v júni 1895, keď sa Terézia obetuje ako celopálna obeť milosrdnej Lásky a hneď pozýva aj svoje spolusestry obetovať sa rovnako.

Terézia hovorí najskôr o „nekonečnom milosrdenstve“ ako o božskom atribúte a vzápätí o „milosrdnej láske“ – o Duchu Svätom, ktorý naplnia Ježišovo srdce a ktorý chce preniknúť aj do našich srdiec. V tomto smere je Teréziina náuka podobná učeniu mystického učiteľa Jána z Kríža o „ohnivých lampách“ ako o Božích atribútoch, ktoré nachádzame vo výklade tretej strofy básne *Živý plameň lásky*. Ján tam hovorí, že Boh je vo svojom jedinom a jednoduchom bytí súhrn všetkých

... a ako herečka v úlohe sv. Johanky z Arku vo vlastnej rovnomennej divadelnej hre na fotografii vytvorenej jej rodnou sestrou v roku 1895.

čností a veľkosťou svojich atribútov, kde v každom z týchto atribútov vyžaruje a sála ako Boh. Preto spravodlivosť v Bohu je zároveň milosrdenstvom a ak je jeho spravodlivosť milosrdná a milosrdenstvo spravodlivé, je to preto, lebo spravodlivosť v Bohu sa identifikuje s jeho milosrdenstvom.

Takouto „ohnivou lampou“, ktorá žiari v celom Teréziinom živote, je milosrdenstvo Boha. Ono tvorí podklad pre Teréziinu dôveru, s ktorou sa celý život utieka k Bohu. Táto dôvera v Ježišovo milosrdenstvo je pre ňu najlepší prostriedok, aby dosiahla plnosť lásky, ktorou je svätosť, ako o tom píše v jednom zo svojich listov aj svojej staršej sestre Márii: „K láske nás musí viesť iba dôvera, nič iné iba dôvera...“

V súvislosti s Božím milosrdenstvom nám viac do popredia vystupuje sv. Faustína Kowalská, ale tak trochu nadnesene môžeme povedať, že dô-

vere v Ježiša ju učila sv. Terézia. Vo svojom *Deníku sv. Faustína* píše: „Chcem napísať o jednom sne, ktorý som mala o sv. Terezke Ježiškovej. Bola som ešte novicka a mala som isté ťažkosti, s ktorými som si nevedela poradiť. Boli to ťažkosti vnútorné, ale boli spojené s vonkajšími. Vykonal som si veľa novén k rôznym svätým, avšak situácia sa stávala čoraz ťažšou. Moje utrpenie bolo preto také veľké, že už som nevedela, ako ďalej žiť. Odrazu mi prišlo na um, aby som sa modlila k sv. Terezke Ježiškovej. Začala som novénu k tejto svätej, lebo ešte pred vstúpením do kláštora som prechovávala voči nej veľkú úctu. Teraz som v nej trochu poľavila. V týchto ťažkostiach som sa opäť so všetkou horlivosťou začala modliť. Na piaty deň novény sa mi prisnila sv. Terezka, ale akoby bola ešte na zemi. Ukryla pred mnou skutočnosť, že je svätá. Začala ma utešovať, aby som sa pre túto vec tak netrápila, ale viacej dôverovala Bohu.“

Expertka vedy lásky

Sv. pápež Ján Pavol II. vo svojom apoštolskom liste *Novo millennio ineunte* Teréziu nazval „expertkou vedy lásky“. „Ale aká je táto Láska, ktorá naplnila celý Teréziin život od detstva až po smrť?“ pýta sa pápež Benedikt XVI. a zároveň odpovedá: „Drahí priatelia, táto Láska má tvár, má meno a je to Ježiš! Svätica neprestajne hovorí o Ježišovi.“

Po objave svojej malej cesty dôvery v nekonečnú milosrdnú lásku Boha Terézia začala písať novú kapitolu v dejinách zbožnosti. V nej sa tvárnosť Cirkvi a rádov stáva ľudskejšou a prívetivejšou. Nech nám teda jej príklad, náuka a predovšetkým jej orodovanie pomáha aj na našej ceste k výšinám svätosti a lásky.

AUTOR JE KŇAZ

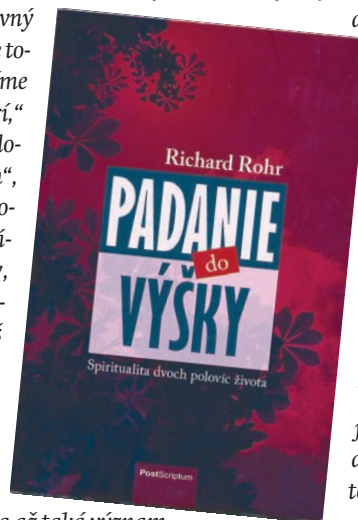
SNÍMKY: PROFIMEDIA.SK

Tip na obohatenie

Kniha františkánskeho kňaza Richarda Rohra *Padanie do výšky s podtitulom Spiritualita dvoch polovic života* (Bratislava, PostScriptum, s. r. o., 2014) je pozoruhodným čítaním pre každého, kto sa zaujíma o „pravdu duše“. Pravdupovediac, na jej pochopenie asi treba mať za sebou istú životnú cestu; najlepšie stáť pri najmenšom na prahu druhej polovice života, alebo aspoň zakúsiť istý pád. Niektoré ťažké životné otázky si totiž nemáte dôvod klásť, ak ste na ne pre svoj nízky vek alebo priaznivé okolnosti ešte nedozreli. Ale ak už máte za sebou polovicu života, ste celkom isto správny adresát tejto knihy, lebo ako hovorí Carl Jung: „Človek nemôže žiť poludnie svojho života podľa programu rána. Lebo čo sa ráno zdalo úžasné, večer už nebude mať význam a čo ráno bola pravda, večer sa zmení na lož.“ Ste celkom isto správnym adresátom tejto knihy aj vy, ktorí ste zažili aspoň jednu situáciu, ktorú ste nedokázali „vyriešiť, ovládnuť, vysvetliť, zmeniť, ba dokonca jej rozumieť“. Aj vy, ktorí máte „tragický pocit života“.

Richard Rohr totiž vo svojej knihe ponúka množstvo podnetných myšlienok a nových pohľadov na všetky uvedené situácie s optikou, ktorá z pádu a zlyhania, z prehry a bezútešnosti, zo straty a konca, z hriechu, omylu a utrpenia robí základ pre duchovný rast a dozrievanie duše. „Duchovne totiž rastieme omnoho viac, keď robíme chyby, než keď sa nám všetko darí,“ píše Rohr. Podľa jeho slov „prvá polovica života je len zahrievacím kolom“, v ktorom sa všetci „snažíme plniť úlohy, ktoré nám život prináša: vytvárame si identitu, domov, vzťahy, priateľstvá, komunitu, istoty a budujeme vhodnú platformu pre náš jedinečný život“. V druhej polovici života „už vám viac nezáleží na tom, aby ste mali, čo milujete, ale aby ste milovali, čo máte – tu a teraz. Toto je obrovská zmena v porovnaní s prvou polovicou života, a až taká význam-

ná, že ako lakmusový papierik ukazuje, či ste alebo nie ste v druhej polovici života“. Keď však človek dospeje do druhej polovice, pravidelne sa stretáva so svojím tienistým „ja“, teda s tým, čo si o sebe odmieta priznať a čo nechce, aby o ňom vedeli ostatní.

Práca s vlastným tieňom je podľa Rohra takmer to isté, čo vyjadruje spojenie „padanie do výšky“ a čo jeho obľúbená svätica Juliana z Norwichu vyjadrila „najkrajšie zo všetkých“: „Najprv padneme a potom znova vstaneme. Aj jedno, aj druhé je milosťou od Boha.“ Rohr hovorí: „To, čo sa javí ako padanie, možno do značnej miery vnímať ako padanie smerom hore a dopredu – do širšieho a hlbšieho sveta, kde napokon duša nájde svoje naplnenie, zjednotí sa s univerzom a žije s vedomím celistvého obrazu skutočnosti.“

JANA MARTINKOVÁ

10 | TĚMA

Alexander Alagovič – bernolákovec s biskupskou berlou

V DECEMBRI MINULÉHO ROKA UPLYNULO 255 ROKOV OD NARODENIA ALEXANDRA ALAGoviČA (1760 – 1837), KŇAZA, BISKUPA A VÝZNAMNÉHO BERNOLÁKOVCA, KTORÝ SA NARODIL V OBCI MALŽENICE PRI TRNAVE AKO JEDNO Z PIATICH DETÍ

Alexander Alagovič, prv než sa stal záhrebským biskupom, pôsobil v Bratislave, Nitre, Močenku, Galante, Pešti a Ostrihome, kde všade zanechal kus dobrej a svedomitej práce. Gymnaziálne štúdiá absolvoval v Nitre a Trnave, teologické štúdiá v Pešti. Jeho aktivity začali v rokoch 1784 – 1788, keď sa stal predstaveným pre vedeckú činnosť v bratislavskom seminári. Od roku 1790 sa stal profesorom teológie, správcom nitrianskeho seminára a farárom v Galante, kde okrem iného začal s výstavbou farského kostola.

ŠTEFAN MARTINKOVIČ

Vďaka svojim schopnostiam vystriedal Alexander Alagovič za svoj život množstvo pôsobísk a postov. Ako titulárny ostrihomský kanonik bol vymenovaný za správcu ústredného seminára v Pešti. Počas svojho pôsobenia na Slovensku stál po boku priateľa Antona Bernoláka a ďalších národne orientovaných kňazov. Aj z tohto dôvodu stál v roku 1792 pri zrode Slovenského učeného tovaríštvá, ktoré malo za cieľ šíriť v bernolákovskom jazyku slovenskú literatúru a podporovať rozvoj slovenského jazyka čítaním aj písaním. V jeho šlapajach pokračoval brat Ladislav, ktorý popri kňazskej službe ako dekan v Skalici písal duchovnú literatúru. Jedna z jeho náboženských knižiek bola rozšírená nielen na Slovensku, ale i na susednej Morave. Ako kňaz pôsobil aj ich brat Ján.

Alexander Alagovič však účinkoval nielen v rámci Slovenského učeného tovaríštvá; málo známe sú jeho tvorivé aktivity v spoločenskej a náboženskej reforme, kde sa aktívne zapájal do diskusií v spoločnosti Alexandra Rudnaya, Juraja Palkoviča (prvého prekladateľa Biblie do prvej spisovnej slovenčiny – bernolákovčiny), Michala Kuniča, Alexeja Jordánskeho (biskupa), Štefana Lajčáka (varadínskeho biskupa) a ďalších. Má zásluhy na šírení slovenskej knižnej tvorby Pavla Jozefa Šafárika, slovenského básnika a historika žijúceho v Prahe, ale aj najproduktívnejšieho predstaviteľa idylickej línie slovenského osvietenstva, evanjelického kňaza Bohuslava Tablica, taktiež Jána Kollára a jedného z našich najväčších básnikov Jána Hollého. V oblasti školstva a kultúry aktívne spolupracoval so Štefanom Moyzesom v čase jeho príchodu do Záhrebu.

Portrét Alexandra Alagoviča z roku 1835 v Arcibiskupskom paláci v Záhrebe

Pamätná tabuľa na fare v Malženicach

Treba oceniť, že pri vzniku Slovenského učeného tovaríštvá, ktoré sa stalo dôležitým medzníkom na úsvite katolíckeho prúdu Slovenského národného obrodzenia, stál aj Alexander Alagovič. Bernolákovské hnutie zohralo medzi Slováckmi významnú dejinnú úlohu. V radoch slovenského učeného tovaríštvá boli predovšetkým kňazi, ale aj všetci tí, ktorí mali za úlohu popularizovať bernolákovský jazyk. Šíri sa tým osveta materinského jazyka a ochrana kultúrneho dedičstva, čo patrilo medzi hlavné úlohy hnutia.

Slovensky aj chorvátsky

Alexander Alagovič podporoval vydanie Svätého písma v národných jazykoch, teda aj v slo-

venčine a podporoval Pešťbudínsky spolok milovníkov reči a literatúry slovenskej – ktorého bol členom aj na sklonku svojho života a ktorý sa stal predobrazom budúcej Matice slovenskej ako „jednoty milovníkov národa a života slovenského“ (Citát zo Stanov Matice slovenskej). V roku 1807 sa stal farárom a kanonikom v Bratislave a hneď o tri roky nato bosnianskym biskupom a zároveň radcom Kráľovskej miestodržiteľskej rady.

Jeho kariéra postúpila až na post záhrebského kanonika, neskôr prepošta a v roku 1829 s podporou Alexandra Rudnaya a na návrh Viedne a Pešti bol pápežom Piom VIII. vymenovaný za záhrebského biskupa.

Počas svojho sedemročného arcipastierskeho účinkovania zakladal alebo dopomohol mnohým dobročinným základinám: zabezpečil vystavanie nemocnice v Požege, dal vybudovať biskupský palác a park Rybniak v Záhrebe, rovnako v roku 1835 založil sirotinec v Požege, významne prispel k vytvoreniu Hudoobnej akadémie v Záhrebe a stal sa významným priekopníkom slovensko-chorvátskeho dorozumenia a priateľstva a zaslúžil sa o prebúdzanie národného povedomia Chorvátov.

Všestraný vzdelanec

Alexander Alagovič bol v čase svojho žitia hodnotený súvekými spisovateľmi ako vynikajúci štátnik, ktorý sa svojou aktívnou činnosťou zapájal do politických, zákonodarných a cirkevných akcií. Jeho kázne a príležitostné prejavy vydali knižne tri roky po sebe. Meno a zhodnotenie činnosti tohto osvietenského človeka sa nachádza v *Szinyeiho lexikóne*, ale aj v *Encyklopédii Slovenska*, v *Slovenskom biografickom slovníku* a mnohých ďalších publikáciách, ktoré vysoko pozitívne hodnotia jeho celoživotné pôsobenie. Na jeho adresu a počesť bolo napísaných veľa oslavných básní. Zomrel v marci 1837. Je pochovaný v kamennom sarkofágu v Katedrále sv. Ladislava v Záhrebe.

Alexander Alagovič bol všestraným vzdelancom, pokrokovým osvietencom, ktorý sa aj vysokým postavením cirkevného hodnostára dal do služby v prospech zbožného ľudu tak na Slovensku, ako i v Chorvátsku. Neúnavne pozdvihoval národné uvedomenie oboch národov, najmä pri obrane materinského jazyka a kultúrneho dedičstva. Alagovič zanechal hlbokú stopu pri národnom obrození Slovákov i Chorvátov tak na poli cirkevnom, ako aj spoločensko-kultúrnom.

SNÍMKY: ARCHÍV ZÁHREBSKÉHO ARCIBISKUPSTVA, –ŠM–

ŠVAJČIARSKA GARDA – 510 ROKOV OD JEJ VZNIKU

Trénovaní vojaci v renesančných uniformách

V januári 1506 prišlo do Ríma prvých 150 vojakov, ktorí mali vytvoriť stálu posádku Švajčiarskej gardy. Jej úlohou bolo strážiť pápežský palác. Stalo sa tak na podnet pápeža Júliusa II. Aj preto majú gardisti uniformy a vlajku vo farbách rodu, z ktorého Július II. pochádzal – della Rovere. Svoju odvahu dokázali najmä pri tzv. plienení Ríma (*Sacco di Roma*) v máji 1527, keď ochránili za cenu mnohých životov pápeža Klementa VII.

Každá uniforma pozostáva z vyše 150 kusov látky a je vždy ušitá na mieru. Krajčír uniformu označí menom vojaka a zavesí do „šatníka“ v zbrojnici. Uniformy Švajčiarskej gardy v súčasnej podobe navrhol v roku 1914 vtedajší veliteľ Jules Repond. Súčasným veliteľom Švajčiarskej gardy je od minulého roku Christoph Graf (* 1961), snímka vpravo.

Švajčiarskym gardistom sa môže stať slobodný muž, ktorý má 19 – 30 rokov, je vysoký najmenej 174 centimetrov, pôvodom Švajčiar a veriaci katolík. Medzi ďalšie podmienky patrí odporúčanie miestneho farára, vzdelanie a základná vojenská služba vo Švajčiarsku. O siedmej hodine ráno sa švajčiarskym gardistom začína tvrdý tréning.

Vo Švajčiarskej garde sa slúži najmenej 25 mesiacov, ale služba môže trvať aj 25 rokov. Keďže ide o náročnú prácu, väčšina vojakov sa vracia domov po dvoch – troch rokoch. Na ich miesto nastupujú noví vojaci, ktorí skladajú slávnostný sľub 6. mája (tento deň je zvolený na pamiatku padlých gardistov pri *Sacco di Roma*).
 PRIPRAVILA: –ART–, SNÍMKY: PROFIMEDIA.SK

12 | REPORTÁŽ

Za krásami Západnej Papuy

Z Manada, ktoré leží na ostrove Sulawesi v Indonézii, odlietam na druhý najväčší ostrov sveta – Novú Guineu, a to do indonézskej provincie Západná Papua, z ktorej pocestujem aj do Papuy-Novej Guiney. Neprebádaná džungľa, tropické dažďové pralesy, vysoké pohoria, nebezpečné rieky a izolované kmene pôvodného obyvateľstva žijúce ešte ako v dobe kamennej sú pre cestovateľov veľkou výzvou.

Pár minút pred pristávaním som absolútne očarený. Z lietadla pozorujem krásne ostrovy s korálovými útesmi uprostred oceána. Všetky odtiene modrej a tyrkysovej. Úchvatný Raja Ampat. Najväčší morský národný park Indonézie so 610 ostrovmi. Meno Raja Ampat pochádza z miestnej mytológie. Žena našla sedem vajec. Zo štyroch vajec sa stali štyria kráľi. Sú to aj najväčšie ostrovy – Waigeo, Batanta, Salawati a Misool. Z ostatných troch sa stal duch, žena a kameň.

MICHAL KNITL

Prví misionári Spoločnosti Božieho Slova vstúpili na územie Novej Guiney v roku 1896, dnes ich je vyše 160. Obyvateľstvu pomáhajú s výchovou i vzdelávaním. Krajina od čias kanibalizmu prešla kus cesty, no pohanské zvyky a rituály má hlboko pod kožou.

Papua-Nová Guinea leží na východnej časti ostrova Nová Guinea a na stovkách ďalších ostrovov. Na letisku v Sorongu, ktorý je vstupnou bránou do celej Západnej Papuy, ma čaká 25-ročná *couchsurferka* Tiwi. Býva u rodičov vo veľkom prízemnom dome na okraji mesta, kde žijú už 20 rokov. Presťahovali sa sem, keď jej otca, štátneho zamestnanca, preložili. Zodpovedal za program osídľovania tejto časti ostrova. „V tom čase sa do Západnej Papuy presťahovalo veľa ľudí z rôznych kútov Indonézie. Lesy boli vyklčované, pôda bola prideľovaná novým osadníkom, a tak

pôvodní Papuánci dnes žijú predovšetkým na vidieku. Tvoria už iba polovicu obyvateľstva,“ hovorí Tiwi.

Veľkých miest, ako je Sorong, však na ostrove nie je veľa. Stredom celého ostrova Nová Guinea prechádza rozsiahle pohorie Centrálny chrbát, dlhé viac ako 1 600 km. Jeho vrchy majú výšku takmer 5 000 metrov, najvyšší je vrch Puncak Jaya so 4 884 metrami. Na sever i juh od neho sú stovky kilometrov tropického dažďového pralesa, mokrade a veľké

množstvo riek s prítokmi. Vplyvom výdatných tropických dažďov v monzúnovom období sa výška hladiny riek radikálne mení. Aj preto je táto oblasť taká nedostupná. Práve tu je možné stretnúť i pôvodné obyvateľstvo. Niektoré kmene ešte „bielych ľudí“ nevideli, niekde však majú skúsenosť s bielymi misionármi i cestovateľmi. V juhovýchodnej časti provincie žije kmeň Korowai dokonca na stromoch. Dnes už k nim niektoré cestovné kancelárie organizujú zájazdy. Sú obrovskou turistickou atrakciou spolu s domorodými festivalmi v rôznych mestách celého ostrova Nová Guinea – Baliem Valley Festival, Lake Santani Festival v indonézskej časti ostrova alebo Crocodile Festival v Papue-Novej Guinei.

Rozprávky z pralesa

Rozdielnosť vo farbe pokožky i v črtách tváre medzi pôvodným obyvateľstvom a súčasným zmiešaným si uvedomujem na večeri u Ingrid, kde spoznávam Siti a ďalších *couchsurferov*. Tiwi pochádza z ostrova Sulawesi, ďalší traja chalani z ostrova Sumatra. Všetci majú indonézske črty tváre. Ingrid je

z Taiwanu a je jasná Aziatka. Iba Siti je iná. Mamu má Papuánku. Je výrazne tmavšia a má krásny úsmev. Siti začala rozprávať príbeh, ktorý pozná od svojich rodičov z Raja Ampat. Rozpráva ho aj svojim deťom. Je to tradičný príbeh pôvodného obyvateľstva Papuy. Príbeh začína ako naša rozprávka: Kde bolo, tam bolo, bola raz krásna žena, ktorá porodila dievčatko. Podľa tradície sa však rodička nesmela 40 dní umývať v mori. Aj napriek tomu, že to tradícia zakazovala, žena povedala svojmu mužovi a rodine, že sa ide okúpať. Zakázali jej to, aj keď o tom trochu pochybovali, lebo si často vymýšľala a klamala. Neposlúchla. Len čo sa jej nohy dotkli vody, spojili sa do plutvy. Volala muža o pomoc, no neveril jej. Keď volala o pomoc druhýkrát, nohy už mala vo vode po kolena. Keďže muž opäť neprišiel, začala plávať. Keď chcela vyjsť von z vody, zbadala, že jej telo sa od pásu dole zmenilo na rybu. Muž si až vtedy uvedomil, že volanie o pomoc bolo pravdivé, bolo však už neskoro. Žena mu povedala: „Je mi ľúto, že som ti v minulosti klamala, je mi ľúto, čo sa stalo.

Kostol v Mansuar Island Raja Ampat

Nemôžem sa vrátiť domov, lebo som sa premenila na morskú pannu. Len ťa prosím, postaraj sa o našu dcéru. Dávaj na ňu pozor a nauč ju, aby nikdy neklamala a vždy hovorila iba pravdu.“ Otočila sa a odplávala do mora. Odvtedy ju muž už nikdy nevidel a všetci dedičania mali zákaz jesť ryby podobné morskej panne.

Po večeri sme sa prechádzali asi 20 minút okolo budhistickej pagody. Tigi mi rozprávala o svojom živote. Keď sa presťahovali do Sorongu, bola ešte malá. Aj mesto bolo malé a okolo bola iba džungľa. Dnes je situácia celkom iná. Mesto sa rozrástlo, má 220-tisíc obyvateľov, veľký prístav i letisko. Vedľa seba tu dnes žijú v pokoji ľudia rôzneho vyznania – moslimovia, katolíci, evanjelici, hinduisti i budhisti. Väčšinu populácie tvoria moslimovia. V celej Indonézskej republike je 86 percent vyznávačov islamu a 8,7 percenta kresťanov. Zvyšok tvoria budhisti a hinduisti. Náboženská sloboda je zakotvená priamo v ústave.

„Prečo je ostrov Nová Guinea rozdelený na Západnú Papuu, ktorá patrí Indonézii, a východnú, ktorá je samostatným štátom Papua-Nová Guinea?“ pýtam sa. „To by bolo na dlhé rozprávanie,“ hovorí.

„Ostrov je rozsiahle územie s obrovskými zásobami zlata, medi, dreva i ropy,“ stručne, ale výstižne odpovedá. To bol aj hlavný dôvod cieleného presídlenia vyše 1,2 milióna ľudí, predovšetkým z ostrovov Jáva a Sumatra koncom minulého storočia.

Cestovanie po mori

Zo Sorongu mám namierené na ostrovy Raja Ampat, konkrétne do mestčka Waisai. Na lodi som jediný cudzinec. Keď som vystúpil, čakal som, že sa o mňa budú ľudia trhať a ponúkať plavby a ubytovanie. Márne. Nikto o mňa ani nezavádil. Iba jeden ma chcel za 20 000 rupií zaviezť do prístavu s loďami. Sú tu len dva kilometre, tak sa poďakujem. „Pôjdem radšej peši,“ hovorím na prekvapenie všetkých motorkárov. Po 300 metroch ma však domáci s klobúkom vezme zdarma na skúter a o chvíľu sme v prístave. Zisťujeme, že dnes už žiadna loď neodpláva. Voláme *couchsurfera* Alexa, ktorý pracuje a sprevádza turistov na Raja Ampat. Spoznal som ho cez internet. „Jedna loď už dnes išla. Teraz sú veľké vlny, zoberieme ťa zajtra,“ hovorí. Na druhý deň v prístave začínam chápať, ako tu celé funguje. Turisti väčšinou berú drahší *speedboat* (rýchly motorový čln), s ktorým prídu o hodi-

Deti na Raja Ampat, v najväčšom morskom národnom parku Indonézie

nu skôr a z vopred zarezerovaných ubytovaní ich už čakajú s malou loďkou do ich rezortu. Konečne máme loď aj my a s trojicou turistov plávame k Homestay Yenkoranu na ostrove Kri.

Hneď po príchode vidím pokojnú hladinu mora. Prekrásne farby ako z katalógu. Kráčam jemným bielym pieskom pod krásnymi vysokými zelenými palmami. Dávam si potápačské okuliare, beriem „šnorchel“ a hurá do vody. „Šnorchlujem“ s tisíckami oranžových, žltých,

modrých, trblietavých či pásikavých rýb a rybičiek. Dokonca vidím aj známu ryбку Nemo. Niektoré sú rozmerovo také veľké, aké som ešte nikde naživo nevidel. Aj ich tvar je rôzny. Od úzkych až po ploché, malé i veľké. Pozorujem aj trojmetrové žraloky. Plávam okolo nádherných farebných koralov.

Farba mora sa postupne mení presne tak, ako útes klesá – od takmer bielej, cez tyrkysovú, bledomodrú až po tmavomodrú. Ako v rozprávke. □

Splnený sen Michala Knitla

Navštívil Papuu-Novú Guineu bol jeho sen, ktorý sa nečakane splnil. Cestovanie sa Michalovi Knitlovi, zakladateľovi OZ Cestou necestou, stalo životným štýlom. Za posledných 11

Cestovateľ Michal Knitl

rokov strávil polovicu času na cestách, o ktorých píše cestopisy, robí prezentácie a organizuje festivaly. Ruksak si zbalí za pár hodín a vyráža do sveta. Podľa jeho slov si nielen rozšíril obzory, ale spoznal najmä úžasných ľudí v rôznych kútoch sveta. Väčšinu ciest prešiel sám, pretože viac reagujete s okolím, rozprávate sa s domácimi, ktorí vás často vezmú domov alebo stopom. V poslednom čase by však už radšej cestoval s niekým, lebo deliť sa o zážitky je ešte krajšie.

Cestu do Papuy-Novej Guiney veľmi neplánoval. Letenku kúpil 22. apríla a letel už 15. mája. „Bol to sen, ale nevedel som, že to bude také ľahké. Na fórach som našiel, že na konzuláte v Jayapure (mesto pri hranici) občas dajú víza a občas nie. Na Papuu som mal vytlačených pár strán s in-

formáciami, písal som si s dvoma kamošmi, čo tam už boli, a vedel som, že ostanem podľa toho, ako to budem cítiť. Na mieste som dostal víza za 48 hodín zadarmo a v krajine som ostal 6 týždňov. A ak je niekde dobre, ostávam dlhšie,“ prezrádza cestovateľ.

Michal Knitl patrí tiež do siete *couchsurferov*. *Couchsurfing* je svetová sociálna sieť, ktorej užívatelia si navzájom na potulkách svetom bezplatne ponúkajú nocľah s cieľom predstavenia svojej kultúry. Kto sa však zapojí, musí sa vedieť uskromniť.

Indonézia a Papua-Nová Guinea sú hornaté, preto po pristátí lietadla sa Michal medzi ostrovmi premiestňoval vlakom, autobusom a loďami. Najradšej však chodí pešo. V týchto exotických krajinách strávil 4 mesiace a týždne, aj keď zážitkov tu je na celý rok. Po mesiacoch miestnej mentality na Papue mu stačilo a Michal sa tešil domov. Je to však jedno

z miest, kam by sa raz vrátil, nie je to však destinácia pre každého. V indonézskej časti Papuy sa s domácimi nevedel dorozumieť ani rukami a nohami.

A čo je také špeciálne na Papue-Novej Guinei? Je to celkom iný svet. Michal mal možnosť zažiť, že domáci ľudia sú v niektorých oblastiach vnútrozemia radi, že im belosi priniesli vzdelanie, nástroje či soľ, ktorú nepoznali. Tu človek nikdy nie je sám – Papuu osídľuje vyše 800 kmeňov s vyše 800 jazykmi. Keď chcel ísť na túru, musel ísť vždy s domácimi – každý kus zeme tu niekomu patrí. Zážitky a ľudia, ktorých stretol, boli najsilnejšie, aké zažil.

„Aj keď Iránci patria k najpohostinnjším ľuďom na svete, vždy sa tam budete cítiť ako hosť. Ak sa dáte dokopy s domácimi na Papue, stávate sa súčasťou rodiny. To miesto a ľudia ma dostali,“ vraví Michal Knitl.

—AP—, SNÍMKY: AUTOR, ARCHÍV AUTORA

14 | LISTÁREŇ

VAŠE OTÁZNIKY

Jubilejné odpustky – kde a ako ich získať

ODPUSTKY VO SVÄTOM ROKU MILOSRDENSTVA MOŽNO ZÍSKAŤ PUTOVANÍM K SVÄTEJ BRÁNE NIEKTOREJ Z RÍMSKYCH BAZILÍK ALEBO MIESTNYCH KATEDRÁL ČI URČENÝCH KOSTOLOV. PODMIENKY NA ZÍSKANIE ODPUSTKOV SÚ AKO OBVYKLE, S PRIDANÍM MEDITÁCIE NAD BOŽÍM MILOSRDENSTVOM

Vážená redakcia, v tomto Svätom roku milosrdenstva možno podľa prísľubu Svätého Otca získať takzvané jubilejné odpustky. Kto, kde a ako ich môže získať? Tiež by ma zaujímalo, aký je duchovný osov z týchto odpustkov pre nás veriacich a či ich možno získať aj pre svojich príbuzných, alebo iba každý sám pre seba. Ďakujem za vysvetlenie.

BEÁTA, BANSKOBYSTRICKÁ DIECÉZA

Milá Beáta, ako ste v otázke pravdivo uviedli, Svätý Otec vyslovil želanie, aby sa odpustky pre každého veriaceho človeka stali skúsenosťou a zážitkom Božieho milosrdenstva. V bule *Misericordiae vultus* (MV) – *Tvár milosrdenstva*, ktorou vyhlasuje mimoriadny Svätý rok milosrdenstva, píše: „Vo Svätom roku milosrdenstva majú odpustky mimoriadny význam. Božie odpustenie našich hriechov nemá hranice... Boh je stále pripravený odpúšťať a nikdy neprestáva ponúkať odpustenie vždy novým a nečakaným spôsobom“

(MV, 22). V bule pápež predstavuje konkrétny spôsob, ako veriaci môžu tieto odpustky získať sám pre seba; ako aj pre zomrelých. Je zrejmé, že tieto odpustky – podľa učenia Cirkvi – môže veriaci človek získať a obetovať ich za zomrelých; nie však za žijúcich príbuzných.

Na získanie odpustkov je potrebné uskutočniť púť k svätej bráne, ktorá je vo Svätom roku milosrdenstva otvorená v každej katedrále a kostoloch, ktoré týmto privilegiom vyznačil diecézny biskup. Sväté brány sú otvorené aj na štyroch pápežských bazilikách v Ríme.

V tomto Roku milosrdenstva možno získať odpustky aj vo svätyniach, v ktorých je otvorená svätá brána a rovnako aj v kostoloch, ktoré sa už tradične považujú za milostivé.

K získaniu odpustkov sú pozvaní aj starí, chorí a opustení ľudia, ktorí majú ťažkosti vychádzať zo svojich príbytkov. K týmto ľuďom Cirkvi vysielala impulz nádeje: „Pre nich bude veľkou pomocou, ak budú prežívať chorobu a utrpenie ako zakúšanie blízkosti Pána, ktorý v tajom-

stve svojho utrpenia, svojej smrti a zmŕtvychvstania ukázal kráľovskú cestu, ako dať bolesti a osamelosti zmysel. Ich cestou, ako získať odpustky Svätého roku milosrdenstva, bude prežívanie tohto okamihu skúšky s vierou a radostnou nádejou, pri prijímaní Eucharistie alebo účasti na svätej omši a spoločnej modlitbe – aj prostredníctvom rôznych komunikačných prostriedkov“ (MV, 22). Na naplnenie tejto túžby v živote chorých, trpiacich a opustených je dôležité, aby vzhľadom na ich obmedzené možnosti pohybu im duchovní pastieri venovali pozornosť v ochotnom prístupe vysluhovať sviatosť zmierenia a prinášať Eucharistiu.

Svätý Otec túži po otvorení svätej brány aj pre väzňov, ktorí majú obmedzenú slobodu. Títo môžu získať odpustky vo väzenských kaplnkách a „tiež zakaždým, keď prejdú bránu svojej cely a obrátia sa myšlienkou a modlitbou na Boha Otca“ (MV, 22). Ako hovorí pápež František, prechod bránou svojej cely môže pre väzňa znamenať pre-

chod svätou bránou, „lebo Božie milosrdenstvo, ktoré dokáže premeniť srdcia, dokáže premeniť aj mreže na skúsenosť slobody“.

Za zomrelých sa Cirkev modlí pri slávení Eucharistie a pre ich duše možno získať odpustky prosbou, aby ich milosrdná tvár Otca oslobodila od každej viny a aby mali účasť na večnej blaženosti.

Duchovný osov zo získania odpustkov predstavuje znovuobjavenie a prijatie Božiu milosrdnú lásku, ktorá nás privádza na cestu duchovného obrátenia. To nás robí svedkami milosrdenstva podľa Ježišovej výzvy: „*Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec*“ (Lk 6, 36).

Dôležité je, aby sa chvíle získania odpustkov spojili so sviatosťou zmierenia a slávením Eucharistie, vrátane reflexie nad Božím milosrdenstvom. Prijatie týchto sviatostí treba spojiť aj s *Vyznaním viery*, modlitbou za Svätého Otca a na jeho úmysly, ktoré nosí v srdci na dobro Cirkvi a celého sveta.

ANTON ADAM

AUTOR JE KŇAZ A VYSOKOŠKOLSKÝ PEDAGÓG

DOBRÁ NOVINA

Na Islande koledovali koledníci z Východu

„Aj u nás boli koledníci s Dobrou novinou a všetci boli z Východu – Alexander a Christopher z Indie, Jakub zo Slovenska a anjeli Danielka z Litvy,“ pochválil sa redakcii *Katolíckych novín* slovenský kapucín, biskup Diecézy Reykjavík Dávid Tencer OFMCap (na snímke v strede). Na fotografii, ktorú nám z Islandu poslal, je (vpravo) aj generálny vikár tejto diecézy, kňaz Patrik pochádzajúci z Írska. V Diecéze Reykjavík, v ktorej žijú necelí tri percentá katolíkov najmä z radov prisťahovalcov z Poľska a Filipín, evidujú značný nárast veriacich. Chcú žiť sviatostným životom a utvárať živé spoločenstvo univerzálnej Cirkvi, ako to prejavili aj počas uplynulých sviatkov.

–RED–, –MAJ–, SNÍMKA: ARCHÍV –DT–

Z VAŠICH AKTIVÍT

Bánovskí seniori sa stretli aj počas sviatkov

Veriaci z Dolných Ozoroviec – mestskej časti Bánoviec nad Bebravou, duchovne i spoločensky slávil vianočné sviatky. Zaviedli tradíciu zapalovania sviečok na adventnom venčí, ktorý sa nachádza pred miestnym kultúrnym domom. Každú nedeľu sa schádzali, aby mohli zapáliť ďalšiu zo sviečok. Tieto stretnutia boli spojené so spevom nábožných piesní. Základom čečínového venca je kovová konštrukcia, ktorú zhotovil Jaroslav Oravec. O stretnutia sa organizačne postaral klub dôchodcov a občiansky výbor. Prítomným sa prihovorela predsedníčka občianskeho výboru Mária Petövská a predsedníčka miestneho klubu dôchodcov Mária Maršalová, ako aj zástupcovia mesta. Podujatia spestrila seniorská spevácka skupina sviatočným hovoreným slovom.

TEXT A SNÍMKA: MAREK KASALA

ZO ŠKOLSKÝCH AKTIVÍT

Nasledujú pedagóga sv. Petra Fouriera

KONGREGÁCIA ŠKOLSKÝCH SESTIER DE NOTRE DAME AKO ZRIAĐOVATEĽ SPOJENEJ ŠKOLY SV. JOZEFA V NOVOM MESTE NAD VÁHOM SI PRIPOMENULA POSLANIE – VYCHOVÁVAŤ A VZDELÁVAŤ PODĽA VZORU SV. PETRA FOURIERA

Významný francúzsky svätec a prvatný pedagóg Peter Fourier, ktorého 450. výročie narodenia sme si pripomínali koncom roka 2015, v mnohých smeroch predbehol svoju dobu. Napríklad vo výučbe zaviedol používanie tabule a tímovú prácu žiakov. Spolu s bl. Alexiou le Clerc tento lotrinský kňaz vo Francúzsku založil kongregáciu, ktorá pozdvihla úroveň života mládeže kvalitným vzdelávaním a kresťanskou výchovou.

V súčasnosti školské sestry Notre Dame pokračujú v úsilí a charizme svojich zakladateľov aj na Gymnázium sv. Jozefa, ktoré je súčasťou spojenej školy. Spolu so študentmi a s pedagógmi oslávili narodeniny sv. Petra Fouriera, ktorého život priblížili formou scénok, rozhovorov, krížovky či dokumentárneho filmu. Podujatie spojili s dňom otvorených dverí, počas ktorého sa žiaci okrem oboznámenia sa s možnosťami štúdia na gymnázium zúčastnili aj na vyučovacích

Žiaci a študenti Spojenej cirkevnej školy sv. Jozefa v Novom Meste nad Váhom počas charitatívnej akcie, na ktorú zhotovili aranžmány, ručne vyrobené svietniky, figúrky z hliny a pohľadnice.

hodinách. Videli ukážky študentských prác, panely s fotodokumentáciou, vypočuli si prednášky študentov a viedli s nimi neformálne rozhovory. Okrem tried s interaktívnymi tabuľami, dataprojektorami a počítačmi navštívili aj kaplnku, ktorá je zasvätená Panne Márii Bohorodičke.

K duchovnému rozvoju študentov gymnázia prispievajú spoločné slávenia svätej omše žiakov a pedagógov, prežívanie liturgických období či účasť na rozličných mládežníckych festivaloch a iných podujatiach.

TEXT A SNÍMKA: AUXILIA MATLOVÁ ŠSND

SPOMIENKA

Vo Svätom Jure si uctili františkána Cubínka

Konferencia o živote a diele kňaza, básnika a prekladateľa Jozefa Emanuela Cubínka OFM sa pri príležitosti 50. výročia jeho úmrtia uskutočnila 30. decembra 2015 vo Svätom Jure. Miestny farár Pavol Póša privítal vzácných hostí, medzi ktorými bol aj cirkevný historik Jozef Halko, pomocný biskup Bratislavskej arcidiecézy. S prednáškou o situácii v čase aktívneho pôsobenia františkána vystúpil historik Róbert Letz z Katedry histórie na Pedagogickej fakulte UK v Bratislave. Prezentáciu novej knižnej publikácie o pátrovi J. E. Cubínkovi pripravil jej autor, kňaz Peter Matis, rodák z Oravskej Polhory, rodiska tejto historickej osobnosti. V podaní herca a recitátora Jozefa Šimonoviča zazneli aj básne a úvahy z františkánovej tvorby. Program svojím vy-

stúpením spestril folklórny súbor z Oravskej Polhory. Účastníci konferencie si vypočuli svedectvá súčasníkov o tejto vzácnej osobnosti. Po skončení konferencie sa prítomní

presunuli do miestneho Kostola sv. Juraja, kde kňazi spolu s biskupom slávil svätú omšu a na záver sa pomodlili pri hrobe pátra Cubínka.

TEXT A SNÍMKA: ALŽBETA KOVÁČIKOVÁ

Vo svätôjurskom Kostole sv. Juraja spomínali na vzácnu osobnosť J. E. Cubínka OFM.

Z POŠTY

Milí čitatelia,

pozdravujeme vás v zimnom mesiaci januári a pri čítaní *Katolíckych novín* prajeme pohodu i duchovné obohatenie. Z redakčnej pošty sme vybrali: Renáta Trungelová opísala stretnutie rodičov s deťmi s Downovým syndrómom, ktoré v pastoračnom centre pri Kostole Duchu Svätého v Leviciach-Rybníkoch pripravila farnosť v spolupráci s občianskym združením Holubica. Ľudovít Košík informoval o výstave *Františkáni v Skalici* v miestnom Záhorskom múzeu. M. Vágašiová ocenila dominikánov v Košiciach, ktorí zabezpečili zreštaurovanie ružencového oltára v Kostole Nanebovzatia Panny Márie. Anne Adamčiakovej z Mýta pod Ďumbierom ďakujeme za citlivo napísanú prózu z vlastnej tvorby. Kňaz Tomáš Haburaj informoval o koncerte na podporu Svätého roku milosrdenstva pre žiakov a študentov Cirkevnej základnej školy sv. Juraja v Trebišove. Albert Hagara z Prievidze v súvislosti s výročím vzniku Slovenskej republiky pripomenul, že v kostoloch by sa mala na posilnenie zdravého národného povedomia spievať slovenská hymna pred chrám *Bože, čos' ráčil z Jednotného katolíckeho spevníka*. Michal Adamkovič z Leopoldova napísal, že v tomto meste sa uskutočnila rekonštrukcia námestia, Kostola sv. Ignáca z Loyoly, ako aj rokokového mariánskeho stĺpa. Na priečelí kostola vlni odhalili tabuľu s menami kňazov, ktorí boli nespravodlivo odsúdení a väznení. Ľudovít Kubiš z Lomu nad Rimavicou opísal sviatok Svätej rodiny v najvyššie položenom farskom chráme na Slovensku – v miestnom Kostole Narodenia Panny Márie. Na 16. ročníku prehliadky betlehemských skupín vystúpili betlehemci z Podpoľania, Gemera, Malohontu a Horehronia.

–MAJ–

16 | TÉMA TÝŽDŇA

Na Blízkom východe chceme pomôcť kresťanom

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA CHARITA POMOHLA VYSÍDLENÝM KREŠŤANOM A UTEČENCOM NAJMÄ V IRACKOM KURDISTANE, LIBANONE A JORDÁNSKU. PROJEKTY FINANCOVALA ZO ZBIERKY VERIACICH, KTORÚ V MARCI 2015 VYHLÁSILA KONFERENCIA BISKUPOV SLOVENSKA

Slovensko je príliš malým hráčom vo svetovej politike, zato však môže byť veľké v pomoci ľuďom v krajnej núdzi kdekoľvek vo svete. „Charita vďaka ľuďom, ktorí prispeli v našich kostoloch do zbierky na utečencov, mohla podporiť sedem projektov na Blízkom východe v Iraku, Libanone a Jordánsku. Považujem za veľký úspech, že sme dokázali peniaze efektívne využiť a prispieť k zlepšeniu ťažkých podmienok našich bratov a sestier, ktorí museli opustiť svoje domovy, aby si zachránili život,“ povedal pre KN generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity Radovan Gumulák.

MARTA MAJERČÁKOVÁ

Pre svoje náboženské presvedčenie dnes trpí vo svete vyše 100 miliónov kresťanov. Podľa medzinárodnej organizácie Open Doors sú prenasledovaní a diskriminovaní, mnohí z nich žijú v ohrození života. Monitoring tejto organizácie v roku 2014 ukázal, že o život prišlo 4 344 kresťanov, čo je dvojnásobok v porovnaní s rokom 2013 a štvornásobný počet v porovnaní s rokom 2012.

Mapovali situáciu

V pozornosti svetových médií i Vatikánu je mimoriadne kritická situácia kresťanov v krajinách Blízkeho východu. Islamský štát (ISIS) ako teroristická organizácia, ktorá vyčíňa najmä v Iraku a Sýrii, pácha hrozné zločiny najmä voči kresťanom, jezídov a šiítom. K tejto militantnej organizácii sa pridalo už viacero džihadistických organizácií z Afriky, Ázie či extrémne islamistické skupiny v Líbyi, Somálsku, Egypte, Malajzii a Jemene. ISIS svojimi brutálnymi násilnosťami vyvolal utečeneckú krízu, ktorá nalieha na nové politické rozhodnutia a vyzýva na solidaritu celý kresťanský svet.

Švajčiarsky kňaz, otec Jens Petzold sa stará o utečencov v Sulaimaniyi na východe Kurdistanu. V jeden a pol miliónovom meste žije iba 3 000 kresťanov.

Vlani začiatkom júla pracovníci Slovenskej katolíckej charity urobili prieskum priamo na územiach postihnutých konfliktmi. Navštívili iracký Kurdistan, kde žijú vysídlení kresťania ako utečenci vo vlastnej krajine. Projektová koordinátorka Anna Bartošová pre KN priblížila zámer prieskumu: „V Kurdistanu sme navštívili Erbil, Sulaimaniyu a Kírkúk. Cieľom bolo zistiť aktuálne potreby vysídlených kresťanov a pripraviť projekty, ktoré KBS v spolupráci so SKCH podporila z minuloročnej marcovej zbierky v našich kostoloch na pomoc prenasledovaným kresťanom na

Blízkom východe. Týmto spôsobom chceme zlepšiť situáciu vysídlených kresťanských komunít a prispieť k zachovaniu kresťanstva v Iraku, ktorý je jeho kolískou.“

Vzdelávať deti a mládež

Do koordinovanej pomoci irackým a sýrskym kresťanom v utečeneckých táboroch sa aktívne zapája Katolícka cirkev vrátane Cirkvi na Slovensku. Preto charita nadviazala spoluprácu s predstaviteľmi chaldejských katolíckych diecéz. „Vo farnosti svätého Jozefa v Sulaimaniyi naša charita realizuje projekt výstavby pastoračného cen-

tra, jaslí a škôlky,“ vysvetlila Anna Bartošová. „Týmto chceme vytvoriť priestory na pastoraáciu miestnej komunity katolíkov, na vzdelávanie ich detí a prácu s mládežou.“ Podľa slov kňaza Aymana Aziza Hirmiza je potrebné pracovať na budúcnosti Cirkvi a tou budúcnosťou sú deti. „Ak sa nebudeme venovať im, Cirkev v Iraku prestane existovať,“ dodala Bartošová s tým, že vízia arcidiecézy je investovať do ľudí, ktorí sa plánujú v Kurdistanu dlhodobo usadiť.

V Kírkúku naša Cirkev podporuje 60 študentov Mosulskej univerzity, ktorí po úteku z oblastí obsadených teroristami Islamského štátu nemôžu ďalej študovať. Títo vysokoškolskí študenti našli útočisko v Kírkúku, kde však nemôžu študovať na kurdských univerzitách, pretože neovládajú kurdský jazyk.

Kresťanov v Iraku je iba hŕstka a stratou mladej kresťanskej inteligencie by hrozil zánik kresťanstva v tejto krajine. Predstavitelia Chaldejskej katolíckej cirkvi v Iraku preto vidia dôležitosť poskytnúť mladej generácii na svojom území vzdelanie a kresťanskú formáciu.

V Jordánsku a Libanone

Caritas Lebanon a *Caritas Jordan* – charity v Libanone a Jordánsku patria do siete katolíckych organizácií *Caritas Internationalis*. Aj v týchto krajinách Slovenská katolícka charita v spolupráci s miestnymi partnermi pripravila sociálne a vzdelávacie služby zamerané najmä na pomoc deťom sýrskych a irackých utečencov.

„Libanon a Jordánsko sú momentálne domovom pre vyše 1,6 milióna ľudí, ktorí utiekli pred ozbrojeným konfliktom v Sýrii a Iraku,“ povedal manažér humanitárnej a rozvojovej pomoci SKCH Hugo Gloss. „Keďže mnohí z nich sú na úteku už niekoľko rokov, okrem ich základných životných potrieb je dôležité zabezpečiť aj základnú školskú dochádzku a školské po-

Pohľad na utečenecký tábor v Sulaimaniyi

treby pre ich deti. V opačnom prípade totiž hrozí „stratená generácia“, čiže generácia mladých ľudí bez vzdelania, ktorá nebude schopná prispieť k stabilizácii blízkoľahodného regiónu.“

V tábore Mar Ellia v Ankawe

V hlavnom meste autonómnej oblasti Kurdistan – Erbile je kresťanská štvrť Ankawa. Tam sa po úteku pred teroristami Islamského štátu usadili tisíce utečencov. V súčasnosti je tam aj utečenecký tábor Mar Ellia (sv. Eliáša). Stany jeho obyvateľov sa minulého roku vďaka humanitárnej pomoci a výraznej podpore charitatívnej organizácie Cirkve v núdzi vymenili za unimobunky alebo za jednoduché nájomné domy. „Hoci je tábor Mar Ellia aj vďaka nasadeniu kňaza Douglasa Bazilho najlepším v Erbile, ide vždy len o provizórium. Každodenný život kresťanov je jednotvárny a bezútešný. Ľudia by sa najradšej vrátili do svojich domovov. Kresťania prišli o všetko, o celý svoj doterajší život, domy, majetok, prácu, komunitu, ba aj o hroby svojich predkov. V podstate iba živia,“ opísala situáciu kresťanov Anna Bartošová.

Jediné, čo týchto ľudí drží nad vodou, je viera a pohľad na trpiaceho Krista. Situáciu ťažko nesú najmä starí ľudia. Rodiny žijú v cudzom prostredí v unimobunke s veľkosťou šesťkrát tri metre.

Prekonať beznádej a apatiu

Život v provizórnych obydlíach sa dá zniesť iba istý čas. Utečenci snívajú vrátiť sa do svojich domov na Ninivských planinách alebo začať

život odznova v Kurdistane, prípadne v iných vyspelých krajinách Európy, Ameriky či Austrálie.

„Najväčší problém kresťanov v Iraku je beznádej. Nevedia, čo ich čaká a či sa niekedy vrátia domov,“ vysvetlil Hugo Gloss. Mnohí z nich investovali všetky svoje peniaze do stavby nových domov, ktoré museli proti svojej vôli opustiť. Celá situácia na nich zanechala negatívne následky – psychickú traumu, smútok, letargiu a depresiu. Muži si uvedomujú stratu zamestnania, vlastného domu a majetku, osobných vecí i súkromia, a taktiež skutočnosť, že nedokážu živiť svoju rodinu. Ženy boli zvyknuté starať sa o domácnosť. Ráno piekli domáci chlieb. Teraz varia vonku pred unimobunkou zo skromných prídelov na dvojplatničke. A deti? Prizerajú sa na svojich rodičov, ktorých vidia plakať.

Podľa Anny Bartošovej duchovný otec Douglas v tábore Mar Ellia preto začal s každodenným programom a režimom, aby deti mali náplň a mysleli na niečo iné. Aspoň trochu radosti do ich života vniesli hry a tanečné či spevácke súťaže. V areáli kostola deťom vybudoval ihrisko a volejbalovú sieť.

V erbilskom utečeneckom tábore naša charita pomohla aj s vybavením traumacentra. Psychiatri, kňazi a dobrovoľníci pomáhajú ľuďom vyrovnávať sa so situáciou, v ktorej sa ocitli. Niektorí potrebujú odbornejšiu pomoc a lieky.

Centrum poskytuje priestor, kde sú títo ľudia vypočutí a kde nachádzajú odbornú pomoc.

SNÍMKY: ANTON FRÍČ

Kostol v kláštore Panny Márie v irackom meste Sulaimaniya je plachtami rozdelený na „izby“, v ktorých žijú kresťanské rodiny už vyše roka.

Spoločná modlitba ruženca v utečeneckom tábore Mar Ellia v kresťanskej štvrti Ankawa v irackom Erbile. Život v komunite je pre kresťanov na Blízkom východe nevyhnutný na ich prežitie.

GENERÁTOR BOL NÁŠ KONKRÉTNY DAR PRE UTEČENCOV

V irackej Sulaimaniyi sa nachádza kláštor Panny Márie. Predstaveným kláštora je páter Jens Petzold, ktorý sa rozhodol prichýliť 45 rodín (na snímke jedna z nich), čo je približne 180 kresťanských presídlencov z Ninivských planín. Najväčším problémom v kláštore boli výpadky elektriny. Slovenská katolícka charita sa rozhodla pomôcť konkrétnym spôsobom – darovať generátor. „Pôvodne sme v kláštore Panny Márie v Sulaimaniyi chceli pomôcť vybudovať ubytovacie centrum,“ povedal R. Gumulák a dodal: „Keďže v kláštore nefungovala elektrina, vznikla myšlienka podporiť kláštor a v ňom ubytovaných utečencov kúpou generátora. Najmä v zime je dostatok elektriny doslova život zachraňujúci prostriedok. Bez elektriny sa nedá kláštor prevádzkovať, nefunguje kúrenie, chladničky, počítače, osvetlenie v kostole, na izbách; deti sa nemôžu učiť. Túto situáciu sme tam počas nášho pobytu niekoľko ráz zažili. Práve preto sme sa rozhodli kúpiť pre nich a darovať im nový, silnejší generátor.“

18 | MLADÝM

TROŠKA DO ROŽKA

Veronika

Známy podnikateľ a motivačný rečník Jim Rohn sa v jednej zo svojich mnohých prednášok zaoberal otázkou, ako by mal človek zvýšiť svoju atraktivitu na pracovnom trhu. Základná rada, ktorú dával svojim poslucháčom, hovorila o tom, že ak tvrdo pracujú, zarobia si na živobytie; ak však tvrdo pracujú na sebe, dosiahnu bohatstvo.

Existuje množstvo predstáv o tom, aký by mal byť ideálny zamestnanec, ideálny životný partner či ideálny kresťan; pred voľbami sa nám v rámci kampane ponúkajú obrazy ideálneho vodcu. V čase raného prenasledovania kresťanov bolo potrebné, aby mali dobrého vodcu. Šavol z Tarzu bol vzdelaný Žid a horlivý prenasledovateľ kresťanov. Boh s ním však mal iné plány. Videl v ňom ideálne-

ho vodcu kresťanskej komunity, a tak sa aj stalo. Na ceste do Damasku nastala v Šavlovi náhla zmena a odvtedy ho poznáme ako apoštola Pavla. Toto obrátenie si pripomíname 25. januára.

Práve sv. Pavol je príkladom toho, ako rýchlo sa môžu naše životy zmeniť. Máme svoje predstavy o sebe, našich schopnostiach a cieľoch, ktoré sa však často obrátia naruby. Zrelý muž má presnú predstavu o ideálnej manželke a napokon sa predsa zamiluje do tej, ktorá mu zasiahne do života nečakane a nelogicky. Možno máme aj ako kresťania množstvo otázok: Som takým kresťanom, akým by som mal byť?

Podľa legendy žil kedysi kráľ menom Pygmalion. Pohoršený správaním všetkých žien, ktoré kedy poznal, sa zapriahal, že sa nikdy neožení. Namiesto toho vytesal sochu krásnej ženy a v duchu jej dal všetky vlastnosti dokonalej partnerky. Socha napokon ožila a on šťastne miloval predstavu ženy, ktorú si sám vytvoril. Často sa snažíme dosiahnuť dokonalosť; už samotné úsilie však máva väčšiu hodnotu ako naša ideálna vízia. Nemilujme predstavu, milujme človeka.

VERONIKA

PRIDAJ SA K NÁM. NAŠE KONTO NA FACEBOOKU SA VOLÁ MLADÝM KN.

NA POTULKÁCH CENTRAMI PRE MLADÝCH

Svetlo prijatia nájdete v Majáku

NAJSTARŠIE CENTRUM PRE MLÁDEŽ NA SLOVENSKU ROČNE NAVŠTÍVI VYŠE DVĚTISÍC MLADÝCH, KTORÍ V CENTRE SPOZNAVAJÚ KRÁSU BOHA I SEBA

Maják leží v malebnom prostredí Španej Doliny.

VLADIMÍRA LEGÍŇOVÁ

Diecézne centrum mládeže Maják v Španej Doline zriadil 1. júna 1999 vtedajší banskobystrický biskup Rudolf Baláž. Odvtedy je Maják centrom života mladých ľudí Banskobystrickej diecézy a komunity dobrovoľníkov.

Do diecézneho centra pre mládež prichádza každoročne viac ako dvetisíc mladých.

Vytváranie skutočných priateľstiev

Centrum ponúka mladým množstvo spôsobov, ako naplno využiť svoj voľný čas a popritom duchovne rásť. O jeho chod sa v súčasnosti stará kňaz Juraj Karcol a piati dobrovoľníci „tímaci“: Mária Sendecká, Ivana Richtáriková, Lýdia Martinelli, Jozef Kovalčík a Juraj Mazúr. Spolu vytvárajú komunitu a pomáhajú mladým začleniť sa do spoločenstva.

„Tímačke“ Ivke centrum dáva priestor rozvinúť svoje schopnosti a vedomosti a zároveň sa posúvať vo vzťahu s Bohom a ostatný-

mi ľuďmi. Je to pre ňu druhý domov. Pre Jožka je centrum miestom osobného rastu, spoznávania nových ľudí a vytvárania skutočných priateľstiev. Ďuri povedal, že mu centrum dáva radosť zo spoločného času stráveného s mladými ľuďmi a Majka vďaka ľuďom spoznáva krásu Boha i seba a objavuje radosť z darov iných i vlastné hranice. A Lydka je momentálne plná očakávaní, pretože je v tíme nová.

Nájsť prijatie a stretnúť sa s Kristom

Víziou centra Maják je pomôcť každému mladému človeku stretnúť sa s Kristom, rozhodnúť sa pre neho a nasledovať ho. Zároveň spoznať svoje dary a využiť ich v službe, ktorá sa im v centre mládeže ponúka. „Je to miesto, kam môže prísť každý mladý človek nielen z našej diecézy, ale aj mimo nej. V centre stretnú komunitu mladých ľudí – dobrovoľníkov, ktorí sa rozhodli prežiť určitú časť svojho života v službe pre iných,“ uviedla Janka Antalová, ktorá pracuje v kancelárii centra a sama v centre pôsobila dva roky ako dobrovoľníčka.

ČO STE (NE)VEDELI

V domácnostiach, kde majú viacero zvierat, vychádzajú mačky obzvlášť dobre so psami. A to najmä vtedy, ak ich majitelia zoznámia v dobe, keď má mačka menej ako pol roka a pes menej ako rok.

ILUSTRAČNÁ SNÍMKA: VLADIMÍR ČUVALA

„Tímáci“ počas roka pripravujú pre mladých niekoľko podujatí v centre, ale aj mimo neho. „Stálou akciou je centrum prijatia. Centrum je miestom neustáleho prijatia mladých v diecéze. Mladí môžu kedykoľvek prísť, zažiť spoločenstvo, zapojiť sa do činnosti dobrovoľníkov, ktorí v centre žijú. Zároveň môžu spoznať, čo je to spoločenstvo, čo cez spoločenstvo môžeme dostať, ale aj čo môžeme spoločenstvu ja konkrétne dať,“ dodala bývalá „tímačka“.

Dom modlitby

Cieľom centra je pomáhať mladému človeku plnohodnotne prežívať svoj život v láske a zodpovednosti voči sebe a iným v duchu kresťanských ideí. Členovia tímu spolu s mladými návštevníkmi centra trávia čas nielen pri práci, hrách a zábave, ale aj pri spoločnej modlitbe. „Centrum v Španej Doline je domom prijatia a zároveň domom modlitby. Mladí ľudia k nám prichádzajú, aby načerpali potrebné sily. Je to miesto, kde môžu spoznávať Ježiša Krista v rôznych situáciách, vo vzťahoch s ľuďmi, ktoré tam mladí nachádzajú a budujú. Centrum je taktiež miestom, kde môžu aj sami osobnostne dozrievať. K dispozícii majú sviatosti, svätú omšu, spoveď, rozhovory, spoločné modlitby, čerpanie z Božieho slova, zdieľanie zo slova na deň. Mladí môžu kedykoľvek prísť aj do Kaplnky Najsvätejšej Trojice, ktorá je srdcom celého centra,“ pozýva riaditeľ a duchovný správca centra Maják Juraj Karcol.

Mladí majú možnosť prísť aj na rôzne duchovné obnovy a objavovať zmysel ticha, modlitby či vzťah s Bohom. To, čo načerpajú, sa ďalej snažia realizovať vo svojom osobnom živote a sú povzbudzovaní, aby to odovzdávali ďalej aj vo svojej farnosti.

Pravidelným každoročným podujatím, ktoré centrum Maják pripravuje, je Kvetný víkend – stretnutie mladých ľudí z celej Banskobystrickej diecézy. Kancelária centra sídli v Banskej Bystrici a v súčasnosti na diecéznej úrovni koordinuje prípravu Svetových dní mládeže, ktoré sa budú konať v poľskom Krakove.

Kurzy osobnej formácie

V centre majú mladí možnosť absolvovať aj Školu osobnej formácie. Ide o ročný kurz zameraný na osobnostný rast a prehĺbenie viery, ktorý je určený mladým ľuďom túžiacim ešte viac objaviť Krista a žiť s ním, spoznať seba samého a zažiť spoločenstvo. Kurz zahŕňa osem víkendových stretnutí, počas ktorých sa účastníci venujú témam, ako spoločenstvo, Božia láska, seba prijatie, Ježiš Kristus, vnútorné uzdravenie, modlitba či Sväté písmo.

Absolventi môžu ďalej pokračovať Školou služby, ktorá je zameraná na získanie praktických zručností a rozvíjanie schopnosti slúžiť iným. Kurz je vhodnou voľbou pre budúcich animátorov. Na ďalších ôsmich víkendových stretnutiach sa účastníci stretnú s témami, ako didaktika a metodika vedenia stretnutí, misie a nová evanjelizácia, manažment či bioetika. Po ukončení Školy služby absolventi získajú dve osvedčenia na prácu s mládežou – od Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a certifikát od Konferencie biskupov Slovenska.

Pozitívne ohlasy

O obľúbenosti Diecézneho centra mládeže Maják svedčia aj viaceré pozitívne ohlasy od ľudí, ktorí centrum dodnes navštevujú. „Rada chodievam do centra, lebo je to miesto, ktoré mi veľa dáva. Kedykoľvek sem môžem prísť a načerpať tu potrebné sily. Nikdy ma nepošlú preč. Človek zrazu robí rád to, čo inak nemá rád,“ povedala jedna z návštevníčok. „Do centra som sa dostal cez animátorskú školu a potom som tu začal tráviť každý voľný víkend. Zapájal som sa do rôznych akcií. Vždy sa sem rád vraciam, či už ako dobrovoľník, alebo ako hosť,“ priblížil ďalší návštevník centra. „Chodím sem rád, lebo tu vždy spoznám nových ľudí a stretnem priateľov,“ povedal ďalší zo stálych návštevníkov centra Maják.

Preto pozývame aj vás, milí mladí priatelia, prísť do najstaršieho centra pre mládež na Slovensku a nájsť pokoj a načerpanie. Ponuku našich akcií nájdete na stránke www.dcmmajak.sk.

SNÍMKY: ARCHÍV DCM MAJÁK

Do centra prichádzajú mladí za skutočnými priateľstvami už od roku 1999.

Maják ponúka množstvo aktivít, pri ktorých mladí vytvárajú nové priateľstvá.

Jedným z najväčších podujatí je každoročný Kvetný víkend.

Pavol Strauss o milosti a milosrdenstve

VSTÚPME DO NOVÉHO ROKU 2016 AJ S MENOM LEKÁRA A FILOZOFA PAVLA STRAUSSA (1912 – 1994); NAČERPAME V MIMORIADNOM SVÄTOM ROKU MILOSRDENSTVA Z VÝBERU CITÁTOV Z DIELA ZBYTOČNÝ DENNÍK PAVLA STRAUSSA

O situácii sveta

Situácia sveta i nášho sveta sa zdá bezvýhodisková. Nik už nemá rozhodujúci vplyv. (...)

Svätý Otec je ustarostený a on vlastný jediný recept na uzdravenie sveta. Každý si len robí svoje a tie veľké koncepty na usporiadanie sveta zabúdajú, že všetko stroskotá pre nepripúšťanie zámkov Božej prozreteľnosti. Kým nebude neskoro.

Keby sme hľadali predapokalyptické príznaky v našej dobe, nemusíme hľadať ďaleko. Všetko je tu, hrôzy prírodné i človekom vyvolávané. Svet je zrelý na strašný koniec.

Svet vedome vynechal zo svojho inventára Boha a všetko rozumom nepolapiteľné a sústreďuje sa len na najnižší a najbližší úžitok. Človek sa minul svojmu najvlastnejšiemu poslaniu. Preto aj v tejto forme nemá čo hľadať.

Čakám veľké gesto Božie.

Hrozivé nebo. Hrozivé sú čítania konca evanjelií. Hrozivá je celá svetová situácia, umelo udržiavaná z nejakého toho svetového centra, i keď len v plamienkoch, aby sa to v danej chvíli mohlo rozhorieť.

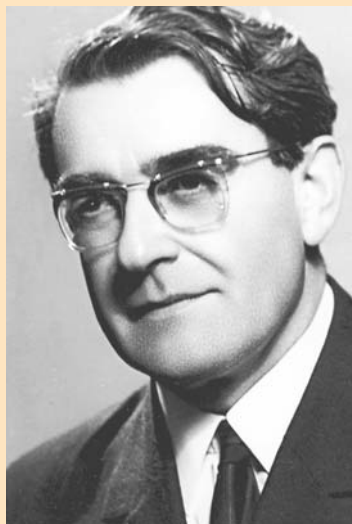
Všetko riadené a pripúšťané zhora, ale určite i zdola. – Nech len nám i svetu je Pán milostivý.

Pavol Strauss (vľavo) s Tomášom Munkom

**Dôvera v Boha
je najväčší poklad
a úplná závislosť od Boha
je najväčšia múdrosť.**

**I v terajšej situácii
sa náš verejný život znova
musí riadiť cestovným
poriadkom evanjelia.
Počúť sa navzájom,
pochopiť, odpustiť
a do všetkého
investovať kúsok lásky.**

O chorobe a utrpení

Ani človek, ani spoločenstvo, ani národ sa nezaobíde bez straty, bez nešťastia, ani bez choroby.

Vždy každý nevisí na nitke milosti. To je vždy nepreniknuteľný dar. Tu je vždy súvis medzi nepochopiteľným svetom a našou úbohosťou.

Všetko je v rukách Božích. Všetko má svoj hlbší a nepochopiteľný údel, od narodenia a slobody až po chorobu, biedu a zánik. Naša veľkosť je v tom, že všetko vieme prijať a všetkému pritakávať, najmä veľkosti Božej.

V živote sme neraz na pokraji. Keď nám je zle, keď nás kvária bolesti zubov a iného. Keď sa trápime pre deti, ale vždy menej ako matky, ktoré do smrti majú komunikáciu cez celoživotne nepretrhnutú pupočnú šnúru.

Ale náš spoj s Matkou Božou a s Otcem nebeským je a nemôže byť prerušený. Tak môžeme preplávať cez marasy hriechov, cez okraje všetkých bezvýhľadností a zúfalstiev. Len si vyčkáť na správny spoj.

Všetko, čo od Boha vyšlo, je večné. I prísľuby a prísľubenia. Nikdy nik nemôže byť opustený. Nik z nás nie je schopný zniesť také trápenia a bolesti očí a trápenie od myši ako sv. František, a pritom nebol nik šťastnejší ako on v živote tu i vo večnosti. Lenže my už nie sme schopní zniesť ani čakanie. Čo ak dôjde trápenie konca? Prosme o silu v ostatnej chvíli zvolať: Príď, Pane Ježišu!

Nikdy nepostrehneme význam nejakého úbytku, nejakej straty, nejakej bolesti. Veď všetko, čo máme a čo sme dostali od Boha, by sme mu darmo, i keď vďačne, vrátili. Všetko bolo a je Božie. Iba naše bolesti, naše príkoria, naše úbytky sú jediným darom, hodnotným a v sebe vyprodukovaným. Len to je naše. V našich dušiach je všetko odraz Boží.

Človek ostáva večným dlžníkom. Od darovaného života a nového dňa až po možnosť sústreďiť sa, vďaka myšlienkovému vnútru a prípadnému novému nápadu. Nič nie je naše, všetko sme dostali, a tak nič nie je skutočne naše, nič nie je celkom náš výtvar. Všetko vložil Stvoriteľ do nás. Jedine bolesti nášho života môžeme premeniť na dar pre večnosť.

O milosti a milosrdenstve

Úplná dôvera v Boha je vždy oprávnená. Nieto takej zlej a ničivej chvíle, aby nás z nej nevyviedol. A odpustil a odpúšťa i nerovnú cestu, ako odpustil Abrahámovi aj jeho nepodarenú lešť.

Aj my sme boli a sme i naďalej v dobe ohrozenia zvonka i zvnútra. Bože, daj, aby sme nedoplatili duševne na príšerné výkyvy tohto sveta. Nás už len smrť vyslobodí od úzkosti a rán!

Vždy znova narážame na svoju nedokonalosť, na svoju hriechnosť. Ale drží nás presvedčenie, že nás Boh miluje, napriek všetkým nedokonalostiam. Veď je plnosť bytia. Nie filozofia nás spasí, ale viera.

Láske sa nemožno naučiť. Každá čnosť je vrodená dispozícia. Len to, čo je v nás, sa môže rozvinúť.

Byť kresťanom je ťažká úloha. Kde nepomáha Božia milosť, často sa môže realizovať. Sme a ostávame iba krehkou nádobou. Plnosť je len v Bohu.

Sme len dlžníci. Celý život je jediný dar. Že vidíme krásu sveta i krásu duší. Že počujeme dobré slovo i slovo života, že sme účastní nádhery sveta hudby.

Život je ustavičné darovanie. A čoho sme sami schopní, je nedostatočné, neúplné a biedne. Sme slabí v ďakovaní, v rozdávaní dobra, v oslave.

Každý dych a každý úder srdca je nevedomá modlitba chvály. A na takéto duchovné drobné sa dá premeniť celý deň.

Čo sa podarí, je vždy veľké gesto milosti. Tie drobné si ani nevieme uvedomiť.

V našich životoch pokračuje deň stvorenia. Z tej pôvodnej atmosféry spolupráce Božej sa nedá uniknúť. Lepšie je vedome sa k nej priradiť.

Ludia už stratili duchovné prežívacie reflexy a nevedia si vyvinúť nové. Nultý vývinový bod môže vzniknúť na rôznych úrovniach. Ale v oblasti nešťastia sa triešťa možnosti i v tých negatívnych integráloch. Otvorené sú vždy len hranice milosti. Najväčšia milosť je dostať sa sem.

Dakedy si človek myslí, že je konkurenčný boj medzi Bohom a človekom. Ale všetko, i každý výsledok, je vec milosti. Len to niekedy trvá po celý život, kým na to príde. Vždy je to milosť, keď príde na to, že všetko je milosť. My sme nič a Boh všetko vo všetkom.

Ak nám výkupné utrpenie Kristovo nedá silu, sme zúfalci. V tom, čo hľadali, nenašli nič. A v tom, čo nehľadajú, je sila nádeje. – Kde sa triešťa nádej, tam zasiahne milosť Božia. A v tú veríme.

V tej našej morálne rozhádzanej atmosfére sú aj niektoré pojmy zdiskreditované, napr. pojem milosrdenstva. V tejto dobe nastupujúceho trhového hospodárstva (rok 1991! – J. R.) sa teraz dá zrejmejšie diferencovať lokalizácia rozumu. Bolo zvykom mať ho v hlave, v súčasnosti ho väčšina má v laktoch. A až tam sa súciť a milosrdenstvo nedostanú.

Ale kde by sa tento svet dostal, keby sa u Boha milosrdenstvo a spravodlivosť nedržali v rovnováhe.

Potkávame sa na vlastných nedostatkoch a na vlastných chybách. Už dochádza aj nádej a vytrvalosť, aj oddanosť a trpezlivosť. Z celoživotných možností neostalo skoro nič, len odrobinky ochoty k dobru.

A tak sa tackáme neďaleko od poslednej stanice a zastávky životnej križovej cesty. Ale milosrdenstvo Božej prozreteľnosti prevyšuje našu slabosť a ochabnutosť.

A vzniká obnova nádeje pri spomienke na slová sv. Jána: Boh je väčší ako naše srdce.

Zdá sa, že sme strašne sami. Smutní, čo bude so Slovenskom, čo bude s nami starými? Ideme životom, zdanlivo bez nádeje, ako učenci. A pritom je Ježiš pri nás. Taký je náš pohľad – vždy zatienený.

A pritom a vo všetkom je Boh stále tu. Pre Slovensko i pre nás osobne. Strácame zrak pre absolútne. Čakanie je podmaňujúci i bolestný stav. Celý život je len veľké čakanie na Boha a na jeho poslov: môže to byť človek, môže to byť Boží nápad v nás, môže to byť kniha v akejkoľvek forme; že vznikne v nás a keď už vznikla, ako výtlačok.

Vnútro človeka sa vyformuje v čakaní. Lebo čakanie je len veľká nádej. Nádej na milosť, ktorá dôjde ako Božia vernosť a láska, napriek našej zrade a v rôznych formách odpadnutia.

O nádeji

Stále sú v popredí večné problémy a problémy o večnosti. V osobnej a národnej opustenosti sa zdanlivo vytratil Boh. Ďaleko od duchovnej vlasti pozeráme bezradne do zakrytého neba budúcnosti.

A razom vieme, že je tu, medzi nami i v nás. Dejiny sú dôkazom jeho stálej prítomnosti. Len sa chce cez nás zviditeľniť. Silou nádeje. I keď umierame, sme tu.

Sme ako sv. Peter, keď chodil po vlnách v ústrety Ježišovi. Kým máme zrak upretý na Boha, plní istoty a dôvery chodíme aj my po vlnách života. Ale ak sa zlakneme pred divokosťou života, váhame a strácame dôveru a istotu pred Božou dobrotou, sme rozkývaní a klesáme v sebe i vo svete okolo seba.

Tak môcť do seba zvolať: „*Sursum corda*“ – Hore srdcia.

Nech už analyzujeme čokoľvek, dôjdeme vždy na to, že korene vývoja človeka, ale i národa, sú duchovné.

Terajšia doba je strašne rozháraná, vášne a nálady a kadejaké resenty citové a neraz i záujmové zbytočne rozbúrili hladinu verejného života. Všetko je postavené na hlavu. Všetko sme odhodili, alebo nám to minulé roky vzali. Keď vydržalo Slovensko tisíc rokov, vďaka za to tomu, že najpodstatnejší zákon života sa riadil Písmom.

I v terajšej situácii sa náš verejný život znova musí riadiť cestovným poriadkom evanjelia. Počuť sa navzájom, pochopiť, odpustiť a do všetkého investovať kúsok lásky.

ZO ZBYTOČNÉHO DENNÍKA PAVLA STRAUSSA – ZOBRAŇE LITERÁRNE A MYSLITEĽSKÉ DIELA V, STR. 121 – 216, VYBRAL A PRIPRAVIL JULO RYBÁK

K NEDOŽITEJ STOROČNICI SVETLOSLAVA VEIGLA

Básnik neodchádza, Kráľová nezabúda

Verše Svetoslava Veigla predniesla v kostole v Kráľovej pri Senci aj herečka Božidara Turzonovová.

Svetoslav Veigl prežil viac ako tretinu života ako dedinský farár v Kráľovej pri Senci. Hoci tento výraz je často zaznávaný, už počas života bol pre občanov silným osobným darom a zároveň z obce pol hodinu autom od Bratislavy urobil cieľ ciest pre tých, ktorí hľadali slovo duchovné i krásne zároveň. Či už bardov, alebo mladých poznávajúcich umenie.

Pri príležitosti jubilea, 100 rokov od narodenia významného člena katolíckej moderny, zorganizovali Kráľovčania spomienkové podujatie na najvyššej úrovni.

Umelecký prednes diel pátra Klára, ako znelo jeho františkánske meno, v podaní známych hercov Božidary Turzonovovej, Jozefa Šimonoviča a v hudobnom prevedení Il Cuore Barroco a miestneho spevokolu Nebeská rosa, osobné svedectvá profesora Vincenta Šabíka a vydavateľky Gabriely Smolíkovéj sú možno obhliadnutím dozadu. Kráľová pri Senci je však odhodlaná žiť odkazom Svetoslava Veigla. Dokázali to

jej občania už pri oslave storočnice v nedeľu 27. decembra 2015. Po páse slova a hudby odhalili svojmu dlhoročnému farárovi na budove farského úradu pamätnú tabuľu a zároveň oznámili spustenie procesu, na konci ktorého bude miestna Základná škola, navštevovaná deťmi aj z okolitých obcí, niesť meno osobnosti tak úzko spojenej s obcou. Ale ani tu Kráľovčania nekončia.

Ako informoval organizátor osláv a rodák z Kráľovej, profesor Miroslav Daniš, v širších priestoroch farského kostola má obec záujem zriadiť pamätnú izbu svojmu dlhoročnému duchovnému správcovi. Takýto priestor bude naďalej sprítomňovať odkaz tohto významného kňaza a básnika. Netradične, jedným zo zdrojov na jej vybudovanie je publikácia *Básnik neodchádza*, ktorá približuje Veigla nielen cez jeho básne, ale aj úvahy a eseje. Pán doprial pátrovi Klárovi dlhý vek, jeho telo odpočíva v Kráľovej pri Senci. Jej občania pri oslave jubilea dokázali, že je naďalej s nimi.

TEXT A SNÍMKA: LUBOMÍR TUCHSCHER

Láskavý nový rok (3)

Ahoj, kamaráti!

– Dobromilka, nech sa páči, tu sú nožnice. Môžeš vystrihnúť ďalšie kartičky do našej Zbierky láskavostí.

– Ďakujem, Svetlúšik. Si láskavý...

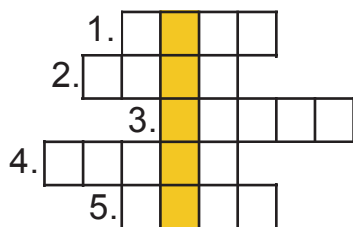
– Dávam si záležať, Dobromilka! Veď by to bolo čudné, keby sme láskavosť zbierali do knižičky, ale nerobili láskavé skutky... Čo vy na to, kamaráti?

– Dnes si posvietime na láskavé nápady pri návšteve našich starych.

Láskavosť má mnoho skvelých kamarátov. Jeden verný, ktorý s ňou kráča ruka v ruke, je aj ...
(dozvieš sa v tajničke).

1. ornát kňaza inak
2. prvá sviatosť (brána do kresťanských sviatostí)
3. naša nebeská mama
4. duchovná bytosť
5. z diaľky nás zvoláva do kostola

Riešenie doplňovačky nám pošli do 29. januára na adresu redakcie alebo na detom@katolicke-noviny.sk. (Nezabudni pripísať svoju adresu a vek!)

NÁŠ TIP:

Kartičky si podlep tvrším papierom. Keď ich na vyznačenom mieste spojíš (pozri KN 2), budeš mať zbierku láskavostí s nápismi na prejavy láskavosti v rodine, v škole, medzi kamarátmi, vo farnosti. Obrázky si môžeš aj vyfarbiť.

Dobromila a Svetlúšik

DETOM@KATOLICKENOVINY.SK

- Pripravuje: MARTINA JOKELOVÁ-ŤUCHOVÁ
- Ilustrácie: LUBA SUCHALOVÁ

LÁSKAVOSŤ A STARKÍ

OZNAMY

– PREZENTÁCIA CITADELY

Spolok svätého Vojtecha pozýva 26. januára o 16.00 na prezentáciu nového vydania knihy *Citadela* od Antoina de Saint-Exupéryho do historickej zasadacej sály SSV v Trnave (Radlinského 5). Knihu predstaví prekladateľ Ján Švantner a výtvarník Miroslav Cipár. Pred prezentáciou bude od 15.15 autogramiáda v predajni SSV v Trnave.

MARTINA GROCHÁLOVÁ

– DUCHOVNÉ CVIČENIA S KARMEĽTÁNMI

Bratia Bosí karmelitáni pozývajú mladých mužov na duchovné cvičenia o rozoznávaní povolania na tému: *Vystúp na Karmel – Zabojuj o povolanie*. Uskutočnia sa v Banskej Bystrici 19. – 21. februára. Podrobné informácie poskytne páter Dušan Hricko OCD. Kontakt cez e-mail: povolanie.karmel@gmail.com, prípadne mobil: 0948/919700.

STANISLAV JALOVIAK OCD

– HĽADÁME DOBROVOĽNÍKOV

Dobrovoľnícka skupina Vřba, ktorá sprevádza dospelých pacientov v Onkologickom ústave sv. Alžbety a v Národnom onkologickom ústave v Bratislave, hľadá dobrovoľníkov na komunikáciu s pacientmi na lôžkach (sprevádzanie), voľnočasové aktivity s mobilnými pacientmi (tvorivé dielne), požičiavanie kníh na oddeleniach (mobilná knižnica), jednorazové akcie (spev, recitácia, rozprávanie o cestovaní), podávanie teplých nápojov ambulantným pacientom. Podmienky: minimálny vek 20 rokov, voľný čas (max. 3 hod. týždenne na pravidelnej báze), záujemca nikdy netrpel onkologickým ochorením, záujemca ani nikto z jeho blízkych netrpí vážnym chronickým ochorením, v priebehu posledného roka nezomrel nikto z blízkych záujemcu, účasť na školení (20. februára). Stretnutie záujemcov bude 4. februára o 17.30 v zasadačke Onkologického ústavu sv. Alžbety na Heydukovvej 10 (zraz vo vstupnom vestibule). Viac na koordinatorka@dsvrba.sk, 0948/100539, www.dsvrba.sk.

MONIKA MIKULOVÁ

– EURÓPSKY KONGRES O BOŽOM MILOSRDENSTVE

Pozývame na Európsky kongres o Božom milosrdenstve. Kongres nadväzuje na svetové kongresy milosrdenstva, ktorých hlavnými koordinátormi sú kardinál Christoph Schönborn a páter Patrice Chochołski. Program stretnutia sa začína 31. marca 2016 v Kostole Sant' Andrea della Valle (blízko Piazza Venezia) v Ríme. Bohatý program kongresu vyvrcholí 3. apríla 2016 slávnostnou svätou omšou na Námestí sv. Petra, celebrou pápežom Františkom. Nevyhnutnosťou je registrácia účastníkov podujatia. Registračný formulár: <http://www.wacom.eu.sk>. Bližšie informácie: Apoštolát Božieho milosrdenstva, palatóni – sekretariát WACOM SK, Sološnická 20, 841 04 Bratislava, info@wacom.eu.sk.

DARIUSZ LATUSZEK SAC

KRÍŽOVKA

VODOROVNE: A. Pohár (zast.) – tropický strom – rastlina štiav. – B. Prací prášok – ovanul – tropická živica. – C. Veľká Británia (skr.) – PRVÁ ČASŤ TAJNÍČKY – podmienková spojka. – D. Ženské meno – zosúlaďuj – druh palmy. – E. Francúzske mesto – český skladateľ – starogermán. – F. Odovzdaná správa – mesto v Bolívií – prefekti. – G. Naš literát – žena strániaca sa ľudí – popravca. – H. Ochucovadlo – DRUHÁ ČASŤ TAJNÍČKY – tréner. – I. Utraťil – severanka – dobytkárske farmy. – J. Hranica (lek.) – športová strelná zbraň – označenie lietadiel Indonézie – biela riedka tkanina – označenie kamiónov. – K. Tlak krvi (skr.) – nenadložia – ukazovacie zámeno. – L. Ovov (odb.) – prisluhovač – správna jednotka. – M. Objemová miera – opláchnu – naša rieka.

ZVISLE: 1. Dlhý pánsky kabát bez rukávov – ovinul. – 2. Pluhom obrábaj pôdu – nevyrazne – ŠTVRTÁ ČASŤ TAJNÍČKY. – 3. Stroj na stláčanie – automotoklub (skr.) – 1000 kg – ruský zápor. – 4. Slovinský literát – zdochlina (nem.) – morské dravce. – 5. Mužské meno – starorímska minca – mesačný (špan.). – 6. Pokrop rosou – zložnokvetá rastlina – strata hmotnosti tovaru. – 7. Vyhytnutý kočovník – predslov – budova. – 8. Lipa (nem.) – telurid uránu – nebezpečný (angl.). – 9. Matka – pekná deva – zatajuj. – 10. Alexander (dom.) – druh veľryby – vlastnia. – 11. Pukavé plody – ktorý (hovor.) – zápas. – 12. Mastná kvapalina – Argentínska futbalová asociácia (skr.) – nebielené plátno. – 13. Peňažná poukážka – značka mydla – ženský účes – francúzsky sochár a maliar. – 14. Kilometer (skr.) – akváriová ryba – TRETIA ČASŤ TAJNÍČKY. – 15. Zriedkavý kryštalický minerál – vlní sa.

POMÔCKY: PEK, ORURO, BEVK, LINDE, RISKY, AIKINIT, GIA, LE MANS

AUTOR: VOJTECH PAULÍN

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A															
B															
C															
D															
E															
F															
G															
H															
I															
J															
K															
L															
M															

NOVÉ HROBY

■ **Vdp. Celestín Mikunda**, nitriansky sídelný kanonik, zomrel 30. decembra v 92. roku života a v 66. roku kňazskej služby. Rozlúčkové slávenie Eucharistie sa konalo 2. januára v Kostole sv. Imricha v Bytčici. Jeho telesné pozostatky uložili na cintoríne v Lietavskej Lúčke-Ilovom.

■ **Don Anton Srholec SDB**, kňaz reholnej spoločnosti, zomrel 7. januára v 87. roku života a v 46. roku kňazskej služby. Záušnú svätú omšu v bratislavskom blumentálskom kostole podľa želania zosnulého viedol provinciál saleziánov na Slovensku Jozef Ižold spolu s Mons. Jozefom Haľkom. Bohoslužbu a poslednú rozlúčku v kostole v Skalici slávil dekan Roman Stachovič. Pochovali ho v Skalici, jeho rodisku.

■ **Vdp. Alexander Repický**, kňaz Košickej arcidiecézy, zomrel 12. januára v 86. roku života a v 45. roku kňazskej služby. Posledná rozlúčka bola 15. januára v kostole vo Finticiach a následne v Kostole Narodenia Panny Márie v Michalovciach, kde zosnulého aj pochovali.

NECH ODPOČÍVAJÚ V POKOJI!

JUBILEÁ KŇAZOV

■ **Mons. Mgr. Jozef Adamko**vič, riaditeľ DKÚ, rektor Kostola sv. Alžbety v Bratislave, sa 2. februára dožíva 50 rokov.

■ **O. Mgr. Emil Lechman**, duchovný n. o. v Košiciach, sa 31. januára dožíva 50 rokov.

■ **O. Vojtech Rosík**, duchovný n. o., sa 22. januára dožíva 80 rokov.

JUBILANTOM ŽELÁME

HOJNOŠŤ BOŽIEHO POŽEHNANIA.

(SPRACOVANÉ PODĽA PODKLADOV Z BÚ)

SPRÁVNE ZNENIE TAJNÍČKY POŠLITE NAJNESKŔR DO PONDELKA 1. FEBRUÁRA NA ADRESU REDAKCIE: P. O. BOX 276, 810 00 BRATISLAVA 1, E-MAIL: TAJNICKA@KATOLICKENOVINY.SK. DOKONČENIE OSEMSMEROVKY V KN 49 ZNELO: PANE, NA PRÍHOVOR SV. MIKULÁŠA, DAJ NÁM ŠTEDRÉ SRDCIA. KNIHY Z KREŠŤANSKÝCH VYDAVATEĽSTIEV ZÍSKAVAJÚ: MÁRIA HUDECOVÁ Z DOMANÍC, LÝDIA MIHALOVÁ Z HRONSKÝCH KLAČIAN, MICHAL REBY Z HRUBOVA. REDAKCIA

24 | ČÍTAME SI POČAS ZIMNÝCH VEČEROV

Listy Gianny Berettovej a Pietra Mollu

Korešpondencia medzi svätou Giannou a jej manželom Pietrom Mollom hovorí o intenzívnom rodinnom živote a o originálnej duchovnosti vyrastajúcej z plodného kmeňa ambroziánskej cirkvi.

21. februára 1955
(pondelok)

Drahý Pietro,
prepáč, že Ťa na začiatku tohto listu oslovujem menom a tykám Ti. Po včerašom stretnutí, pri ktorom sme boli obaja otvorení, si myslím, že môžeme prejsť na tento stupeň dôvernosti, ktorá nám umožní lepšie si porozumieť a mať sa radi.

Chcela by som Ťa urobiť šťastným a byť taká, akú si ma praješ: dobrá, chápací a pripravená na obeť, aké si od nás život vyžiada. Ešte som Ti nepovedala, že som vždy dychtila po láske a som veľmi citlivá. Kým som mala rodičov, stačila mi ich láska; potom, hoci som zostávala spojená s Pánom a pracovala som pre neho, pociťovala som potrebu matky a našla som ju v tej drahej sestre, o ktorej som Ti včera rozprávala.

Teraz si tu Ty, ktorého už mám rada a ktorému sa chcem dávať, aby som vytvorila naozaj kresťanskú rodinu.

Čao, drahý Pietro, prepáč mi moju dôvernú, ale ja som taká. Dovidenia.

S láskou
Gianna

Magenta 22. februára 1955
(utorok)

Moja najdrahšia Gianna,
čítal som viackrát Tvoj list a pobožkal som ho.

Začína sa pre mňa nový život: život Tvojej veľkej a túžobne očakávanej lásky a Tvojej žiarivej dobroty. Začnime žiť našu lásku.

Mám Ťa rád, moja najdrahšia Gianna.

Nebeská Matka mi nemohla dať väčšiu a vytúženejšiu milosť: vzýval som ju ako Matku dobrej rady v kostolíku v Ponte Nuovo, kde som sa rád modlieval.

Veľmi som potreboval a veľmi som túžil po láske a po vlastnej rodine. Teraz mám Teba, Tvoju lásku, Tvoj dar a som šťastný.

Milujem Ťa a chcem si s Tebou založiť rodinu. Aj ja Ťa chcem urobiť šťastnou a plne Ti rozumiem.

Odpusť mi, že som sa nechal predbehnúť v dôvernosti.

Ďakujem za pomoc a dôveru.
S oddanou láskou

Pietro

11. apríla 1957
(štvrtok večer)

Môj najdrahší Pietro,
ako neodpovedať na Tvoje nežné slová? Drahý Pietro, ako ma po-

silňuje Tvoja láska. Pán znova požehnal našu lásku a daroval nám ďalšie dieťaťko. Som šťastná a za pomoci nebeskej Matky a s Tebou nablízku, ktorý si taký dobrý, chápací, nežný, sa už neľakám utrpení nového materstva.

Ďakujem, najdrahší Pietro, za Tvoje modlitby. Panna Mária Ťa určite vypočuje a budeme mať ďalšie dieťa, ako je náš Pierluigi. Aký je to drahý anjeli! Zo dňa na deň je krajší, živší, zdá sa, akoby rozumel, keď sa k nemu prihovám. Aká potecha, však, Pietro? V dňoch Tvojej neprítomnosti ho zakaždým pobožkám aj za Teba. Ktovie, koľkokrát na neho myslíš a chcel by si ho mať pri sebe. Našťastie, už chýbajú len štyri dni do Tvojho príchodu: už vopred skusujem radosť, že Ťa znova uvidím, objímam, uvidím Ťa znova pokojného, ako sa tešíš z nášho drahého anjeli. Aký

je na Teba krásny pohľad, keď máš na rukách svojho malého a on sa na Teba usmieva. (...)

A teraz Ťa, Pietro, prosím o veľkú láskavosť. Odpusť mi, keď ma občas nájdeš v zlej nálade, melancholickú: usilujem sa proti tomu bojovať, ale často sa mi to nedarí; dúfam, že je to indispozícia týchto prvých mesiacov.

Tvoja veľká láska mi pomôže byť silnou a premôcť sa.

Očakávam Ťa, Pietro, s veľkou láskou.

Bozkávam Ťa a objímam spolu s naším drahým anjelikom.

Tvoja milujúca

Gianna

16. júla 1957
(utorok večer)

Najdrahší môj Pietro, je len pol deviatej a už sme skončili večeru. Naš poklad v tejto chvíli zaspal. Najprv trochu nariekal, kým si našiel správnu polohu. Ty si však, žiaľ, asi ešte v Miláne. Drahý Pietro, bolo by to príliš krásne byť stále spolu; keď si tu, všetko sa mi zdá krajšie: môžem sa s Tebou deliť aj o úzkosť a znepokojenie v súvislosti s Pierluigim. Len vydržať a všetko obetovať Pánovi, aby pomohol nášmu pokladu znášať toto jeho prvé utrpenie a aby sa dokonale uzdravil. Panne Márii, Uzdraveniu chorých, som slúbila denne celý ruženec za nášho drahého anjeli. Čo by sme nespravili, aby sme ho zbavili utrpenia! No dnes sa mu podarilo spať zo dve hodiny so strojčekom. Dúfajme, že všetko pôjde dobre.

Čao, môj najdrahší Pietro, dobrú noc!

Tvoja

Gianna

Z KNIHY GIANNY BERETTOVEJ
A PIETRA MOLLU LISTY

ZOSTAVIL: ELIO GUERRIERO

PRELOŽILA: ALŽBETA ŠUPLATOVA

TRNAVA: SPOLOK SV. VOJTECHA, 2015

ILUSTRÁCIA: ZUZANA KUCIRKOVA

RÁDIO LUMEN

– výber z programov

PONDELOK 25. 1. – 8.30 Po - zdravujeme vás, krajanovia. Aktivity českej komunity v SKM v Bruseli. **10.30** Čítanie zo SZ. **11.00** Zaostrené. **16.30** Vitaj doma, rodina! **20.00** Študentské šapito. **21.30** Počúvaj srdcom.

UTOROK 26. 1. – 10.30 Spoločenský komentár. **11.00** Občan. Trendy v stravovaní a životný štýl. **14.15** Príbytok svetla. **16.30** Duchovný obzor. Akcia – Deväť mesiacov za život. **20.00** Staré, ale dobré.

STREDA 27. 1. – 10.30 Sonda do života Cirkvi. **11.00** Rozhovor týždňa. Otváranie „brán“ v nás. **16.30** Lupa. Kongregácia sestier sv. Cyrila a Metoda. **20.00** Fugaročka moja. Hudobná tvorba L. Janáčka.

ŠTVRTOK 28. 1. – 8.30 Pozdravujeme vás, krajanovia (R). **10.30** Prehľad kresťanskej tlače. **11.00** S ružencom na perách. **16.30** História a my. **20.00** Gospelparáda.

PIATOK 29. 1. – 10.30 Predstavujeme cirkevných otcov. **16.30** ÚV hovor. Profesionálny kaučing. **20.00** Mince na dne fontán. Výber nahrávok populárnej hudby.

SOBOTA 30. 1. – 6.31 Sonda do života Cirkvi (R). **7.24** Spoločenský komentár (R). **8.30** Lupa (R). **9.30** Kláštory a rehoľný život v stredoveku. **10.00** Viera do vrecka. Matka a dcéra, blízke a vzdialené (3). **11.00** Fugaročka moja (R). **15.15** Literárna kaviareň. Host Peter Karpinský. **20.30** Od ucha k duchu.

NEDEĽA 31. 1. – 6.05 Modlitba prvej hodinky v gréckokatolíckom obrade. **10.00** Sv. Ján Pavol II. – pápež rodiny. Encyklika *Evangelium vitae*. **11.00** Vyznania. **12.00** Anjel Pána. **13.00** Rozhlasová hra. *Otec detí z ulice* (sv. Ján Bosco). **14.00** Vitaj doma, rodina! **15.30** Svetlo nádeje. Formy podnikania ako prevencia chudoby. **20.30** Karmel. Náboženský atlas Slovenska. **22.00** V síle Slova. **22.30** Pohoda s klasičkou. Sakrálna hudba inšpirovaná témou Obetovania Pána.

Pravidelné rubriky a relácie:

Po – Pi 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00 Krátke správy a šport. **7.22** Kalendár prírody. **7.35** Minútky o zdraví. **9.15** Srdce Európy. **16.00** Svetielko. **19.30** Vešpery. **Po – Ne 4.50** Deň s modlitbou. **7.14** Počasie s Petrom Jurčovičom. **18.00** Emauzi. Svätá omša. **19.45** Rádio Vatikán. **So – Ne 20.00** Vešpery. **Tel. kontakt:** 048/4710810

Bankové spojenie: VÚB Banská Bystrica, č. účtu: SK71 0200 0000 0030 9801 0859, BIC: SUBASKBX – len na finančné dary.

Piesne na želanie: Úhradu za odvysielanie vášho želania zasielajte poštovou poukážkou typu H na adresu: Rádio Lumen, s. r. o., Kapitulská 2, 974 01 Banská Bystrica.

RTVS – TV

– výber z programov televízie

NEDEĽA 24. 1. – JEDNOTKA 11.00 Slovensko v obrazoch. **11.20** Svet v obrazoch. **DVOJKA 10.00** Ekumenické služby Božie. Priamy prenos. **19.55** Slovo. Duchovný príhovor Mariana Šurába.

PONDELOK 25. 1. – JEDNOTKA 20.25 Hibernatus. Film. **DVOJKA 12.55** Cirkevné dejiny Slovenska. Dokument.

UTOROK 26. 1. – JEDNOTKA 14.30 HISTORY. **DVOJKA 13.40** Ako hasnú hviezdy. Dokument. **17.00** Nie si sama.

STREDA 27. 1. – JEDNOTKA 20.25 Challenger. Film. **DVOJKA 12.30** Krasokorčuľovanie – ME 2016.

ŠTVRTOK 28. 1. – JEDNOTKA 16.25 Šesťdesiat zabíjakov divočiny. Dokument. **DVOJKA 12.45** Stopy na ľade. Dokument.

PIATOK 29. 1. – JEDNOTKA 20.20 Milujem Slovensko. **DVOJKA 9.35** Kronika mesta Levoče. Dokument. **12.30** Orientácie.

SOBOTA 30. 1. – JEDNOTKA 17.55 Postav dom, zasad strom. **DVOJKA 14.15** Farmárska revue.

NEDEĽA 31. 1. – JEDNOTKA 11.00 Slovensko v obrazoch. **11.20** Svet v obrazoch. **14.00** Agatha Christie – Poirot. Film. **DVOJKA 9.30** Pravoslávna bohoslužba. Priamy prenos. **13.50** Orientácie. **20.00** Slovo. Duchovný príhovor Pavla Šajgalíka.

RTVS – SRO

– náboženské vysielanie

NEDEĽA 24. 1. – Rádio Regina 17.05 Duchovné horizonty. **17.50** Rádio Vatikán. **Rádio Devín 7.00** Krajina duše. **Rádio Slovensko 9.05** Kresťanská nedeľa. Evanjelické služby Božie z Trnavy. Káže Rastislav Hargaš.

SOBOTA 30. 1. – Rádio Regina 5.00 Ekuména vo svete. **17.05** Viera v živote.

NEDEĽA 31. 1. – Rádio Regina 17.05 Duchovné horizonty. **17.50** Rádio Vatikán. **Rádio Devín 7.00** Krajina duše. **Rádio Slovensko 9.05** Kresťanská nedeľa. Evanjelická cirkev metodistická v Bratislave. Káže Ivan Lukáč.

TV LUX

– programová ponuka

NEDEĽA 24. 1. – 7.00 Ruženec. **8.00** Správy zo Svätej zeme. **8.30** Klbko (P). **8.50** Biblické príbehy (P). **9.05** LUX-áreň. **10.00** Svätá omša z Nimnice (P). **11.40** Stojí to za to! **12.00** Anjel Pána (P). **12.20** Ruženec. **12.55** V Samárii pri studni. **14.15** vKontexte. **14.40** Mój názor (P). **15.00** Hodina milosrdenstva. **15.30** Ruženec z Lúrd. **16.00** V škole Duchu (P). **16.35** Biblia. Samson a Dalila (1/2). Film. **18.30** Klbko. **19.00** Ruženec z Lúrd. **19.30** Katechéza. Nikto nežije sám (P). **20.25** Duchovná poradňa. **20.55** Medzi nebom a zemou. Milka Pagáčová (P).

PONDELOK 25. 1. – 7.00 Svätá omša (P). **7.35** Týždeň s ... Kremnica (P). **7.40** Ruženec. **8.15** Doma je doma. **9.10** Animované biblické príbehy SZ (P). **10.00** Spravodajský súhrn. **10.20** Mój názor. **10.40** LUXáreň. **11.30** Saleziánsky magazín. **12.20** Ruženec. **12.55** Duchovná poradňa. **13.25** Hudobné pódium. **14.10** Púť do Santiaga de Compostela. **15.30** Ruženec z Lúrd (P). **16.00** vKontexte. **16.25** Vatikánsky magazín (P). **17.00** Sviatok Obrátenia sv. Pavla. Priamy prenos modlitby vešpier z Vatikánu (P). **18.00** Doma je doma (P). **19.00** Ruženec z Lúrd. **20.00** Krátke správy (P). **20.15** Pozvánka (P). **20.25** V Samárii pri studni (P). **21.55** Bosna a Hercegovina – Veriaci v Krista.

UTOROK 26. 1. – 7.00 Svätá omša (P). **7.40** Ruženec. **8.15** Bosna a Hercegovina – Veriaci v Krista. **10.10** V škole Duchu. **10.40** Kresťan v spoločnosti. **11.40** Katechéza. **12.55** Priepest'. **13.25** vKontexte. **14.05** Vatikánsky magazín. **15.30** Ruženec z Lúrd (P). **16.00** Medzi nebom a zemou. **16.45** Zlatá niť viery na Britských ostrovoch (P). **17.30** Doma je doma (P). **19.00** Ruženec z Lúrd. **20.00** Krátke správy (P). **20.20** vKontexte (P). **20.50** Gréckokatolícky magazín (P). **21.20** Vlastná cesta. Jozef Humeňanský (P).

STREDA 27. 1. – 7.00 Svätá omša (P). **7.40** Ruženec. **8.15** Doma je doma. **9.10** Animované biblické príbehy NZ (P). **9.50** Generálna audiencia (P). **11.10** Zlatá niť viery na Britských ostrovoch. **11.35** Správy zo Svätej zeme. **12.20** Ruženec. **12.55** Stojí to za to! **13.20** V Samárii pri studni. **15.30** Ruženec z Lúrd (P). **16.30** Neviditeľná hora (P). **17.00** Klbko. **17.30** Doma je doma (P). **18.30** Animované biblické príbehy NZ. **19.00** Ruženec z Lúrd. **20.00** Krátke správy (P). **20.10** Prehľad katolíckych periodík (P). **20.20** Fundamenty (P). **21.20** Vatikánsky magazín.

ŠTVRTOK 28. 1. – 7.00 Svätá omša (P). **7.40** Ruženec. **9.10** Animované biblické príbehy SZ (P). **9.40** Z prameňa (P). **10.10** vKontexte. **10.40** Neviditeľná hora. **11.10** Medzi nebom a zemou. **12.55** Gréckokatolícky magazín. **13.10** Saleziánsky magazín. **13.30** Fundamenty. **14.25** Stojí to za to! **15.30** Ruženec z Lúrd (P). **16.25** Godzone magazín. **16.55** Nigéria a jej krehký mier (P). **17.30** Doma je doma (P). **18.30** Animované biblické príbehy NZ. **19.00** Ruženec z Lúrd. **20.00** Krátke správy (P). **20.20** Adorácia (P). **21.05** V škole Duchu. **21.35** Mój názor.

PIATOK 29. 1. – 7.00 Svätá omša (P). **8.15** Doma je doma. **9.10** Animované biblické príbehy NZ (P). **10.10** Duchovná poradňa. **10.35** V Samárii pri studni. **12.00** Anjel Pána. **12.55** Zlatá niť viery na Britských ostrovoch. **13.25** V škole Duchu. **13.55** Chvály. **15.00** Hodina milosrdenstva (P). **15.30** Ruženec z Lúrd. **16.45** Katechéza. **17.00** Stojí to za to! Manželia Kováčovi (P). **17.30** Rumunsko – Na lane medzi nebom a zemou (P). **20.00** Spravodajský súhrn (P). **20.25** Effeta (Lk 4, 21 – 30) (P). **20.55** Neviditeľná hora. **21.25** LUXáreň.

SOBOTA 30. 1. – 7.00 Ruženec. **8.30** Klbko. **8.50** Biblické príbehy (P). **9.15** Peter medzi nami. Rodina a smútok. **9.50** Rumunsko – Na lane medzi nebom a zemou. **11.30** Godzone magazín. **13.00** Pred utečencami neutečieme (P). **14.30** Neviditeľná hora. **15.30** Ruženec z Lúrd. **16.00** Večerná univerzita (P). **16.45** Hudobné pódium (P). **17.30** LUXáreň (P). **18.15** Saleziánsky magazín. **19.00** Ruženec z Lúrd. **19.30** Effeta (Lk 4, 21 – 30). **20.00** Spravodajský súhrn. **20.25** Biblia. Samson a Dalila (2/2). Film (P). **22.20** Zlatá niť viery na Britských ostrovoch.

NEDEĽA 31. 1. – 7.00 Ruženec. **8.00** Správy zo Svätej zeme. **8.30** Klbko (P). **8.50** Biblické príbehy (P). **9.05** LUXáreň. **10.30** Svätá omša zo Šaštína (P). **11.40** Stojí to za to! **12.00** Anjel Pána (P). **12.20** Ruženec. **12.55** V Samárii pri studni. **14.15** vKontexte. **14.40** Mój názor (P). **15.00** Hodina milosrdenstva. **15.30** Ruženec z Lúrd. **16.00** V škole Duchu (P). **16.35** Biblia. **18.30** Klbko. **19.00** Ruženec z Lúrd. **19.30** Katechéza. Cesta do neba (P). **20.25** Duchovná poradňa (P). **20.55** Medzi nebom a zemou. Miroslav Cipár (P).

Adresa: TV LUX, s. r. o., Prepoštská 5, 811 01 Bratislava

Tel. číslo: 02/60 20 27 27

Číslo účtu: 2620013784/1100 – len na finančné dary

26 | ŠVÉDSKA KRÍŽOVKA

Tajnička ukrýva dokončenie myšlienky: **Keď sa s niekým podelíš...**

Kn	prepáčia nevhodné konanie	malá zástera	typické pre vší	skratka súhvezdia Ursa Maior	predložka	POMÔCKY: UTE, AILANT, OZVUK	spevohra	druh kartovej hry	kód Indonézie	4	okrasná moruša
odrazený zvuk (kniž.)						južný strom					
3						priši zvnútra 5					
vlastná psovi					stával sa čiernym vlastnil						
vzorec teluritu uránu				nočný motýľ africký štát					tam srknutie		
značka selénu			list v atlase kód Vatikánu					Special Key Night súvisiaca so šatami			
pretrvávalo							kovový odpad popevok				
avivážny pripravok					nápor bakalár (skr.)					koleso s hnacím remeňom	po čase prestal bolieť
ad acta (skr.)			zvrät ženský hlas						skratka na receptoch akí (hovor.)		
AUTOR: JOZEF SABOL	správca diecézy	akcia (čes.) 1					hnedožlté farbivo ár (angl.)				
trvalo					zabávame vážnosť (kniž.)						
Indian Standard Time (skr.)				bojový pokrik huláka					Emisná banka (skr.) na inom mieste		
svätý (skr.)			včelie rodiny prítok Dunaja					vzorec oxidu indnatého hnev			
podzemné časti rastlín							sníval značka kremíka				
patriace ujovi						2					
prvý Kristov námestník						ideálny (angl.)					

RIADKOVÁ INZERCIA

Cena riadkovej inzercie

Za riadkovú inzerciu účtujeme pre občanov 0,20 € + 20 % DPH za obyčajné slovo, 0,40 € + 20 % DPH za tučné slovo. Poplatok za uverejnenie ČB fotografie s rozmerom 23 x 27 mm je 4,48 € + 20 % DPH, farebné foto na požiadanie za 100 % príplatok. Fotografie po uverejnení vraciame. Príplatok za tenký rámik okolo riadkového inzerátu je 1,99 € + 20 % DPH, za tučný alebo dvojitý 3,98 € + 20 % DPH. Pre organizácie a súkromných podnikateľov účtujeme dvojnásobné sadzby a môžu použiť maximálne 250 slov. Pri inzerátoch na značku účtujeme manipulačný poplatok 2,20 € + 20 % DPH. Peniaze neposielajte vopred, za uverejnenie inzerátu zaplatíte poštovou poukážkou, ktorú Vám pošleme, bankovým prevodom alebo v hotovosti.

Ako podať inzerát a odpovedať naň

Ak chcete odpovedať na inzerát, obálku s odpoveďou označte číslom a značkou a pošlite ju na inzertné oddelenie KN. Adresy inzerentov nevydávame. Adresa na poštové zásielky: Katolícke noviny – inzercia, P. O. Box 276, 810 00 Bratislava 1. Váš list odovzdáme inzerentovi neotvorený. Neoznačené ponuky nemôžeme doručiť. Odpovede prijímame do 1 mesiaca od uverejnenia inzerátu. Inzeráty objednávajte poštou, e-mailom, osobne najmenej 3 týždne pred žiadaným uverejnením. Telefonické objednávky neprijímame. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu, skrátenie alebo neprijatie nevhodných inzerátov, ako aj na časový posun uverejnenia z kapacitných dôvodov. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov. Podrobnejšie informácie o inzercii nájdete na www.katolickenoviny.sk.

BLAHOŽELÁME

■ Dňa 25. 1. 2016 sa náš duchovný otec **PhDr. PaedDr. Jozef Novák, PhD.**, dožíva požehnaných 50 rokov života. Drahý náš duchovný otec, pri tejto príležitosti Vám v modlitbách vyprosujeme Božiu pomoc, dary Ducha Svätého, zdravie, ochranu Božej Matky a mocný príhovor Vašej nebeskej patrónky sv. Rity. Veriaci z Krivian. (160074)

■ Ďakujeme trojedinému Bohu za nášho kňaza **vdp. Mgr. Jozefa Schwarza**, ktorý sa dňa 21. 1. 2016 dožil 35 rokov svojho života. K jubileu Vám želáme, aby život zasvätený

kňazskej službe bol pre Vás stále len radosťou, aby ste obdarovaný Božou láskavosťou a darmi Ducha Svätého plným priehrdím naďalej rozdávali Božiu lásku medzi nami. K tomu Vám vyprosujeme u nebeskej Matky pevné zdravie, veľa síl a spokojnosti, najmä aby hojný požehnanie, láskavá ochrana a pomoc Panny Márie boli s Vami v každom ďalšom dni života. Zároveň Vám ďakujeme za všetko, čo ste pre nás vykonali a konáte, za duchovnú podporu, modlitby, slová povzbudenia, za dobrotu Vášho srdca. Nech Vás nebeská Matka privinie pod svoj plášť a chráni Vás svojou materinskou rukou. Myslíme na Vás v modlitbách, ktorými Vám vyprosujeme veľa rokov, šťastných rokov. Veriaci z filiálky Pác. Nech Vás Pán žehná! (160088)

■ Dňa 22. 1. 2016 uplynulo 90 rokov od narodenia nášho pána kostolníka **Jána Bazelidesa**. Do ďalších rokov života mu zdravie, hojnosť Božích milostí a stálu ochranu Panny Márie vyprosujú kolegyně z Kresťanskej knižnice v Púchove. (160152)

■ Len málo ľudí dostane dar krásneho veku. Ďakujeme Pánu Bohu za 90 rokov života, ktorými bol obdarovaný a 22. 1. 2016 sa ich dožil otec a dedko **Ladislav Terpák z Malého Slivníka**. Pri tejto príležitosti mu srdečne blahoželáme a vyprosujeme hojnosť Božích milostí. Synovia s rodinami. (160109)

■ Dňa 26. 1. 2016 oslávi životné jubileum 80 rokov **Veronika Bandžáková zo Železníka**. Pri tejto príležitosti jej úprimne a srdečne blahoželajú a pevné zdravie, veľa lásky a Božieho požehnanie prajú manžel a deti s rodinami. (160119)

■ Naša mama, babka a prababka **Emília Školeková, rod. Šebíková**, z Plaveckého Podhradia sa 29. januára 2016 dožíva krásnych 90 rokov. Veľa zdravia, pokoja a Božieho požehnanie do ďalších rokov života jej prajú dcéra Darina s manželom, dcéry Gabriela, Alena, vnúčatá Beata a Martinko s rodinami, pravnúčatá Tomáško, Veronika, Hanka a Danko. (160166)

■ Dňa 17. 1. 2016 sa dožila požehnaných 90 rokov naša mamička, babička, prababička pani **Katarína Lednická z Domaniže**. Pri tejto príležitosti jej ďakujeme za modlitby a vyprosujeme veľa Božích milostí a stálu ochranu Božej Matky. Deti, vnúčatá a pravnúčatá. (160167)

SVÄTÍ, KTORÍ INŠPIRUJÚ

Alice a Henri Quantinovi

RODIČIA SVÄTEJ TERÉZIE Z LISIEUX

Svätci bez výťahu

Život rodičov svätej Terézie z Lisieux, ktorí sa minulý rok tiež stali svätými, je svedectvom nevykoreniteľnej a radosnej nádeje. Terézia o nich napísala: „Dobrý Pán Boh mi dal otca a matku hodnejších neba ako zeme.“ Terézia snívala o tom, ako sa dostane ku Kristovi výťahom lásky. Zélia a Louis Martinovi dosiahli nebo pomalšie, s námahou, schodiskom služby. Kniha je vážna, no súčasne plná humoru. Napísal ju manželský pár dneška, rodičia štyroch detí, o manželskom páre včerajška. Viazaná, 136 strán, **6,80 €**

Členovia SSV 5,78 €

-15% PRE ČLENOV SPOLKU SV. VOJTECHA

Knižkupectvá Spolku svätého Vojtecha: Banská Bystrica, Bardejov, Bratislava, Čadca, Košice, Malacky, Michalovce, Nitra, Partizánske, Prešov, Prievidza, Púchov, Rožňava, Ružomberok, Snina, Spišská Nová Ves, Šaštín, Topoľčany, Trenčín, Trnava, Tvrdošín, Žilina
Objednávky: ☎ 033/590 77 18; ✉ objednavky@ssv.sk; www.ssv.sk; eVojtech.sk

■ Dňa 19. 1. 2016 sa krásneho životného jubilea 81 rokov dožila naša milá manželka a mamina **Johana Kubuláková** z Bratislavy-Vrakune. Do ďalších rokov života jej prajeme hlavne pevné zdravie i hojnosť Božích milostí a ďakujeme za jej dobrosrdečnosť. Manžel Jozef s dcérami a zátom. (160155)

■ Významné životné jubileum oslávil dňa 14. 1. 2016 farár, dekan Považskej Bystrice a dekanátu **vdp. ThLic. PaedDr. Pavol Mazúch**. S vďačnosťou za dar Váš-

ho požehnaného kňazstva Vám želáme Božie milosti potrebné pri naplňaní poslania v našej farnosti. V modlitbe prosíme o dary Ducha Svätého a ich šírenie sa vplyv na spoločenstvo veriacich. So žičlivým želaním „ad multos annos“ veriaci z Považskej Bystrice. (160197)

ZĽAVA 1 €
pri nákupe nad 5 €
v predajniach
Spolku sv. Vojtecha

Platí od 19. januára
do 2. februára 2016

Neplatí na zľavnený tovar.
Zľavy nie je možné kumulovať.

2 002016 001031

ZĽAVA 2 €
pri nákupe nad 10 €
v predajniach
Spolku sv. Vojtecha

Platí od 19. januára
do 2. februára 2016

Neplatí na zľavnený tovar.
Zľavy nie je možné kumulovať.

2 002016 002038

28 | INZERCIA

BLAHOŽELÁME

■ Dňa 22. januára 2016 oslávila 90. narodeniny naša drahá mamička, babička, prababička a praprababička **Anna Jakubáčová** z Moravského Svätého Jána. Všetko najlepšie, veľa zdravia, lásky, rodinnej pohody a Božieho požehnanja jej želajú dcéry a syn s rodinami. (160127)

■ Dňa 28. a 29. 1. 2016 sa dožívajú 80 rokov života tri kamarátky: **Terka Bakošová, rod. Vaculová, z Pavlic, Olga Janvartová, rod. Žatková, z Pavlic, Filoména Sláviková, rod. Šestáková, z Kaplny-Hradca**. Do ďalších rokov života im prajeme veľa zdravia, Božieho požehnanja a spokojnosti. Bohužnami. (160159)

■ V prvých januárových dňoch sa dožila 80 rokov naša sestra, manželka, mama, starká **MUDr. Anna Janičinová** zo Zvolena. Ďakujeme jej za všetko dobré, čo pre nás vykonala, prajeme jej dobré zdravie, veľa lásky a pokoja! Najbližší, sestra a brat s rodinami. (160125)

SPOMÍNANIE

■ Sú slová, ktoré jej už nikdy nepoviem, sú mnohé chvíle, na ktoré nikdy nezabudneme. Čas plynie, slzy vánok suší, no bolesť v srdci nikdy neutíši. Dňa 26. 1. 2016 uplynie 5 rokov, čo zomrela naša mama, babka a prababka **Brigita Vančová** z Trenčína. S láskou a vďakou si na ňu spomínajú tri dcéry s rodinami a tí, ktorí ju mali radi. (160060)

■ Strata bolí vždy a bolí ešte viac, keď odíde človek, ktorý je srdcu najbližší. Je ťažko uveriť, že 29. januára 2016 to bude už 20 rokov, čo nás opustila naša drahá mama **Irenka Lauková** z Nitry. Chýba nám každý deň. S láskou, vďakou a v tichej modlitbe na ňu spomínajú deti Gabi, Marienka, Pipa a Jano s rodinami. (160092)

■ „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie“ (Jn 11, 25). S bolesťou v srdci, no v nádeji, že je už u Pána, si dňa 26. 1. 2016 pripomenieme 1. výročie odchodu do večnosti nášho drahého manžela, otca a príbuzného **Juraja Liptaja** z Hranovnice. V modlitbách prosíme nebeského Otca, aby odmenil jeho dobrotu večnou blaženosťou vo svojom kráľovstve. S láskou a vďakou na neho spomínajú manželka, dcéry a ostatná rodina. (160094)

■ Čas plynie, smútok ostáva. Len ten, kto stratil toho, koho mal rád, pochopí, čo je bolesť a žiaľ. Dňa 26. 1. 2016 si pripomenieme 1. výročie smrti **Vladimíra Tomašoviča** z Paderoviec. S láskou naňho spomína celá smútiaca rodina. Odpočinutie večné daj mu, Pane. (160104)

■ Dňa 25. 1. 2016 si pri svätej omši pripomenieme 1. výročie úmrtia nášho drahého manžela, otca a starého otca **Jozefa Friča** z Liptovských Sliacov, ktorý nás opustil vo veku 76 rokov. S úctou a láskou si na neho v modlitbách spomínajú manželka Mária, dcéry Marta, Anna a Alena s rodinami. Odpočinutie večné daj mu, Pane. (160108)

■ Po krátkych cestách chodili sme spolu, na dlhú cestu odišiel sám. Márne ho naše oči v šade hľadajú, márne po tvári slzy stekajú. Ticho trpel, s chorobou zápasil, ťiško odišiel, hoci tak veľmi chcel s nami žiť. Dňa 8. 1. 2016 uplynul rok, čo nás vo veku 64 rokov opustil náš drahý **František Apolen** z Veľkej Hradnej. S láskou a úctou naňho spomína manželka, deti s rodinami a ostatná rodina. (160148)

■ „V teba, Pane, som dúfal; nebudem zahnaný naveky“ (Ž 71, 1). Dňa 24. januára 2016 si pripomínáme 25. výročie úmrtia nášho otca a manžela **Konštantína Príhodu** zo Župčian. S modlitbou a láskou spomíname na neho všetci, ktorí sme ho mali radi. (160117)

■ Dňa 24. 1. 2016 si pri svätej omši pripomínáme 30. výročie smrti našej drahej mamičky, babičky a prababičky **Apolónie Drienikovej, rod. Vrtíkovej, z Valaskej Belej**. S úctou a vďakou na ňu spomína syn Ján s rodinou i vnukovia a vnučky s rodinami po synoch Jozefovi, Bohumilovi, Ondrejovi a dcére Vilme. Pane Bože, osláv jej dušu! (160121)

■ Vo Svätom roku milosrdenstva si viac uvedomujeme, ako láskavo na nás vo svojej láske zhladal nebeský Otec, keď mi do života dal skvelého manžela a otca mojich detí **Jozefa Barana**. Aj keď si ho pred rokom (21. 1. 2015) povolal k sebe, chceme sa poďakovať za vzácny dar jeho života, v ktorom jeho srdce bilo láskou k nám. Vďaka ti, milosrdný Otče, za všetko, čo si mu dal, kým žil s nami, a veríme, že prežíva spoločenstvo s tvojimi svätými práve pre tvoje milosrdenstvo, ktoré často, najmä počas ťažkých chvíľ v chorobe, vyzýval a v neho dúfal. Manželka Anna a synovia Peter a Zdenko s rodinami. (160122)

■ Už vieme, čo znamená dobrej matky strata. V piatok 23. 1. 2015 našu rodinu zdvíla bolestná udalosť. Umrela nám naša drahá maminka **Apolónia Majzlanová**. S láskou a bolesťou v srdci si pripomíname 1. výročie jej úmrtia, s nádejou, že jej dušička do neba letela. V modlitbách na ňu myslia manžel Jozef, deti Danielka, Silvinka, Miško a rodina. (160175)

■ Už to bolo 17-krát, čo náš syn a brat **Ivan Štíпка**, a 9-krát, čo naša manželka a matka **Anna Štípková** z Hronských Kľačian neboli s nami pri štedrovečernom stole. Sú to vždy smutné Vianoce. Spomíname a modlíme sa za nich. Vy, ktorí ste ich poznali, venujte im tichú spomienku v modlitbách za spásu ich duší. Rodina Štípková. (160111)

■ Začiatkom januára sme si pripomenuli nedožité 100. narodeniny nášho otecka a dedka **Jozefa Lizáka** a taktiež uplynulo 30 rokov odvtedy, ako zomrela naša mamka a babka **Emília Lizáková**. Vo svojich modlitbách im večné odpočinutie vyprosujú najbližší. (160144)

■ Dňa 24. 1. 2016 o 11.00 h si svätou omšou vo farskom Kostole sv. Alžbety v Preselanech pripomenieme 25. výročie, čo nás opustil náš otec **Milan Tršťan**. S úctou a vďakou na neho spomínajú dcéra Zuzana a synovia Juraj a Ivan s rodinami. (160156)

ĎAKUJEME

■ Dňa 19. 12. 2015 vo veku 82 rokov si Pán života a smrti povolal k sebe do večnosti nášho drahého manžela, otca, dedka a pradedka **Štefana Obsta** z Dubodiela. Touto cestou úprimne ďakujeme vdp. Petrovi Bajzkovi, vdp. Andrejovi Filinovi, vdp. Jurajovi Musilovi a všetkým, ktorí prispeli k dôstojnej rozlúčke s ním. Naša vďaka patrí aj všetkým príbuzným a známym, ktorí ho odprevadili na poslednej ceste, za kvetinové dary, modlitby a prejavenu sústrasť. Nech odpočíva v pokoji! Manželka a deti s rodinami. (160185)

Tradičný pútnický vlak z Bratislavy do Lúrd 1. 6. – 7. 6. 2016

v mimoriadnom Svätom roku milosrdenstva

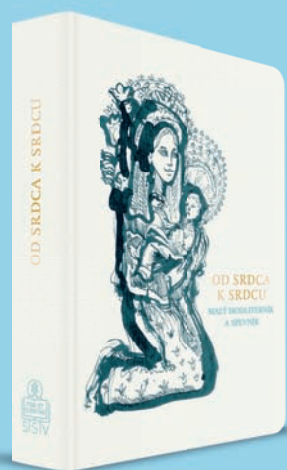
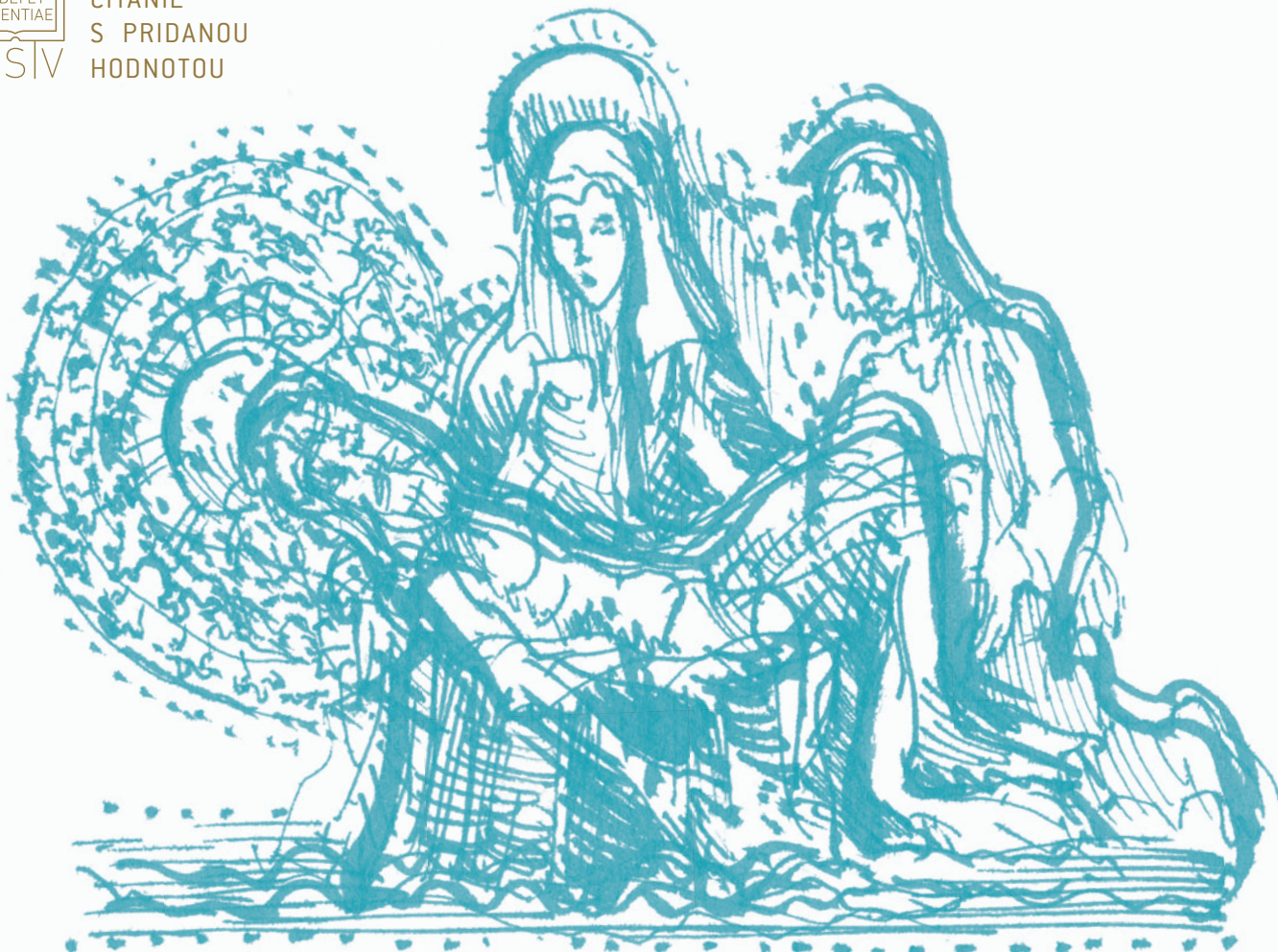
Cena: 649 €

- 4 x ubytovanie v Lurdoch v 3* hoteloch s plnou penziou
- Doprava turistickým spacím vlakom v ležadlových oddieloch
- Občerstvenie vo vlaku
- V spoločenskom vozni sv. omše vysielané rozhlasom do celého vlaku
- Bohatý pútnický program
- Duchovný, zdravotný a turistický doprovod
- Možnosť fakultatívnych výletov do Pyrenej a k Atlantickému oceánu

ČÍTANIE
S PRIDANOU
HODNOTOU

Od srdca k Srdcu *Malý modlitebník a spevník*

Detský modlitebník s výberom piesní z Jednotného katolíckeho spevníka je pre najmenších prvým učiteľom modlitby už viac ako tri desaťročia. Obsahuje základné kresťanské modlitby, slávenie svätej omše, priebeh sviatosti zmierenia a modlitby na rozličné príležitosti. Vychádza už v dvadsiatom vydaní, v novom grafickom spracovaní s ilustráciami Martina Kellenbergera a je výborným darčekom na prvé sväté prijímanie.

Viazaný, 376 strán, **4,20 €**. Členovia SSV 3,57 €

MÔŽETE ZAKÚPIŤ V PREDAJNIACH SPOLKU SV. VOJTECHA ALEBO OBJEDNAŤ NA: 033/5907718; OBJEDNAVKY@SSV.SK; WWW.SSV.SK

Kníhkupectvá Spolku sv. Vojtecha: Banská Bystrica, Bardejov, Bratislava, Čadca, Košice, Malacky, Michalovce, Nitra, Partizánske, Prešov, Prievidza, Púchov, Rožňava, Ružomberok, Snina, Spišská Nová Ves, Šaštín, Topoľčany, Trenčín, Trnava, Tvrdošín, Žilina

30 | INZERCIA

TRINITY
travel agency
DO SVÁTEJ ZEME Z KOŠÍC JEDINE S NAMI!

SVÄTÁ ZEM + SINAJ	✈ letecky 28. 2. – 6. 3. 2016	690 €
SVÄTÁ ZEM + JORDÁNSKO	✈ letecky z Košíc 7. 3. – 14. 3. 2016	700 €
SVÄTÁ ZEM – Diecézna rožňavská púť	✈ letecky z Košíc 7. 3. – 14. 3. 2016	690 €
IZRAEL – Slávenie Kvetnej nedele v Jeruzaleme	✈ letecky z Košíc 14. 3. – 21. 3. 2016	690 €
FATIMA	✈ letecky 25. 4. – 28. 4. 2016	490 €
LURDY	✈ letecky z Košíc 27. 5. – 3. 6. 2016	590 €
IZRAEL s kúpaním v Mŕtvom mori	✈ letecky 6. 6. – 13. 6. 2016	710 €
RÍM v mimoriadnom Svätom roku milosrdenstva	✈ letecky 13. 9. – 17. 9. 2016	420 €

Uvedené ceny sú vrátane letiskových poplatkov a komplexného cestovného poistenia!

Tel.: 055/6252 820, Kováčska 28, 040 01 Košice
www.cktrinity.sk info@cktrinity.sk

ĎAKUJEME

Dotklo mu srdiečko, stíchol hlas, nevydá už úsmev ani tváre jas. Bol človekom, ktorý srdce mal veľké pre všetkých. Lásku rozdával plným priehŕstím. Odišiel náhle a bez rozlúčky. Dňa 31. decembra 2015 vo veku 62 rokov si Pán života a smrti povolal k sebe do večnosti nášho drahého tatinka, dedka, brata a krstného otca **Pavla Balšana** z Bratislavy. S láskou, úctou a vďakou budeme na neho spomínať v tichých modlitbách. Nech mu je Pán odmenou za všetko dobro. Ďakujeme Vám všetkým, ktorí ste sa prišli s ním rozlúčiť. Smútiaca rodina. (160198)

V duchu kresťanskej nádeje na vzkriesenie sme sa dňa 5. januára 2016 rozlúčili s naším drahým synom, bratom, manželom, otcom a starým otcom **Pavlom Rajcom** z Dubnice nad Váhom, ktorý nás náhle opustil dňa 2. januára 2016 vo veku nedožitých 70 rokov. Chceme sa úprimne poďakovať a vysloviť Pán Boh zaplat' nitrianskemu biskupovi J. E. Mons. Viliamovi Judákovi za slávenie Eucharistie a pohrebných obradov a za slová povzbudení a nádeje v tejto pre nás ťažkej chvíli. Rovnako tak naša vďaka patrí všetkým prítomným, najmä kňazom, priateľom, športovcom i tým, ktorí ho poznali ako neúnavného bojovníka na duchovnom i športovom poli, i tým, ktorí sa nám snažili akýmkoľvek spôsobom vyjadriť svoju blízkosť a pochopenie. Nech mu dobrotný Pán, ktorému zasvätil celý svoj život, udelí večnú radosť v nebi. Smútiaca rodina. (160200)

ŠPECIALIZUJEME SA NA PÚTNICKÉ ZÁJAZDY UŽ 25 ROKOV

Uvádzacie ceny zájazdov sú konečné

ŠPECIÁLNE ZÁJAZDY

Duchovná obnova v SVÄTEJ ZEMI (€ 670)

✈ 29. 9. – 6. 10. 2016 – Pod duchovným vedením EXORCISTU ThDr. ICLic. Jozefa MARETTU, PhD.

✈ 3. 5. – 10. 5. 2016 – OBNOVA SVIATOSTÍ, sprevádza Mons. ThLic. Marián GAVENDA, PhD.

✈ 17. 5. – 24. 5. 2016 – BOŽIE MILOSŔDENSTVO VČERA A DNES, sprevádza ThBibLic. Róbert JÁGER, PhD.

✈ 4. 5. – 11. 5. 2016 – CEZ MÁRIU K JEŽIŠOVI, sprevádza PaedDr. Martin MOJŽIŠ

SVÄTÁ ZEM (€ 670)

✈ 18. 2. – 25. 2. 2016
30. 5. – 6. 6. 2016 – sprevádza PaedDr. Michal Pitoniakwww.awertour.sk
Trnavská cesta 50, Bratislava
Dominikánske nám. 13, Košice

SVÄTÁ ZEM + PETRA (€ 700)

✈ 3. 3. – 10. 3. 2016

Velkonočný RÍM (€ 220)

✈ 24. 3. – 28. 3. 2016

RÍM (€ 220)

✈ 1. 5. – 5. 5. 2016

RÍM (€ 440)

✈ 2. 5. – 5. 5. 2016

ASSISI – RÍM – ROCCASECCA – S. G. ROTONDO (€ 490)

✈ 8. 5. – 14. 5. 2016

MEXIKO (€ 1690)

✈ 7. 4. – 18. 4. 2016

FATIMA (€ 590)

✈ 15. 5. – 19. 5. 2016

BARCELONA – LURDY – ANDORRA (€ 450)

✈ 13. 6. – 17. 6. 2016

MEDŽUGORIE (€ 195)

✈ 19. 6. – 25. 6. 2016

BENELUX (€ 450)

sprevádza biskup Mons. Pavel Posád
✈ 27. 6. – 3. 7. 2016+421 911 285 240 / 911 226 045
02 / 52 929 22ck@awertour.sk
www.facebook.com/awertour

Dňa 6. decembra 2015 vo veku 83 rokov zomrela naša milovaná mama, babka a prababka **Jozefina Schiszlerová** z Horného Srnia. Ďakujeme všetkým, ktorí ju 9. decembra 2015 spolu s nami odprevadili na jej poslednej ceste. Taktiež ďakujeme za dôstojnú rozlúčku pánu farárom z Horného Srnia. Smútiaca rodina. (160099)

Smútočné poďakovanie
Dňa 11. decembra 2015 nás vo veku nedožitých 85 rokov opustila naša drahá manželka, mamička a stará mama

Ing. Eva Krištinová, rod. Čederlová, z Nitry.

Touto cestou vyslovujeme Pán Boh zaplat' vdp. dekanovi Miroslavovi Haferovi, správcovi farnosti Nitra-Klokočina, za dôstojnú rozlúčku, odsľúženie svätej omše a slová povzbudení v tejto ťažkej chvíli. Úprimne ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, susedom a známym, ktorí ju prišli odprevadiť na poslednej ceste, ako i za prejavenú sústrasť, kvetinové dary a modlitby. Zároveň ďakujeme lekáre sr. Barbore a ostatným pracovníkom Hospicu – domu pokoja a zmiery u Bernadetty v Nitre za vzornú starostlivosť v záverečnom štádiu jej života. Odpočínutie večné daj jej, Pane. Smútiaca rodina. (160129)

KÚPA

Kúpim starý motocykel Jawa, Čezeta alebo aj inej značky, aj v zlom stave alebo nekompletný. Dobré zaplatím. Mobil: 0903 506 693. (160001)

STAROŽITNOSTI, POZOSTALOSTI! SERIOZNOŠŤ, HOTOVOŠŤ. Mobil: 0948 475 576. (160026)

Odkúpime, oceníme staré veci z pozostalosti, hodiny, umelecké predmety, nábytok, porcelán, chalupárske veci. Tel.: 02/4445 0614, mobil: 0903 668 559. (160057)

PREDAJ

Náš mediálny trh obohatil nový časopis **RODNÉ SLOVENSKO** s kresťanskou, historickou a kultúrnou tematikou. Objednať si ho môžete na e-mail: rodne.slovensko@azet.sk, mobile: 0918 524 547 alebo zakúpiť vo vybraných novinových stánkoch v krajských mestách. (160021)

Predám vrbovku. Prospieva pri problémoch s prostatou. Mobil: 0944 346 705. (160011)

Velkoplošné **www.extrasilne-odpudzo-vace.sk** hľadavcov, krtkov od 6,99 €, PRO-SPEKT ZDARMA. Tel.: 041/5661 666. (160003)

Predám pasce na potkany a kuny. Pošlem na dobierku. Mobil: 0902 108 016. (160010)

Plastové okná, dvere Salamander, výnimočná kvalita a cena. Ponúkame nový produkt: interiérové dvere, kuchynské linky, vstavané skrine, podlahy, schody a nábytok na mieru. Výhodné úvodné ceny a vysoká kvalita. Mobil: 0903 825 789, www.ddtrade.sk, e-mail: info@ddtrade.sk. (160035)

Predáme harmónium značky Rieger-Kloss, Krnov, za symbolickú cenu. Tel.: 047/4830 136, mobil: 0911 990 500. (160113)

Predám pekný zrekonštruovaný 3-izbový byt, 87 m², s lodžiou, na 3. poschodí, v Bratislave-Vrakuni, treba ho vidieť. Mobil: 0907 462 263. (160118)

Predám výborné pianino. Mobil: 0949 544 659. (160150)

CK AWERTRAVEL, s.r.o.,

Hviezdoslavova 1469/61, 905 01 Senica, www.awertravel.sk

SVÄTÁ ZEM / JORDÁNSKO – IZRAEL
12-dňový pútnický zájazd
Termín: 31. 3. – 11. 4. 2016
Cena: 730 € + 250 USD

SVÄTÁ ZEM
Termíny:
26. 2. – 5. 3. 2016 Cena: 665 €
6. 4. – 13. 4. 2016 Cena: 650 €

MADEIRA, PERLA ATLANTIKU
Termín: 3. 3. – 8. 3. 2016
Cena: 638 €

PÚTNICKÉ POESKO – SVÄTÝ ROK MILOSŔDENSTVA
Termín: 11. 3. – 13. 3. 2016
Cena: 125 €

RÍM – VEĽKÁ NOC – SVÄTÝ ROK MILOSŔDENSTVA
lux bus
Termín: 23. 3. – 28. 3. 2016
Cena: 175 €

RÍM – SVÄTÝ ROK MILOSŔDENSTVA A PO STOPÁCH SV. FRANTIŠKA A SV. KLÁRY
lietadlo – lux bus
Termín: 8. 4. – 12. 4. 2016
Cena: 335 €

PADOVA – RÍM – VEĽKÁ NOC
lux bus
Termín: 26. 3. – 31. 3. 2016
Cena: 175 €

Bližšie informácie: tel.: 034/651 3896, fax: 034/651 2995
e-mail: awertravel@awertravel.sk

Za jazykovú úpravu plošných inzerátov zodpovedá inzerent.

CK TAR – TOUR

Ing. Štefánia Gazdová
900 68 Plavecký Štvrtok 330
www.cktartour.sk,
cktartour@gmail.com
0905429045,
0908069643,034/7793327

**Zľava: 5 % pri úhrade
zájazdu do 28. 2. 2016**
**Miesta nástupov po trase:
Poprad – BL**

Duchovná obnova v Krakove

18. 2. – 21. 2. 2016 135 €

Nedeľa Božieho milosrdenstva – Krakov

1. 4. – 3. 4. 2016 105 €

Pút's Rádiom Lumen do Krakova

6. 5. – 8. 5. 2016 98 €

Rím – Neapol – Cascia

8. 5. – 13. 5. 2016 285 €

Turzovka – Litmanová – Levoča

17. 6. – 19. 6. 2016 95 €

Mariazell

18. 6. 2016 23 €

Medžugorie a 4 dni pobyt pri mori

23. 7. – 1. 8. 2016 350 €

Praha – Stará Boleslav – Plzeň

3. 8. – 7. 8. 2016 220 €

Zemplín – Šariš – Tokaj – Jasov (Košice – Prešov – Michalovce)

3. 8. – 7. 8. 2016 225 €

Fatima – Lurdy (bus)

18. 8. – 27. 8./28. 8. 2016 585 €

Rím a pobyt pri mori

27. 8. – 1. 9. 2016 258 €

Košice – Prešov

15. 9. – 17. 9. 2016 155 €

Po stopách sv. Faustíny a zakončenie milostivého roku v Krakove

15. 11. – 21. 11. 2016 265 €

ROZLIČNÉ

■ **Malovanie interiérov kostolov**, obnova fasád, reštaurovanie oltárov, obrazov, sôch a zlátene. Oprava a ladenie organov. Zľava z ceny. Tel.: 035/6593 139, mobil: 0905 389 162, www.reart.eu. (160040)

■ **Vyšívam košielky na krst.** Mobil: 0902 717 517. (160028)

■ **www.rovnosaty.sk** na prvé sväté prijímanie – **zapožičanie.** Mobil: 0903 889 876. (160004)

■ **Lacno ubytujem vo Vysokých Tatrách.** Tel.: 052/7752 421, mobil: 0907 288 723. (160027)

■ **DLHY? FINANČNÉ PROBLÉMY a NÁROKY VYRIEŠI MEDIÁTOR.** Mobil: 0905 638 627. (160029)

■ **Chcete rýchlo, bezpečne predat' byt, dom? Využite kompletné služby kresťanského realitného makléra.** BA, okolie, mobil: 0948 975 800, e-mail: peter.dobias@remax-slovakia.sk. (160033)

■ **Údržba a servis plastových okien, žalúzie, sietky.** BA a okolie. Mobil: 0905 705 617, e-mail: info@ddtrade.sk. (160034)

■ **VONKAJŠIE ŽALÚZIE, DREVENÉ ROLETY** – výroba, oprava. Mobil: 0904 237 414. (160036)

■ **Ste sám/sama a potrebujete opateru? Rada vám pomôžem.** Som zdravotná sestra a ak mi zavoláte na uvedené číslo, možno nájdeme riešenie. Mobil: 0950 523 515. (160193)

■ **Elektroinštalácie, Bratislava, okolie.** Mobil: 0903 231 855. (160038)

■ **Rekonštrukcie striech kostolov a veží.** Nové strechy. Vypracovanie projektov dokumentácie. Mobil: 0905 437 209, e-mail: svestav@stonline.sk, www.svestav.sk. (160045)

■ **Do zavedenej očnej optiky v Bratislave** prijmem pracovníka s minimálne 5-ročnou praxou v odbore. Vzdelanie v optike vítané. E-mail: optika.iffatha@seznam.cz. (160063)

■ **Vymením 2 + KK v Prahe, 44 m²** (95 000 €), za byt v Bratislave, Nitre, Piešťanoch. Mobil: 0948 213 231. (160114)

■ **Ponúkam prácu maliarom – natieračom, živnostníkom, dlhodobo.** Volat' medzi 19.00 a 20.00 h na tel.: 035/6593 139. (160133)

■ **Ponúkame ubytovanie pre študentku** v širšom centre **Trnavy.** Mobil: 0907 727 099. (160154)

■ **Naša súkromná očná ordinácia v Berouně (ČR, PSČ 266 01)** prijme atestovaného oftalmológa na plný alebo čiastočný úväzok. Požadujeme zodpovednosť, iniciatívu, profesionálny prístup ku klientele. Ponúkame zázemie stabilne rastúcej spoločnosti, ohodnotenie 70 000 CZK (cca 2 590 €), ďalšie zamestnanecké benefity, tímovú prácu v modernej ambulancii. Nástup možný ihneď. E-mail: info@ocniberoun.cz, mobil: 00420 602 202 435. (160158)

■ **Hľadám murára na rekonštrukciu** kuchyne, najradšej z Prešova a okolia. Mobil: 0949 130 796, 0918 052 126. (160165)

■ **Hľadám opatrovatelku** pre ležiaceho 73-ročného pacienta na 2 hodiny denne, resp. podľa dohody. Okres Bánovce nad Bebravou. Mobil: 0902 692 858. (160177)

■ **Majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam.** Mobil: 0905 296 672, e-mail: hanesa@hanesa.sk, www.hanesa.sk. (160169)

■ **Poskytneme ubytovanie v Bratislave.** Mobil: 0915 186 495. (160172)

■ **Máte vo svojom okolí osoby odkázané na starostlivosť iných? Staráte sa o ne zadarmo? Obráťte sa na nás a zapojte sa do národného projektu Podpora opatrovateľskej služby! Nutný posudok od stupňa odkázanosti II. a viac.** Mobil: 0948 488 813. (160184)

■ **Domov dôchodcov Senires, n. o., v Ružomberku, Likavka 10, a v Poprade, Scherfelova 16, ponúkajú voľné miesta pre dôchodcov.** Zabezpečujeme 24-hodinovú starostlivosť, ubytovanie v 1- a 2-lôžkových izbách, apartmány pre manželské páry, stravovanie 5x denne. Viac info na: www.senires.com. Mobil: Ružomberok 0905 402 631, 0918 824 252, Poprad 0918 303 533, 0917 937 463. (160192)

■ **Vyrábame oltárne plachty a všetky liturgické odevy a doplnky.** PARTA, Záhradná 3A, 962 12 Detva. Mobil: 0915 821 874, www.parta.sk. (160037)

■ **Hľadáme OPATROVATELKU** do Nemecka, aj začiatočníčku. Nemčina nutná. Mobil: 0944 343 482. (160203)

■ **Maľujem portréty z fotky, rozmer 40 x 30 cm = 70 €.** Maľujem krajinky, veduty, zátišia, kópie starých majstrov, sakrálnu maľbu (aj do kostolov). Mobil: 0905 293 895. (160151)

ZOZNÁMENIA

■ **NOEMI – ZOZNAMKA PRE KREŠŤANOV.** Prihlásených je okolo 2000 kresťanov hľadajúcich životného partnera (z toho 800 zo Slovenska, 1200 z Česka). Organizujeme tiež pobyty pre nezadaných. **INTERNETOVÁ REGISTRÁCIA:** www.noemka.com. E-mail: info@noemka.com. **POŠTOVÁ REGISTRÁCIA:** Noemi, Na Mušce 1124, 534 01 Holice, ČR. Na zaslanie podrobných informácií a prihlášok do poštovej registrácie pošlite nám, prosíme, SMS so svojou adresou na mobil: 00420 777 222 877, alebo môžete adresu poslať poštou, e-mailom. (160093)

■ **Som 42/173/VŠ slobodná „sympaťáčka“,** hľadám druhú polovicu svojho srdca. E-mail: Boh.ty.ja@post.sk. Značka: BA/Slovensko. (160168)

PRISPELI NA SSV**Miestne skupiny:**

MS 548 Ivanovce, 15 €; MS 448 Hostie, 60 €; MS 720 Krasňany, 70 €; MS 409 Hontianske Trstany, 135 €; MS 965 Mlynčeky, 70 €; MS 1673 Topoľčianky, 136 €; MS 1261 Veľká Lehôtka, 15 €; MS 1021 Luborča, 175 €; MS 978 Mojzesovo, 43 €; Ružencové spoločenstvo Mojzesovo, 30 €; MS 927 Markovce, 12 €; MS 541 Iľavka, 10 €; MS 891 Bystré, 15 €; MS 244 Dlhé Pole, 20 €; MS 74 Lodno, 35 €; MS 1125 Ondrochov, 24 €; MS 1029 Nevoľné, 45 €.

PRISPIEVATELOM ĎAKUJEME

PRIPRAVUJEME**Skutky duchovného milosrdenstva**

Bratské napomenutie alebo ako povedať pravdu, aby naprávala

Samária znamená cítiť sa prijatý

Denné centrum pre psychicky chorých ľudí s názvom Samária

Swing roztancuje každú bunku v tele

O swingu sa ťažko píše, swing sa musí počuť a cítiť jeho rytmus

Katolícke noviny vychádzajú každý utorok s dátumom nasledujúcej nedele. Redakcia si vyhradzuje právo na výber príspevkov a fotografií; právo krátiť a redakčne upravovať príspevky bez konzultácie s autorom a právo príspevok neuverejniť. Neobjednané rukopisy nevraciam.

Šéfredaktor: Marian Šuráb
Zástupkyňa šéfredaktora: Linda Vasilová, tel. 02/59306944
Sekretariát: tel. 02/59306911, fax: 02/59306955
Vedúca vydania: Zuzana Artimová, tel. 02/59306913
Redaktori: Ján Lauko, tel. 02/59306924
Eva Majdová, tel. 02/59306918
Marta Majerčáková, tel. 02/59306914
Jana Martinková, tel. 02/59306921
Anna Pospíšilová, tel. 02/59306929
Jazyková redakcia: tel. 02/59306928
Adresa redakcie na osobný kontakt: Kapitulská ul. 5, Bratislava,
na poštové zásielky: Redakcia Katolícke noviny, P. O. Box 276, 810 00 Bratislava 1,
e-mail: posta@katolickenoviny.sk,
zdomova@katolickenoviny.sk,
zosveta@katolickenoviny.sk,
listaren@katolickenoviny.sk,
oznamy@katolickenoviny.sk,
mladym@katolickenoviny.sk,
detom@katolickenoviny.sk,
misie@katolickenoviny.sk.
Webová stránka: www.katolickenoviny.sk

Distribúcia, marketing, inzercia:
Adresa na poštové zásielky: P. O. Box 276, 810 00 Bratislava 1
Adresa distribúcie na osobný kontakt: Kapitulská ul. 5, Bratislava
Objednávky: tel.: 02/43642194,
e-mail: distribucia@katolickenoviny.sk
Adresa inzercie na osobný kontakt: Kapitulská ul. 5, Bratislava (9.00 – 16.00)
Plošná inzercia: tel.: 02/43630113
e-mail: plosna@katolickenoviny.sk
Riadková inzercia: tel.: 02/43630061,
e-mail: riadkova@katolickenoviny.sk
Marketing: tel.: 02/43630114,
e-mail: marketing@katolickenoviny.sk
Pre novinové stánky Mediaprint-Kapa, a. s. Člen ABC SR, titul prešiel auditom predného nákladu, výsledky sú zverejnené na www.abc.sk.
Vydavateľ: Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o., Radlinského 5, 917 01 Trnava. IČO: 31434541. ISSN: 0139-8512. Evidenčné číslo: EV 116/08
Cirkevné schválenie: Arcibiskupský úrad Trnava, 21. 2. 1992 pod č. 674/92
Tlač: Versus, a. s.
Cena 0,50 €

Nevidiace sestry prosia o svetlo pre svet

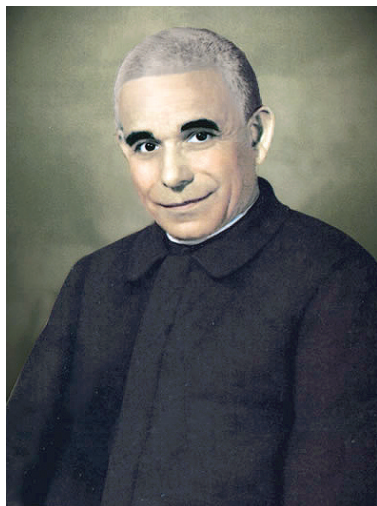
Počuli ste už o tom, že v malom talianskom mestečku Tortone žije komunita nevidiacich sestier, ktorých povolaním je neprestajná adorácia a kontemplácia? Komunitu založil v roku 1927 don Luigi Orione a nazval ju Slepé adorátorky Najsvätejšej sviatosti. Kláštory takýchto sestier možno nájsť aj v Španielsku, Argentíne, Brazílii, Čile či v africkej Keni.

ANDREA ELIÁŠOVÁ

Písal sa 15. august 1927, keď boli na sviatok Nanebovzátia Panny Márie prijaté do rehole v Kaplnke San Bernardino prvé štyri slepé sestry. Ustavičná adorácia, modlitba a ruženec tvoria základ tichej misijnej služby týchto nevidiacich rehoľníčok, pre ktoré je typický ich bielo-červený odev. Keď o nich taliansky televízny reportér Gino Gadeggianini nakrúcal dokument, jedna zo sestier mu povedala: „My slepé adorátorky obetujeme svoje svetlo zraku za tých bratov a sestry, ktorým chýba svetlo pravdy, Božie svetlo, čo znamená omnoho závažnejšiu slepotu. Život bez fyzického svetla je ťažký, ale život bez Božieho svetla musí byť strašný. V materialistickom svete, ktorý už neverí v Boha, je dôležité, aby o ňom veriaci ľudia vydávali svedectvo. My to chceme robiť svojím životom modlitby; práve týmto spôsobom chceme svetu povedať, že Boh existuje a že sa treba k nemu modliť, nie sa naháňať za peniazmi, postavením, kariérou.“

Pre režiséra bol pobyt v kláštore silnou skúsenosťou. Povedal o tom: „Keď som videl, ako tieto slepé sestry svoje utrpenie i radosť prijímajú a obetujú, pochopil som, aké je dôležité akceptovať, čo nám život neustále nakladá na plecía. Iba vtedy, keď to prijmem, môžem byť šťastný, najmä v spoločnom živote s inými, rovnako postihnutými. Prijatá svoja bolesť v modlitbe môže človeka skutočne urobiť šťastným.“

Hoci Pánovo telo v monštrancii sestry nevidia, predsa celé hodiny trávajú pri ňom. A ako funguje ich „nezvyčajný“ kláštor? Mladšie rehoľníčky sa venujú starostlivosti o staré a choré sestry. Napriek vážnemu hendikepu pamätajú aj na denný pohyb a majú k dispozícii tiež špeciálny počítač s Braillovým slepeckým písmom, ktorý im v prípade potreby umožňuje spojenie so svetom.

Don Luigi Orione, zakladateľ rehole Slepé adorátorky Najsvätejšej sviatosti

Don Orione

Reholu založil kňaz don Luigi Orione (1872 – 1940), ktorého pápež sv. Ján Pavol II. v roku 1980 vyhlásil za blahoslaveného a v roku 2004 za svätého. Tento kňaz bol skutočným Božím nástrojom, mal misijného ducha a je až obdivuhodné, koľkými iniciatívami vo svojej dobe prekvapoval, zachraňoval duše a brázdil cestu k Božiemu milosrdenstvu. Pochádzal z mestečka Pontecurone pri Tortone. A hoci jeho otec bol chladný voči Bohu a Cirkvi, nábožná matka mu dala dobré základy pre duchovný život. Už ako 13-ročného ho prijali do františkánskeho kláštora vo Voghere, ale pre zhoršenie zdravia sa musel vrátiť domov, kde aj vyzdravel. Veľa sa modlil a pomáhal miestnemu kňazovi. Ten mu vybavil pobyt v turínskom saleziánskom oratóriu, ktoré viedol don Bosco. Po troch rokoch štúdia cítil, že saleziánska rehoľa nie je miesto, kam ho volá Boh. Preto vstúpil do kňazského seminára v Tortone. Práve tam, vo svojej izbe začal apoštolát s výučbou katechizmu.

V júli 1892 založil prvé oratórium zasvätené sv. Alojzovi, patrónovi mládeže. V ďalšom roku otvoril pre chlapcov kolégium. Dosiahnuté vý-

Ustavičná adorácia, modlitba a ruženec tvoria základ tichej misijnej služby nevidiacich rehoľníčok, pre ktoré je typický bielo-červený habit.

sledky pritiažili k jeho iniciatívam viacerých kňazov, a tak sa zrodilo rehoľné združenie Synovia Božej prozreteľnosti, ktoré sa okrem výchovy chlapcov usilovalo o celkové náboženské a sociálne povznesenie obyvateľstva. Preto sa jeho členovia venovali kázaniu, starostlivosti o chudobných a chorých, boju proti slobodomurárom, rozširovaniu dobrej tlače.

Sám don Orione pracoval neúnavne po celé dni a veľkú časť noci. Keď sa dozvedel o hrozivom zemetrasení v Sicílii a v Reggio di Calabria v roku 1908, ponáhlal sa pomôcť. Zvlášť sa ujal sirôt, ktorým zahynuli rodičia, a prijal ich do svojich ústavov. Na žiadosť pápeža sv. Pia X. prijal na tri roky funkciu generálneho vikára spustošenej Messinskej diecézy. Podobne sa zachoval aj pri veľkom zemetrasení v Marsike v roku 1915.

Myslel na službu i modlitbu

Pri charitatívnych dielach inšpiroval dona Oriona príklad sv. Jozefa Cottolenga, podľa ktorého pomenoval viaceré ústavy. Cestoval po celom Taliansku, aby získal ľudí i hmotnú pomoc pre rôzne iniciatívy. Napokon založil pre svoje diela ešte ďalšie tri rehoľné spoločnosti: Malé misionárky kresťanskej lásky

sú spolu so Synmi Božej prozreteľnosti činné komunity. Ďalšie dve sú kontemplatívne, aby podporovali vonkajší činný apoštolát modlitbou a prinášaním obiet. Pre mužov bolo zriadené spoločenstvo Pustovníci Božej prozreteľnosti a pre ženy Sestry Najsvätejšej sviatosti. Obidve kontemplatívne spoločenstvá prijímajú aj slepých mužov či ženy.

Don Orione poslal svojich synov a dcéry aj do Brazílie a Argentíny a po roku 1914 aj do Palestíny. V Latinskej Amerike sám pôsobil tri roky. Organizoval tam školy, sirotince a charitatívne ústavy, kázal, svedel. V srdci tohto kňaza horel neuhasiteľný oheň po dušiach. Rád organizoval ľudové misie, sprievody a púte, živé vianočné betlehemy.

Zomrel 12. marca 1940 a pochovali ho v mariánskej svätyni Madonna della Guardia v Tortone, ktorú dal postaviť. Keď v roku 1965 otvorili jeho hrob, telo našli neporušené. Nikdy nezabudol na to, aké dobré základy mu pre misijnú prácu s ľuďmi a mládežou vložili do srdca a rúk práve v saleziánskom oratóriu. Preto povedal: „Šiel by som aj po rozžeravených uhlíkoch, aby som mohol vidieť ešte raz dona Bosca a poďakovať sa mu.“

SNÍMKY: ARCHÍV AUTORKY